

Govor predsednika Tita ob podelitvi častnega doktorata ljubljanske univerze (2. stran)

,Gaudeamus' za deveterico častnih doktorjev univerze

Ob petdesetletnici slovenske univerze je rektor Roman Modic podelil naslove častnih doktorjev Josipu Brozu Titu, Edvardu Kardelju, Srečku Brodarju, Jovanu Hadžiju, Milku Kosu, Aliji Koširju, Feliksu Lobetu, Francetu Steletu in Aloisu Tavčarju — Predsednikov govor po promociji

LJUBLJANA, 11. dec. — Slavnostno urejena, a pretesna častljiva zbornična dvorana slovenske univerze je danes dopoldne mogla sprejeti le najboj krog uglednih gostov na proslavi 50-letnice slovenske univerze, naših najvidnejših političnih, znanstvenih in kulturnih delavcev ter predstavnikov tujih in domačih univerz. Strnili so častni krog okrog današnjih slavljenčev, devetih novimenovalih častnih doktorjev slovenske univerze — Josipa Broza Tita, Edvarda Kardelja, Srečka Brodarja, Jovana Hadžija (zastopal ga je njegov sin prof. Dušan Hadži), Milka Kosa, Alije Koširja (zastopal ga je njegov namestnik prof. Radivoj Ozvald), Feliksa Lobeta, Franceta Steleta in Aloisa Tavčarja. Po slavnostni promociji se je v imenu počaščenih zahvalil predsednik Tito in zahvalno nadaljeval z govorom. (Govor v celoti objavljamo na 2. strani, besedila obrazložitev, ki so jih podali promotorji, pa objavljamo na 3. strani).

Ob desetih dopoldne so napolnili zbornično dvorano udeleženci zadnje velike slavnosti ob počastitvi 50-letnice slovenske univerze. Za predstavniki tujih in domačih univerz in dekani devetih ljubljanskih fakultet so vstopili, pozdravljeni s Prešernovo Zdravico, ki jo je zapel APZ »Tone Tomšič«, novi častni doktorji slovenske

univerze. Rektor Roman Modic je označil promocijo za vrhunec jubilejnih prireditvev ter poudaril, da želi univerza s podelitvijo častnih doktoratov izreči zahvalo tistim, ki so pripomogli, da sedaj raste brez strahu za obstanek in se lahko široko razvija, to je prvemu državljanu SFRJ, dragemu in spoštovanemu tovarišu Titu, ter njegovemu prvemu sodelavcu Edvardu Kardelju, in sedmim univerzitetnim učiteljem, ki so posredovali univerzi svoje dragocene znanstvene in pedagoške talente — Srečku Brodarju, Jovanu

Hadžiju, Milku Kosu, Aliji Koširju, Feliksu Lobetu, Francetu Steletu in Aloisu Tavčarju. Dejal je, da univerza z velikim ponosom opravlja to pomembno in nadvse častno nalogo. Obredje promocije je poteklo brez zunanjega blišča, a z veliko zbranostjo in resno slavnostno uglajenostjo. Vsi doktorandi po vrsti so se poslušali obrazložitev, ki so jih prebrali promotorji, potem pa pristopili k rektorju, da so iz njegovih rok sprejeli slavnostno listino s podpisami promotorja, rektorja in pred-

sednika univerzitetnega sveta, kateri jim je predložil častno knjigo, da so se vanjo vpisali. Razglasitev častnih doktorandov je spremljal spontan, dolgotrajen aplavz. Prodekan univerze Mirjan Gruden je najprej prebral obrazložitev za podelitev častnega doktorata maršalu Josipu Brozu Titu in nato Edvardu Kardelju. Dekan fakultete za naravoslovje in tehnologijo Drago Osepek je bil promotor Srečku Brodarju, dekan biotehniške fakultete Stane Valentič Jovanu Hadžiju in

Aloisu Tavčarju, dekan filozofske fakultete Tine Logar Milku Kosu in Francetu Steletu, dekan medicinske fakultete France Erjavec Aliji Koširju in dekan fakultete za strojništvo Albert Struna pa Feliksu Lobetu. Rektor je zatem novim doktorjem čestital k naslovu in se jim pozorno zahvalil za njihove zasluge ter poudaril, da je to slavnostno dejanje zahvala, priznanje in čast, ki pa zavezuje tudi univerzo. Kajti priznanje bo imelo tem večjo ceno, kolikor večji bo ugled ustanove, ki ga je podelila. Nato je dal besedo predsedniku Titu.

Po toplo pozdravljenem predsednikovem govoru se je uradni del slavnosti iztekel ob stari univerzitetni himni »Gaudeamus igitur«, ki so jo vsi udeleženci poslušali stoje. Sledilo je prisrčno in vedro srečanje v prostorih rektorata, kamor so poleg vseh povabljenih prišli tudi predstavniki študentov, prvič APZ, ki so predsedniku Titu izročili svoje spominsko darilo — dve posneti plošči in izreke o svojih nastopih — ter mu ob odhodu zaželeli uspešne in srečne slovenske pismo. STANKA GODNIC

EGS nam nudi 25%

Pogovori med delegacijama SFRJ in EGS bodo danes končani — Osrednji predmet pogajanj izvoz govedine OD NAŠEGA POROČEVALCA

BRUSELJ, 11. dec. (Po telefonu). Danes se je začel uradni del pogajanj med delegacijama Jugoslavije in EGS. Plenarno zasedanje je začel vodja naše delegacije član ZIS Toma Granfil, ki je predlagal, da bi ustanovili stalno mešano komisijo iz predstavnikov EGS in Jugoslavije. V njej bi lahko sproti razpravljali o zunanjetrogovinskih vprašanjih, a tudi o drugih območjih gospodarskega sodelovanja.

Pri pogajanjih o trgovinskem sporazumu z EGS gre za naslednje: po 1. januarju 1970 bo EGS začela dokončno uveljavljati skupno zunanje trgovinsko politiko. Zato je treba glavne pogoje naših dvostranskih sporazumov s članicami EGS vključiti v okvirni sporazum na direktni relaciji Jugoslavija—EGS.

Granfil je ob začetku uradnih pogajanj izjavil, da bi bilo dobro, če bi se uredila čila zamisel o sklenitvi ne-preferencialnega sporazuma med Jugoslavijo in EGS, ki bi sponel na liberalizaciji za nekatere vrste jugoslovanskega izvoza.

V zvezi z našim izvozom za govedino in baby beef je EGS ponudila znižanje prelevnjev za 25 odstotkov, pri čemer je postavila pogoj, da se naš izvoz v enem letu ne poveča za več kot za 15 odstotkov, v enem trimesečju pa za 22 odstotkov. V zvezi s tem, kar je pravzaprav osrednji predmet pogajanj, je Granfil danes izjavil, da je EGS po mnenju naše delegacije že sicer dovolj zaščiten zoper motnje na svojem tržišču, ki bi jih utesnili povzročiti morebiten prevelik prodor našega izvoza govedine na trg EGS v kratkem času.

Razen tega je EGS predlagala, naj bi za tretina pri prelevnjevih veljali dve različni obdobji: prvo — od 1. februarja do 31. julija in drugo od 1. avgusta do 31. januarja. Razen tega naj bi po

predlogu EGS predvideni tr. govinarijski sporazum zaobsegal obdobje treh let. V krogih obeh delegacij pričakujejo, da bodo pogajanja potekala v dveh fazah. Prva, bruseljska, naj bi bila pred-

vidoma končana jutri, druga pa naj bi se začela v drugi polovici januarja in se končala s dokončno sklenitvijo sporazuma, ki bi ga podpisali v začetku februarja v Beogradu. DUSAN DOLINAR

Grmenje topov

Letalski napadi na Srednjem vzhodu Sadrž v Moskvi, Eban v Washingtonu

KAIRO, 11. dec. (AFP, AP, TASS). Na Srednjem vzhodu padajo bombe in grmijo topovi. Aba Eban je odpotoval v Washington na pogovore z ameriškim zunanjim ministrom Rogersom. ZAR je zavrnila zadnje predloge ZDA za razplet krize na Srednjem vzhodu. V Parizu so danes potrdili vesti o okrepitvi diplomatskih spodbudah med Washingtonom, Moskvo, Parizom in Londonom za usklajevanje stališč o načinu razpletanja krize na Srednjem vzhodu.

Egiptovski vojaški predstavnik je izjavil, da je egiptovsko protiletalsko topništvo sestrelilo izraelsko letalo »Skyhawk«. Izraelska letala so danes poskušala napasti egiptovske položaje na severnem

predelu Sueškega prekopa. Izraelski vojaški predstavnik pa je poročal, da so danes izraelska letala bombardirala. ● Nadaljevanje na zadnji strani

Seminar o udeležbi delavcev pri odločanju v podjetjih končan

BEograd, 11. dec. (Tanjug). Tu se je danes končal desetdnevni mednarodni seminar o udeležbi delavcev pri odločanju v podjetjih, na katerem je sodelovalo 85 predstavnikov iz več kot 40 držav z vsega sveta. Poleg več predstavnikov raznih držav, ki so v sklopih besedi izrekli priznanje naši državi kot prijatelji seminarja, je udeležence tega mednarodnega zborovanja pozdravil tudi Anton Poljanar, predsednik zveznega sveta za delo.

Zasedanje komiteja SEV

MOSKVA, 11. dec. (TASS). V Moskvi se je jutraj zasedel 44. zasedanje izvršnega komiteja sveta za medsebojno gospodarsko pomoč. Razpravljajo o gospodarskem in znanstveno tehničnem sodelovanju.

TITO SPREJEMA DIPLOMO ČASTNEGA DOKTORJA.

Foto: Svabič

Skope informacije

Tiskovna konferenca v DSZZ — Brez komentarja o obisku Baševa — Živahna dejavnost naše diplomacije OD NAŠE BEOGRADSKÉ DOPISNICE

BEograd, 11. dec. Umetnost je bilo pričakovati, da bodo novinarji poskušali izkoristiti današnjo redno tedensko konferenco v protokolarnem sekretariatu za zunanje zadeve, da bi izvedeli kaj več o toku pogovorov z bolgarskim zunanjim ministrom. Toda Dragoljub Vujica je bil molčeč, spoštuječ pravilo, da obisk še traja, pa ga zato ne gre komentirati. Rekel je samo, da bo Baševa jutri sprejel predsednik Tito.

Kar zadeva vprašanja o sklepnem sporočilu o obisku in ali je takšno sporočilo sploh mogoče pričakovati, sprito tolikanj skopih informacij o njegovem doseda-

njem poteku, se je predstavnik DSZZ zatekel k zgornjo nezgovorni formuli — to se pravi, k zagotovitvi bolj ugo-

ko prispevajo k pozitivnim procesom v Evropi — to se pravi, k zagotovitvi bolj ugo-

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Minister Bašev pri Kavčiču

Bolgarski zunanji minister je obiskal Kranj, Begunje in Bled

LJUBLJANA, 11. dec. — Bolgarski zunanji minister Ivan Bašev je jutraj prišel v Slovenijo in se zvečer sestal v vili Podrožnik s predsednikom IS Staneom Kavčičem. Bašev je obiskal tudi »Tekstilindus« v Kranju in spomenik talcev v Begunjah, opoldne pa mu je predsednik skupščine občine Radovljica Stane Kajdič priredil kosilo v blejskem hotelu Golf.

Mitja Vošnjak na obisku v Gradcu

GRADEC, 11. decembra — Dopoldne je prišel na dvodnevni nastopni obisk v Gradcu jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Mitja Vošnjak. Dopoldne je v spremstvu našega generalnega konzula v Gradcu Zdenka Dostala obiskal predsednika štajerske trgovinske zbornice Hansa Mayerja-Rieckha, graškega župana Gustava Scherbauma in predsednika štajerskega deželnega zbora Franza Kollerja. Nekaj pred poldnevom pa je našega veleposlanika sprejel in ga nato zadržal na kosilu štajerski deželni glavar Josef Krainer. Popoldne je bil Mitja Vošnjak na obisku na bližnjem kmetijskem posestvu, zvečer pa bo gost na večerji, ki jo bo zanj priredil predsednik upravnega odbora strojne tovarne v Andritzu. Jutri bo obiskal Lipnico. Na tematski in realni gimnaziji bo prisostvoval učni urni pri pouku srbohrvaščine. Na gimnaziji namreč poučujejo kot drugi tuj jezik srbohrvaščino. V. P.

Poljski diplomat v Beogradu

BEograd, 11. dec. (Tanjug). V Beograd je jutraj do potovanja namestnik poljskega zunanjega ministra Wlodek, ki je prišel na obisk v Jugoslavijo kot gost državnega sekretariata za zunanje zadeve. Dopoldne so se pogovarjali predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve in poljskega zunanjega ministra.

Korporacija od srede januarja

Stalni sedež bo imela v Londonu, v Jugoslaviji pa bodo stalni biroji

BEograd, 11. dec. (Tanjug). Prva seja upravnega odbora mednarodne investicijske korporacije za Jugoslavijo je bila v Parizu. Udeležilo se je 24 predstavnikov bank in delničarjev iz Jugoslavije, Velike Britanije, Japonske, ZDA, Švedske, Nizozemske, Švice, Francije, ZRN, Italije in Avstrije. Prisotni so bili tudi predstavniki mednarodne finančne korporacije (IFC). Upravni odbor korporacije je izbral generalnega direktorja jugoslovanske banke za zunanjo trgovino Gabriela Santa za svojega predsednika v letu 1970. V izvršni odbor so izvolili osem članov, med njimi dva predstavnika iz Jugoslavije. Za predsednika izvršnega odbora so izvolili znanega ekonomista profesorja harvardske univerze Anthonyja Solomona, za izvršnega podpredsednika pa do sedanjega jugoslovanskega predstavnika v svetovni banki v Washingtonu Zorana Zagarja. Korporacija bo imela stalni sedež v Londonu, v Jugoslaviji pa bodo ustanovili stalne biroje. Korporacija bo redno poslovala od srede januarja.

Vsekakor bo to terjalo posebne napore tako izvršnega sveta kot republiških upravnih organov in znanstvenih institucij, da bi v prihodnjem letu stopili korak naprej pri urejanju sistemskih vprašanj. Vendar obstaja glede marsikaterega vprašanja tudi določena zagata, ker v teoriji stvari niso razčiščene ter bo zato dragoceno, če posebej v Zvezi komunistov najdemo odgovor na odprte dileme.

VLADO JARC

SOBOTNA PRILOGA

Gregor Klančnik
PROIZVODNA
UBRANOST
Združeno podjetje
slovenske železarne
in kovinska industrija

Primož Zagar
KROGLICASTI VIRUS
DOMA V DIVJIH
SVINJAH?
Ob letošnji evropski
epidemiji gripe

Jože Hartman
CVRSTENJA POLI-
TICNA IN
STROKOVNA
USPOSOBJENOST
Težiče dela in naloge
javne varnosti

Miran Suštar
OBTOZBA
KRIZA VESTI
BOJAZEN
Ob pokolu v
Song Myju

Božidar Pahor
JOMO KENYATTA
Portret tedna

Jože Snoj
ZGODBE IZ
LIPOVINE
Podoba Matevža
Haceta

Hugo Wast
»LAMJA STEZA«
Odlomek iz romana

ZA
KONEC
TEDNA

Zarota v Tripoliju

Zarotnike sta vodila obrambni minister in notranji minister — Za izdajalce ni milosti

TRIPOLI, 11. dec. (MENA). Predsednik libijskega revolucionarnega sveta polkovnik Moamer el Gadafi je sinoči po televiziji izjavil, da je obrambni minister general Adam al Havaz priznal, da je nameraval strmoglaviti libijsko vlado. Predsednik je pristavil, da je Havaz nameraval narediti samomor, a so mu to preprečili.

El Gadafi je v televizijskem intervjuju dejal, da je bila povod za zaroto predvsem osebnost mrtnjaka nekaterih visokih oficirjev do nižjih oficirjev, ki so izvedli libijsko revolucijo. Polkovnik el Gadafi je še dejal, da so vsi zarotniki oficirji in da sta bila voditelja obrambni minister podpolkovnik Musa Ahmed. Polkovnik Gadafi je povedal, da bo zarotnikom kmalu so-

dilo vojaško sodišče in da ne bo milosti za izdajalce. Na vprašanje, ali je bila kakšna zveza med zaroto in začetkom libijsko-britanskih pogajanj o odstranitvi britanskih vojaških oporišč v Libiji, je Gadafi odgovoril, da so zarotniki želeli odbrzditi ta oporišča. Po govoru polkovnika Gadafija so bile v Tripoliju demonstracije, v katerih so ljudje zahtevali, da zarotnike usmrte.

Med večerajšnjo promocijo na univerzi: doktorandi med rektorjevim govorom.

Opiramo se na lastne sile

Govor predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije in maršala Jugoslavije Josipa Broza - Tita na ljubljanski univerzi

Zelo počastnega se čutim, ker me je tako pomembna znanstveno-pedagoška ustanova, kakor je ljubljanska univerza, pristo-virala za častnega doktorja. Najpričnejše se zahvaljujem, v svojem imenu kakor tudi v imenu tovaršev, ki so bili danes promovirani skupaj z menoj.

To priznanje, ki mi ga izkazuje, ko proslavljam pidesetletnico slovenske univerze, mi je toliko bolj drago, ker vem, ko lišen pomen ima ta univerza za Slovenijo in za vso jugoslovansko socialistično skupnost.

Slovensko ljudstvo se je pod tujim jarmom stoletja borilo za svojo nacionalno bitnost in proti asimilaciji. Sam se spominjam, kako je leta 1908 na Pogačarjevem trgu v Ljubljani tekla kri, ko je avstrijski oficir ukazal streljati na demonstrante, ki so šli na ulice, da bi dali duška svojemu nezadovoljstvu in odporu proti germanizaciji slovenske kulture in jezika. Takrat je to vzbudilo najhujše zgražanje ne samo pri slovenski inteligenci, ampak med ljudstvom sploh.

Sele z razpadom avstroogrške monarhije si je slovensko ljudstvo lahko nekoliko svoje bodneje obrnilo v prid sadove svojega dolgaletnega boja za nacionalno osamosvojitve in afirmacijo. Ustanovljena je bila tudi univerza v Ljubljani, katere pidesetletnico slavimo danes. Postala je srce razvoja slovenske kulture, solista in znanstveno raziskovalnega dela. Nastanek slovenske univerze po svoje priča o stoletnem boju slovenskega ljudstva za narodnostno osamosvojitve, afirmacijo in enakopravnost, pa tudi o pomenu visokega solstva, znanstveno raziskovalnih in umetniških ustanov za razvoj naroda, tako da bi lahko zares razvil vse svoje moči in postal enakopraven ustvarjalni člen mednarodne skupnosti.

V stari Jugoslaviji je igrala ljubljanska univerza pomembno vlogo. Na njej so zrasla velika imena znanosti in umetnosti. Ustvarjala je rodove intelektualcev. Treba pa je opozoriti tudi na dejstvo, da ji sprva reakcionarnega režima in nacionalne neenakopravnosti ni bilo omogočeno, da bi vsestransko razvijala vse svoje sposobnosti.

Tako kot je stara Jugoslavija v vseh vprašanih bridko razočarala vse narode Jugoslavije, ki so ob njeni ustanovitvi zahtevali nacionalno, socialno in ekonomsko osvoboditev, tako je bila tudi ustanovitev ljubljanske univerze leta 1919 samo drobec tistega, kar je slovensko ljudstvo po pravici pričakovalo od nove države glede razvoja solstva, znanstvenih in kulturnih ustanov.

Sele z zmago našega narodnoosvobodilnega boja in revolucije, s pravilno ureditvijo nacionalnega vprašanja, s popolno osvoboditvijo in afirmacijo slednjega od jugoslovanskih narodov je bilo mogoče, da se vsestransko razvije tako pomembna znanstveno-pedagoška ustanova, kakor je naša. In danes daje v socialistični skupnosti Jugoslavije svoj veliki prispevek k šolanju strokovnjakov, razvoju znanosti in umetnosti, graditvi socializma in krepitvi socialističnih družbenih odnosov.

Revolucionarna tradicija univerze

Komunistična partija Jugoslavije je v svoji predvojni dejavnosti, zlasti po ustanovitvi Komunistične partije Slovenije in Hrvatske, posvečala med drugim veliko pozornost ljubljanski univerzi, tako da se je bojevala za njeno avtonomnost, proti surovemu vmešavanju reakcionarnih režimov v njeno delo, za svobodno ustvarjalnost univerzitetnih kadrov. V boju z reakcionarnimi režimi je zrasel na ljubljanski univerzi, tako kot tudi na drugih univerzah in šolah ter kulturnih ustanovah, kader revolucionarjev, kakor so bili pokojni Boris Kidrič, Tone Tomšič, Boris Kraigher in mnogi drugi, ki so odigrali zelo pomembno vlogo v pripravi na obrambo dežele in 1941. leta, ko je Komunistična partija Jugoslavije poklicala jugoslovanske narode k vstaji.

Ti revolucionarni študentski kadri in inteligenca, ki so imeli marksistično komunistične poglede na nacionalno vprašanje in na zgodovinsko vlogo delavskega razreda v razvoju družbe, so v naše delavsko gibanje in narodnoosvobodilni boj vnašali svojo spretnost, znanje in sposobnost in so tako v dejanjih prispevali h krepitvi enotnosti delavcev, kmetov in naprednih intelektualcev. Prav ta enotnost delavcev in intelektualcev

je ena od posebno pomembnih značilnosti našega narodnoosvobodilnega boja. Študent je in intelektualci so se z rano ob rami borili z delavci in kmeti za iste cilje, za izgon okupatorjev in za boljše prihodnost vseh naših narodov. Takšno enotnost je bilo mogoče uresničiti samo v tako specifični socialistični revoluciji, kakor je bila naša. Dokazala je, da zmorejo ljudske množice čudeže, kadar so enotne in kadar vedo, za kaj se bore. Ta izkušnja je velikankega pomena tako za nas kakor za druge tudi danes. Uči nas, da ni sile, ki bi si lahko podvrgla narode, ki so trdno odločeni braniti svojo svobodo, socialistično družbeno ureditev, neodvisnost in celovitost neokrnjenosti svoje dežele.

Naš narodnoosvobodilni boj je bil hkrati tudi boj za prosvetljenje ljudstva in za to, da bi omogočili resnično osvoboditev znanosti, umetnosti in kulture vseh spon in utesnitev, za svobodno ustvarjalnost. Zato so se tudi znašli v vrstah naše revolucije ugledni predstavniki kulture in znanosti. In samo ob sebi je umetno, da gre znanstvenikom, umetnikom in naši inteligenci sploh danes izredno važna vloga v nadaljnji graditvi naše samoupravne socialistične družbe. Mislim, da nikoli ni odveč poudarjati, kako veliko pomoč lahko pomeni gojitev velikih tradicij našega narodnoosvobodilnega boja v prizadevanju za pravilno reševanje mnogih sedanjih problemov naše družbe sploh, pa tudi problemov v znanstveni, prosvetni in umetniški dejavnosti. Tem dejavnostim mora naša družba posvečati še večjo pozornost, v vsakem pogledu. Sleherno zaostajanje bi bilo za našo družbo zelo škodljivo. Nikoli ne smemo pozabiti, da avantgarda delavskega gibanja ne v narodnoosvobodilnem boju ne ustvarjanju socialistične družbe ni nikdar bolehalo za antiintelektualnim stališčem. Tu in tam se je sicer dogajalo, da so imeli nepravilen odnos do intelektualcev, toda Zveza komunistov Jugoslavije je zmeraj odločno udarjala po takih pojavih in se je zavzemala za resnično svobodo znanstvene in umetniške ustvarjalnosti, pri čemer je poudarjala velik pomen inteligence, ki se lahko polno uveljavlja samo v samoupravni socialistični družbi, v kateri so svobodni in enakopravni vsi delovni ljudje, tako fizični kot umski delavci.

In prav zavoljo svobodne ustvarjalnosti smo dolžni idejno obračunavati s temi posamezniki, ki pod plaščem svobode in demokracije skušajo preokreniti naš družbeni razvoj.

Za nepotvorjeno resnico o našem narodnoosvobodilnem boju

Dovolite, da povem nekaj besed v obrambo resnice o našem narodnoosvobodilnem boju. Spet je treba danes opozarjati na dejstva iz našega narodnoosvobodilnega boja tudi zato, ker poskušajo nekateri na svetu potvarjati zgodovino, podcenjevati naš narodnoosvobodilni boj, ga omalovaževati, tako da ga prikazujejo kot neko spontano gibanje množic. Slutimo, kakšen je njihov cilj, in prav zaradi tega bom govoril o tem.

Dogaja se, da sprevrčajo zgodovinske dogodke pri nas in neresnično prikazujejo naš narodnoosvobodilni boj na splošno, kakor da se je bojevala razvil sele v drugi polovici leta 1943 ali kakor da je bil samo neki stranski element v veliki vojni proti Hitlerjevi koaliciji.

Kakšen pa je bil naš boj in skozi kakšne faze je šel?

Začetek osvobodilnega boja, že leta 1941, je bil odločen za vse naše narode. Naša dežela je bila razkosana in razdeljena med okupatorje. Naši narodi so doimeli, da morajo vzeti svojo usodo v svoje roke, da morajo pustiti vsemu vse tisto, kar bi jih lahko pri tem oviralo, da bi združili svoje sile v skupnem boju proti skupnemu sovražniku.

To je bila prva zmaga Komunistične partije Jugoslavije in vseh drugih naprednih sil naše dežele. Poziv Komunistične partije Jugoslavije kakor tudi poziva Komunistične partije Slovenije in Komunistične partije Hrvatske se pred 4. julijem 1941. leta, usta-

novitev Osvobodilne fronte 27. aprila 1941. leta so bili pozivi, ki so veljali ne samo komunistom in delavskemu razredu, ampak tudi vsem rodoljubom Jugoslavije, da se upro okupatorjem in njihovim domačim hlapcem. Odločitev, da se začne oborožen boj proti okupatorju, niso narekovali neki lokalni interesi in maščevalni nagibi, marveč globoka nacionalna in internacionalistična dolžnost naše partije in ne samo nje, ampak tudi vseh naprednih ljudi naše dežele — da skupaj s Sovjetsko zvezo, ki so jo fašistične sile znenada napadle, in z drugimi državami antifašistične koalicije, zavoljo skupen boj proti nemškim in drugim fašističnim silam. Tedaj smo menili, pa tudi danes mislimo tako, da je bil boj sovjetskega ljudstva tudi naš boj. Ta čas, ko so fašistične sile vse svoje moči susedile v napad ZSSR, da bi jo uničile, smo imeli za svojo internacionalistično dolžnost, da priklepamo čimveč sovražnih divizij v naš deželi, zato da bi s tem čimbolj olajšali napore sovjetske armade. Tako je to bilo in to so neovrgljiva dejstva, ki jih nihče na svetu ne more izpodbiti. Leta 1941, leta 1942 in vse do jeseni leta 1943 smo se borili sami sredi mrčne hitlerjevske evropske trdnjave, sami brez materialne pomoči od kogarkoli.

Borili smo se ne samo proti Hitlerjevemu in Mussolinijevemu okupatorskim vojskam, ampak tudi proti bolgarskim in madžarskim fašističnim okupatorskim četam. V najtežjih razmerah, spoprijeti z največjim vojnim strojem, smo se morali boriti tudi proti številnim domačim oboroženim kvasilskim divizijam in okupatorskim hlapcem vseh barv.

Ko zdaj berem skoraj vsak dan informacije o pisanju tiska neke sosednje države o tem, kaj vse so njihove čete osvobodile v Jugoslaviji, pri čemer s podcenjevanjem pišejo in govore o našem osvobodilnem boju, si ne morem kaj, da ne bi navedel dejstev, netipičnih resnic, ki zelo hudo obtožujejo.

Ob nekaterih člankih o našem narodnoosvobodilnem boju, v katerih zamlčujejo naš prispevek antifašistični stvari prav v najtežjih letih, to je leta 1941., 1942., in 1943. leta, se moram vprašati, kaj se skriva za poskusi omalovaževanja našega narodnoosvobodilnega boja.

Prav v teh resnično najtežjih letih smo morali dokazovati svetu, da smo mi tisti, ki se borimo proti okupatorju, da mi prelivamo kri in ne kdo drug. Mar ni — milo rečeno — žalostno, ker dopuščajo, da moramo dandanes znova dokazovati, da je naše ljudstvo pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije štiril leta bojevalo hud boj proti okupatorju, skupaj s Sovjetsko zvezo in zavezanci, pa ne kdo drug.

Tudi pri nas se najdejo reakcionarni posamezniki in skupnice, ki skušajo na razne načine devati v nič naš narodnoosvobodilni boj in ki napadajo pridobitve naše revolucije. Smo demokratična socialistična družba, ki je ustvarila možnosti za svobodno ustvarjalnost na vseh področjih. Zagrešili pa bi neopustljivo napako, če bi dopustili neovirano delovanje reakcionarnih skupin, ki poskušajo razvrednotiti naš narodnoosvobodilni boj in njegove pridobitve. Zato je potreben odločen idejni boj proti vsem takim tendencam in poskusom. Zavedati se namreč moramo, da je vsak poskus degradiranja našega narodnoosvobodilnega boja v resnici napad na našo socialistično samoupravno družbo, na enakopravnost narodov, na neodvisnost Jugoslavije. Gre za poskuse, da bi razbili največje pridobitve narodnoosvobodilnega boja: zavest o nepremagljivosti lastnih sil narodov, ki se bore, bratstvo in enakopravna povezanost delovnih ljudi vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Koncepcija ljudske obrambe

V narodnoosvobodilnem boju smo storili to, kar je bilo s stališča klasičnih vojnih doktrin povsem nepojljivo. Tako rekoč golih rok smo šli v boj proti tedaj najmočnejšemu svetovnemu vojnemu stroju. Bili smo čisto sami. Na nikogar v tujini se nismo mogli neposredno opreti, ker so bile vse države, članice antifašistične koalicije, geografsko daleč od nas, v prvi fazi pa so imele preglavice z lastnimi hudimi problemi. Kot okupirana dežela nismo imeli nobene pomoči v tujini, na katero bi se lahko naslonili, kar zadeva orožje in preiskrbo. A tudi v političnem pogledu nismo imeli nobene pomoči.

Opirali smo se na lastne sile. Naš narodnoosvobodilni boj je v polni meri izprizil moč ljudskih množic. Dokazal je, kaj morejo ustvariti ljudske množice, kadar vedo, za kaj se bore. In zato so izkušnje našega narodnoosvobodilnega boja velikankega pomena za našo splošno ljudsko obrambo danes.

Nekateri v tujini napačno prikazujejo koncepcijo naše splošne ljudske obrambe kot nekaj popolnoma novega. Mi pa smo to koncepcijo razvili in izoblikovali že v naši narodnoosvobodilni vojni, ko smo pozvali ljudstvo na boj za obrambo neodvisnosti in svobode. V splošnem ljudskem boju proti napadalci, v katerem so sodelovali vsi naši narodi in narodnosti, delavci, kmetje in napredna inteligenca, je prišla do polnega izraza visoka zavest, samoiniciativa in požrtvovalna vnaša naših ljudi, od najmlajših do najstarejših.

To je bil boj, ki so ga naši narodi pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije bojevali, organizirani v splošno jugoslovansko osvobodilno gibanje, v vojaškem smislu pa organizirani v velike borbeno enote naše operativne vojske — brigade, divizije, korpusi, armade — in v partizanske in di-versijske oddrede, povsemjo oborožen boj z vsemi drugimi oblikami odpora proti okupatorju.

Naša sedanja koncepcija splošne ljudske obrambe ni nič drugega kakor dosledna in odločna uporaba teh velikih izkušenj iz narodnoosvobodilne vojne v naših sedanjih razmerah.

Danes je ta koncepcija sestavljena iz neodtujljivi del razvoja naše samoupravne socialistične družbe. Zda se razvija v razmerah mirne socialistične graditve, v razmerah, ko smo ekonomsko bogatejši, ko je samoupravljanje močno razvilo družbeno zavest in odgovornost, da za vsako ceno bra-

PREDSEDNIK TITO govori po promociji za častnega doktorja slovenske univerze v Ljubljani

nimo revolucionarne pridobitve naše narodnoosvobodilne vojne kakor tudi samoupravnega socializma.

Samoupravni socialistični družbeni sistem nam omogoča, da združeni proizvajalci in občani organizirajo obrambne sile družbe kot svoje lastne sile. To je, z drugimi besedami, podružljanje obrambnih zav, angažiranje vseh obrambnih sil in zmogljivosti družbe, v čemer vidimo najzanesljivejšo jamstvo za zagotovitev neodvisnosti in nedotakljivosti naše socialistične skupnosti.

Krepitev obrambne moči naše države v sedanjih razmerah, po načelih organiziranja splošne ljudske obrambe, ni naperjena proti nikomur, ki želi mir in ki spoštuje našo pravico do svobode in samostojnega gospodarstva, političnega in družbenega razvoja. Sicer pa vsak ve, da oboroženo ljudstvo še ne more ogroziti nikogar, ampak lahko samo brani sebe in svoj obstoj. Zato me čudi, da nas nekateri na svetu zdaj kritizirajo, ker organiziramo svojo splošno ljudsko obrambo. Moram pa reči, da so proti organiziranju naše splošne ljudske obrambe lahko samo tiste sile na svetu, ki ne želijo dobro socialistični Jugoslaviji. Takšne sile pa so žal še vedno na svetu in tega se moramo zavedati.

Pred očmi nam mora biti položaj na svetu, kakršen je v resnici. Jugoslavija si je pridobila velikiški ugled in prestiž na svetu, ima zelo razvite mednarodne stike, zelo veliko ima tudi prijateljev na vseh celinah. Vendar nikar niti za trenutek ne pozabimo, da so na svetu sile, ki jih socialistična Jugoslavija moti, tako zaradi sistema delavskega samoupravljanja kakor tudi zato, ker je to skupnost enakopravnih narodov in narodnosti, ker je neodvisna in samostojna in uveljavlja dosledno antiimperialistično politiko. Zato imamo organiziranje splošne ljudske obrambe, pripravljenost vse naše družbe — tako oboroženih sil kakor tudi vseh delovnih, družbenopolitičnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti, vseh naših občanov — za trajno nalogo, ki se moramo z njo nenehno in vztrajno ukvarjati ter jo izpopolnjevati. Kolikor bolj bomo namreč pripravljeni in organizirani, toliko manjša bo nevarnost, da bi nas napadli, in toliko večji prispevek bomo dali naši politiki miru in miroljubnega, enakopravnega sodelovanja med narodi.

Nenehno moramo izpopolnjevati sistem naše splošne ljudske obrambe na osnovi trajnih izkušenj iz naše narodnoosvobodilne vojne tudi zato, da bi nadalje okrepili in razširili samoupravne pravice naših delovnih ljudi. Nemogoče si je namreč zamisliti uresničevanje samoupravnih pravic našega delovnega človeka v gospodarskem, političnem, kulturnem življenju in družbenem življenju sploh, ne da bi take pravice uresničile tudi na področju ljudske obrambe.

Zatorej mora biti v nadaljnjem razvoju in izgrajevanju koncepcije splošne ljudske obrambe v središču pozornosti naš delovni človek in njegova samoupravna pravica in dolžnost, da aktivno sodeluje v organiziranju obrambe pridobitve naše socialistične revolucije in razvoja samoupravne socialistične družbe.

Enotna družbena osnova splošne ljudske obrambe nam omogoča skladno izgrajevati vse elemente obrambnega sistema — operativno armado, teritorialno obrambo in civilno zaščito — ter integrirane priprave gospodarskih organizacij, državnih organov in družbenih služb, družbenih in političnih organizacij. Pomembno vlogo v idejnopolitičnem usmerjanju obrambnih naporov ima vsekakor Zveza komunistov.

V graditvi in nadaljnjem razvoju obrambnih sil družbe imamo pred očmi, da sta jugoslovanska ljudska armada in teritorialna obramba nedeljiva celota. Zaradi tega enotno rešujemo bistvena vprašanja, ki se tičejo vojne tehnike in organizacije, strategije in taktike, upoštevajoč vlogo ašerne komponente obrambnih sil kakor tudi specifičnost in pestrost oblik njihovega organiziranja, uporabe in načina delovanja.

Posebno važno je razvijanje znanstveno-raziskovalnega dela pri nadaljnjem izobil-

kovanju koncepcije splošne ljudske obrambe. Znanstveno-raziskovalno delo postaja izredno pomembno za usmerjanje, razvijanje in izpopolnjevanje borbenih sredstev in opreme, ki optimalno ustrezajo našim razmeram. Pri tem je nujno treba zagotoviti povezavo znanstvenega dela v družbi in v oboroženih silah, z namenom, da bi racionalno vpregli vse zmogljivosti naše dežele.

Koncepcijo splošne ljudske obrambe moramo torej nenehno razvijati tako kot enega od glavnih elementov nadaljnjega razvoja naše socialistične skupnosti na samoupravnih temeljih kakor tudi kot bistven element naše politike miru in miroljubnega sodelovanja. V njenem uresničevanju se morajo v polni meri izraziti pravice našega delovnega človeka in enakopravnosti vseh naših narodov in narodnosti v obrambi suverenosti, neodvisnosti in ozemeljske nedotakljivosti Socialistične federativne republike Jugoslavije, v obrambi nadaljnjega samostojnega razvoja naše samoupravne socialistične družbe.

Krepiti moramo duha pripadnosti jugoslovanski socialistični skupnosti

Napredni ljudje Slovenije so stoletja pripevali k ideji mednarodnih odnosov brez zavisti in sovraštva, kakor je o tem pel veliki slovenski pesnik France Prešeren. Na usodno povezanost boja slovenskega naroda z bojem vseh narodov Jugoslavije za delavske pravice in nacionalno osvoboditev je z močno besedo opozarjal veliki slovenski pisatelj in bоре Ivan Cankar. Razumel je, da lahko majhni narodi, ki jih nenehno ogrožajo njihovi močnejši sosedje, uspešno izboljšujejo svoj narodnostni obstoj samo, če v bratski skupnosti z drugimi narodi najdejo svojo skupno osvoboditev, skupno zaščito, pomoč in podporo.

Kako nujna je povezanost boja za nacionalno osvoboditev in boja proti razrednemu izkoriščanju delavskega razreda, sta znanstveno dokazala Marx in Engels, temu vprašanju pa je posvetil posebno pozornost tudi Lenin.

Bistvo njihovega nauka o tem je, da se proletariati ne more osvoboditi, dokler ne postane vodilna sila v svoji lastni naciji. Samo na tej podlagi je mogoče razvijati resnični proletarski internacionalizem, ki pomeni popolno enakopravnost narodov, velikih in majhnih.

V teoriji in praksi o nacionalnem vprašanju in proletarskem internacionalizmu je bilo tudi v vrstah delavskega gibanja veliko izkricvanja. Omenimo naj avstro-marxizem, stalinizem, teorije o omejeni suverenosti itd.

Mirno lahko rečemo, da so komunisti Jugoslavije, zvesti stvari delavskega razreda, izoblikovali glede nacionalnega vprašanja načelno marksistično stališče, ki ni odvisno od trenutnega položaja, zavedajoč se, da je boj za osvoboditev dela in človeka hkrati tudi boj za popolno afirmacijo pravic narodov.

Rad bi opozoril na to, da je razdelitev Slovenije na tri države po prvi svetovni vojni in čedalje bolj surovo nacionalno zatiranje v stari Jugoslaviji postavilo z vso ostrino na dnevni red vprašanje odnosa Komunistične partije Jugoslavije do slovenskega nacionalnega vprašanja. To pa je spodbudilo tudi hitrejši razmišljanje o odnosu Komunistične partije Jugoslavije do nacionalnega vprašanja sploh.

Potem ko sem prišel iz zapora, sem, pri delu za obnovitev Komunistične partije, našel v Sloveniji položaj, ki je bil značilen po tem, da je Komunistična partija Slovenije začela izstopati iz okrega socialnega okvira. Tu sem n. el svoje sodelavce, tovariše, Kardelja, Kidriča in druge, ki so uspešno delali, prizadevali si povezati delavsko, štu-

dentško in kmečko gibanje v močno revolucionarno gibanje. Decembra 1934. leta je bila v Ljubljani IV. konferenca Komunistične partije Jugoslavije, na kateri je bilo sklenjeno, da se ustanove nacionalne partije. Ta sklep je bil v Sloveniji in Hrvatski uresničen sicer sele 1937. leta, vendar je sklep, sprejet že 1934. leta, pomisl temelj za bodoče naloge delavskega gibanja kakor tudi za uspešen razvoj narodnoosvobodilnega boja. Za delavsko gibanje Slovenije kakor tudi Jugoslavije je bila zelo pomembna tako temeljita marksistična osvetlitev nacionalnega vprašanja, kot je bila podana v knjigi tovariša Edvarda Kardelja - Speransa »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja».

Privrženost stvarim delavskega razreda in trdno prepričanje, da je boj za odpravo izkoriščanja človeka prvi pogoj za resnično osvoboditev narodov, je omogočila Komunistični partiji, da je postala vodilna sila vseh narodov in narodnosti Jugoslavije in da je bila v dneh, usodnih za samoodlobo narodov in za njihovo osvoboditev, pobudnik in voditelj tega boja.

Socialistična Jugoslavija je skupnost enakopravnih narodov in narodnosti, kjer so se v načelnem pogledu pravilno reševala vsa vprašanja mednarodnih odnosov. Svoboda in popolno enakopravnost vseh narodov in narodnosti Jugoslavije jamčita tudi federativna ureditev ter sistem delavskega in družbenega samoupravljanja. To zagotavlja resnično perspektivo enotnosti Jugoslavije.

Samoumevno je, da so in da bodo še naprej nekateri problemi v odnosih med našimi narodi in narodnostmi kakor tudi med posameznimi območji Jugoslavije.

Ti problemi izvirajo največkrat iz gospodarskih vprašanj in niso taki, da jih ne bi mogli razmeroma lahko urejati.

Ce pri obravnavanju teh vprašanj ravnamo po načelih in v duhu naše družbene ureditve, tedaj ni nevarnosti za enotnost Jugoslavije niti ovire za njihovo dejansko ureditev.

V zadnjem času je, če smem povedati, čedalje manj slišati besedo Jugoslavija, piše se samo o federaciji. Močnejše moramo poudarjati Jugoslavijo. Smo Slovenci, Hrvati, Srbi, Makedonci, Crnogorci in drugi, hkrati pa smo vsi tudi Jugoslavljanje, vsi smo državljani socialistične Jugoslavije. V tem smislu moramo krepiti duha pripadnosti jugoslovanski socialistični skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti.

Ne gre torej za jugoslovanstvo v unitarnem smislu, ki negira narode in postavlja zmanjšati njihovo vlogo. Proti jugoslovanstvu v unitarnem smislu smo se odločno borili in tudi v prihodnje se moramo boriti proti vsaki, tudi najmanjši tendenci unitarizma, ki nosi v sebi hegemonizem kateregakoli naroda. Gre za potrebo, da se poglubi spoznanje o pripadnosti Jugoslaviji, o tem, da je krepitev naše jugoslovanske skupnosti stvar vseh naših narodov in narodnosti in da jim samo kot takšna jamči dejanski napredek in prihodnost.

Zavoljo resnične enakopravnosti in vsestranskega razvoja vseh narodov in narodnosti Jugoslavije moramo premagovati vse objektivne težave in odločno odstranjevati vse subjektivne ovire, se nenehno brezkompromisno bojevati proti vsem nacionalizmom, bodisi da se pojavljajo v obliki unitarizma, bodisi v oblikah šovinizma in separatizma. Prav zato, ker je naša socialistična družba svobodna skupnost enakopravnih narodov in narodnosti, ne more dopuščati nobenih kompromisov z nacionalizmi.

Nekateri krogi na svetu vidijo v večnacionalni Jugoslaviji slabotnost, ponesrečenost in oviro za hitrejši razvoj. Jaz pa ponovno trdim, da je večnacionalna socialistična Jugoslavija naša velika prednost, ker se v njej v vsakdanji praksi goji čut resničnega spoštovanja vseh narodov in narodnosti. In zato je čisto razumljivo, da je taka večnacionalna skupnost, kakor je naša, pomemben faktor na svetu v boju za enakopravnost in za demokratizacijo mednarodnih odnosov.

EDVARD KARDELJ prejema listino o imenovanju za častnega doktorja ljubljanske univerze

Novi častni doktorji slovenske univerze

Prorektor univerze v Ljubljani ing. Mirjan Gruden, dekan fakultete za naravoslovje in tehnologijo prof. dr. ing. Drago Očepek, dekan biotehniške fakultete prof. dr. Stane Valentinčič, dekan filozofske fakultete prof. dr. Tine Logar, dekan medicinske fakultete prof. dr. France Erjavec in dekan fakultete za strojništvo prof. ing. Albert Struna so bili promotorji novim častnim doktorjem slovenske univerze – maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu, Edvardu Kardelju in sedmim univerzitetnim učiteljem – Srečku Brodarju, Jovanu Hadžiju, Milku Kosu, Aliji Koširju, Feliksu Lobetu in Francetu Steletu. Po pravilih slavnostnega protokola so podali obrazložitev pedagoško znanstvenega sveta univerze, ki jih je svet univerze na seji 17. novembra sprejel in soglasno imenoval devet novih častnih doktorjev slovenske univerze. Rektor univerze Roman Modic je doktorandom nato izročil slavnostne listine s podpisami promotorjev in pečatom univerze, s katerimi so jim zagotovljene vse pravice, izhajajoče iz tega častnega naslova.

Josip Broz-Tito

Generacijam, ki doživljajo Titovo tvornost in dejavno navzočnost doma in v svetu zadnja štiri desetletja, ni treba obširno pojasnjevati izjemne veličine te zgodovinske osebnosti. Nekaj značilnih stopenj zaznamuje: doslej preložen pot Tita-delavca, politika, vojskovodje, državnik in mislec, pot, ki je hkrati z njegovo tudi zgodovinska pot delavskega razreda, narodov in narodnosti Jugoslavije, bogata naprednih sprememb in uspehov.

Brž ko se je pojavila Titova dinamična osebnost v jugoslovanskem družbenem prostoru, se je na podlagi njene zamisli in pod njenim vodstvom začela oblikovati ista idejna in akcijska strnjena naprednih ljudi z delavskim razredom in Komunistično partijo, ki je omogočila zmago v osvobodilnem boju in socialistični revoluciji. Že na tej stopnji svojega delovanja Tito uresničuje idejo bratstva in enotnosti, ki po eni strani odseva realistično presojo mednarodnih odnosov, po drugi pa globoko kulturno in humanistično hotenje velikega politika. Ideja bratstva in enotnosti ter ideja o osvoboditvi človeka in dela, ki sta kot osrednja vrednostna nagiba nerazdružljivo prepleteni v Titovi osebnosti, sta omogočili in omogočata, da so danes narodi in narodnosti Jugoslavije trdno povezani kot družbene in kulturne individualnosti v jugoslovanski socialistični federaciji. Tako kot slehernemu izmed njih je tudi slovenskemu narodu prvič med njegovim zgodovinskim bivanjem omogočena polna gospodarska, politična in kulturna rast.

Kmalu po zmagovitih osvobodilnih boju je družbeni razvoj v Jugoslaviji, ki mu je sponzoriral Tito, mislec in državnik, vtisnil svoj pečat, pripeljalo do spoznanja, da socialisten ni ustavno deklarirano in s prisilo vzdrževano stanje, marveč da je nenehno razvijajoče in da so v središču tega dogajanja navedeni za osvoboditev delavca iz pod mezdinih odnosov, kakor tudi delavca, nenehno se potrjujejo odgovornost svobodnih občanov samih za njihovo družbeno bivanje. Ker je v Titovi osebnosti spoznanje istovetno z zahtevam po ustreznem delanju, je naša skupnost kmalu po revoluciji stopila na pot, na katero do takrat še ni stopila nobena socialistična družba, na pot delavskega in družbenega samoopredeljevanja. Na podlagi dosedanjih izkušenj upravičeno trdimo, da se odpirajo z delavskim in družbenim samoopredeljevanjem socializma nova obzorja, delovnemu človeku pa polne možnosti za samoopredeljevanje. Prav tako upravičeno tudi trdimo, da je uresničevanje teh humanističnih in demokratičnih vrednot pri nas pred vsem zasluga Titove misli in njegovega dela.

Tito je usodo naše družbene skupnosti vselej povezoval in jo povezoval z usodo sveta in človeštva. To tem bolj, kolikor bolj je sodobna znanstvena revolucija pripeljala do razpajanja, na katerem se z vso grožnjo resničnosti pojavlja vprašanje o življenju in smrti vsega človeštva. S to vednostjo in z vso težo zavesti o veliki odgovornosti državnika pred prihodnostjo je Tito prerasel svoj domači prostor in stoji danes tudi na področju mednarodnih odnosov kot enkratna osebnost našega časa.

Edvard Kardelj

Razvoj ustvarjalne marksistične družbene misli v zadnjih desetletjih, pri nas in ne samo pri nas, je neločljivo povezan z imenom Edvarda Kardelja. Njegovo družbeno-politično delo štiridesetih let je hkrati nenehno prizadevanje, da bi za vnanji pojavi družbene stvarnosti odkril bistvo dogajanja, tisto novo, kar tvori posebnost tega dogajanja v danih pogojih prostora in časa, odpirajoč človeku nove možnosti za njegovo ustvarjalno, osvobodilno dejanje. Takšna prizadevanja pa tudi zaznamujejo sleherni, zares znanstveno snovanje v družbenih vedah.

Že v začetku tridesetih let se je s pripevki, ki jih je objavjal zlasti v revijah Književnost in Sodobnost, lotil posebnih publikacij, Edvard Kardelj lotil globljega proučevanja slovenske družbene problematike, protike in sodobne, v njeni povezanosti z velikimi vprašanji evropskega in svetovnega dogajanja, z vse odločilnejšo vlogo revolucionarnega delavskega gibanja v dogajanju doma in po svetu. V proučevanju te problematike je vnašal sila plodne metodološke prijeme, ki so bili v tedanjem slovenskem družboslovju in posebej v zgodovinsko dokaj novi. Iz njegove analize najodločilnejših razdobj v zgodovini slovenskega naroda so se rodili teoretični zaključki, ki so bili velikega pomena za osvobodilno dejanje slovenskih ljudskih množic v letih 1941–1945, potrjujejo njegov progressivni zgodovinski smisel in cilj.

Konec druge svetovne vojne z njenimi daljnosežnimi rezultati, spreminjanje socializma v svetovni sistem, zlom starega kolonializma, globoko družbeno presnavljanje na vseh celinah zemeljske obse, v nemali meri vezano z veliko znanstveno-tehnološko revolucijo našega časa, in še prav posebej korenite družbene spremembe, ki jih je po drugi svetovni vojni doživela naša slovenska in jugoslovanska domovina – vse to je predstavljalo in predstavlja veliki

kanski kompleks problemov, v mnogem povsem novih in neresenih. Kardelj je vsekar med prvimi, ki so se tega kompleksa problemov v njihovi medsebojni prepletenosti in vzajemnem učinkovanju lotili z globokim dialektičnim smislom za novo, zavračajoč sleherni dogmatizem z njegovimi preživelimi shemami. Vsestransko proučujoč marksistično teoretično dediščino je Kardelj odkrival in odkriva družbene korenine njegovih deformacij v teoriji in praksi stalizma. Vso svojo pozornost je posvetil demokratičnemu, progressivno humanističnemu razreševanju protislovij socialističnega razvoja.

Kot najvidnejši teoretik našega demokratičnega, samoupravnega socializma je dal Edvard Kardelj jugoslovanskemu družboslovju vrsto dragocenih pobud. Združujoč v svoji osebi znanstvenega in političnega delavca, se zmerom zaveda velikankega pomena, ki ga ima znanost in posebej družbena znanost za sodobno progressivno politično akcijo. Zavedajoč se dejstva, da je znanost toliko bolj v skladu z interesi in stremiljenji naprednih družbenih sil, kolikor brezobzirnejša in brez predsodkov je v svojem iskanju in snovanju, se Edvard Kardelj nenehno zavzema za svobodno znanstvenega dela v najglobljem smislu teh besed. Tesno povezana z znanostjo, postaja politika sama čedalje bolj znanost o mogočem, progressivno uresničljivem.

Takšno pojmovanje razmerja med znanostjo in progressivno politiko preveča vse Kardeljevo delo, začenši z njegovim prvim velikim tekstom, z Razvojem slovenskega narodnega vprašanja, katerega prva izdaja je izšla ravno pred tridesetimi leti, pa do vseh tistih pomembnih razprav, člankov in govorov, ki zaznamujejo obsežni Kardeljev opus povojnih let.

Zaradi svojih zaslug za razvoj naše družbene misli je bil Edvard Kardelj l. 1949 izvoljen za častnega člana SAZU, l. 1960 pa za rednega člana Srbske akademije znanosti in umetnosti. Na predlog predsedstva Slovenske akademije znanosti in umetnosti mu je bila l. 1968 dodeljena nagrada AVNOJ.

Srečko Brodar

Epohalno odkritje prve slovenske paleolitske postaje, Potočke zijalke, ne pomeni le začetek znanstvenega udejstvovanja prof. dr. Srečka Brodarja, temveč po krupinskem odkritju ponoven viden nastop jugoslovanske znanosti na svetovnem prizorišču. Potočka zijalka je s svojim kulturnim in paleontološkim inventarjem odločilno vplivala pri interpretaciji poteka in klimatskega značaja würmskega glaciacija ter geneze in razvoja mlajšega paleolita v srednji Evropi. V zadnjih desetletjih so se zaradi množice novih odkritij razvijala na področju raziskovanja starokamendobnih kultur in pleistocena močno spreminjala. V vsem tem obdobju je ostala Brodarjeva kulturna in kronološka interpretacija Potočke zijalke neomajana. Dogajalo se je obratno, da je prav to odkritje usmerjalo raziskovalce k novim ustrežnejšim rešitvam kronološke in kulturne problematike.

Po drugi vojni je Srečko Brodar takoj pričel raziskovati na osvobodjenem Krasu, ki je po njegovi zaslugi v kratkem času postal iz popolnoma nerazvitega področja najpomembnejša paleolitska provinca v Sloveniji in Jugoslaviji. Nova odkritja so dala pomembne rezultate na področju pleistocenske kronologije in paleolitskih kultur. Pomembna so njegova fundamentalna dela o stratigrafiji jamskih sedimentov in geneze kraskih jam, ki pristopajo k reševanju kraške problematike z geokronološkega vidika.

Profesor Brodar je na ljubljanski univerzi organiziral prvi inštitut za prazgodovino človeka, pozneje preimenovan v katedro za kvartarologijo, ki je še danes edini te vrste v državi. Vzgojil je vrsto strokovnjakov, ki uspešno nadaljujejo njegovo delo v Sloveniji in drugih republikah. Dolgo vrsto let uspešno vodi inštitut za raziskovanje krasa in arheološko sekcijo pri SAZU ter kot glavni urednik ureja glasili teh inštitutov, Acta carsologica in Arheološki vestnik.

Življenjski opus akademika dr. Srečka Brodarja, za katerega je prejel vsa prizna-

nja doma in v tujini, pomeni pomemben prispevek h kulturno-znanstvenemu razvoju univerze v Ljubljani in jugoslovanskih narodov.

Jovan Hadži

Prof. dr. Jovan Hadži je bil promoviran na dunajski univerzi pod vodstvom svetovno znanega zoologa Hačka leta 1907 s tezo »O živčnem sistemu hidre«. Kmalu po prvi svetovni vojni je postal profesor in predstojnik katedre za zoologijo na univerzi v Ljubljani. Ko je bila ustanovljena SAZU, je postal njen prvi član.

Kako visoko poslanstvo je opravil prof. Hadži na znanstvenem področju, priča najboljše več kot sto znanstvenih razprav in člankov, ki jih je napisal v 65 letih svojega znanstvenega dela. Njegova široka razgledanost, vztrajna volja in smisel za globoke sinteze so rodili teorijo o izvoru knidarijev in turbelarijev, delo, ki ga moramo imeti za vrhunec njegove znanstvene poti. V njegovem znanstvenem delu bi lahko zasledili tri smeri: sistematsko-ontogenetsko, zoogeografsko-ekološko in filogenetsko-evo-

SREČKO BRODAR

lucijsko. To se zlasti kaže v njegovih filogenetskih in evolucijskih študijah. Misli o filogenezi in evoluciji spremljajo malone vsa njegova razprava.

Da ima prof. Hadži s svojo velikopotezno reformo živalskega sistema veliko zaslug za razvoj zoologije, pričajo razne diskusije, razprave in knjige uglednih biologov in zoologov v svetu.

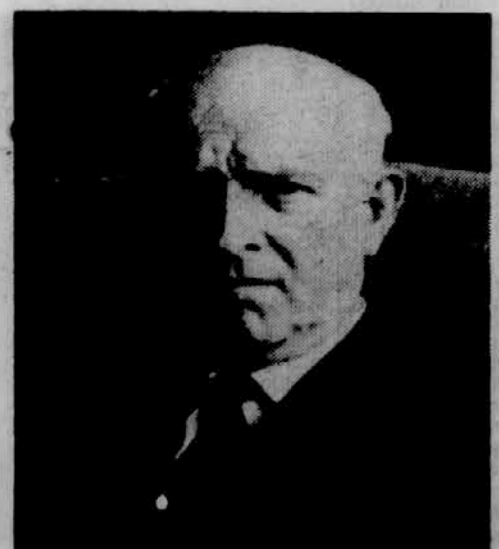
Poleg filogenetskega področja, kjer je pokazal prav gotovo svojo največjo aktivnost, je njegovo delo usmerjeno tudi v zoogeografsko in ekološko stran.

Kot sistematsko-morfolog se odlikuje že s svojimi prvimi deli o knidarijih, ki jim lahko pozneje priključimo sistematsko-morfološke in sistematsko-zoogeografske študije o hidroideh, spužvah, opiloidnih, škorpiloidnih, pseudoskorpiloidnih in ciliatih.

Pomen prof. Hadžija za našo univerzo je zlasti v tem, da je utemeljitelj študija biologije na ljubljanski univerzi, vzgojitelj mnogih generacij slovenskih biologov in da je z izredno plodnim znanstvenim delom dal študiju biologije velik ugled doma in v svetu.

Milko Kos

Znanstveno delo prof. dr. Milka Kosa se začne z njegovo prvo objavo leta 1911 in obsega doslej preko 330 objav. Kot naj-

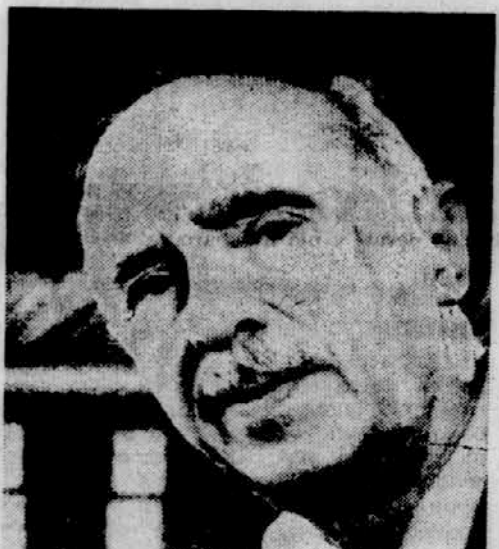
MILKO KOS

boljši strokovnjak za pomožne zgodovinske vede, kar smo jih Slovenci doslej imeli, je raziskal brižinske spomenike, popisal vse v Sloveniji ohranjene srednjeveške rokopise, nadaljeval delo svojega očeta pri Gradcu za zgodovino Slovencev v srednjem veku, izdal posebej Conversio Bagoariorum et Carantanorum, tri knjige srednjeveških urbarjev ter vrsto drugih virov za srednjeveško slovensko zgodovino. S svojim življenjskim delom na historični topografiji in kolonizacijski zgodovini slovenskih pokrajin je ustvaril jasno sliko o tem, kako se je v stoletjih premikala slovenska narodnostna meja, kako je napredovala v srednjem veku naseljenost slovenskega ozemlja in velikost naselbin na njem. Prof. Kos je tako poleg prof. Hauptmana osrednja osebnost v vrstah naših zgodovinarjev, ki so od začetka našega stoletja prešli pri raziskovanju starejše slovenske preteklosti od kritičnega pretresanja virov in ugotavljanja dejstev k njeni problemski analizi. To mu je omogočilo, da je podal leta 1933 prvo znanstveno sintezo celotne zgodovine Slovencev v srednjem veku, delo, ki je izšlo potem v zelo dopolnjeni obliki leta 1955. Na naši fakulteti je delal v celoti 41 let.

Kot že desetletja najbolj ugledna osebnost med slovenskimi zgodovinarji, je bil 11 let predsednik Muzejskega društva za Slovenijo, danes pa je edini častni član Zgodovinskega društva za Slovenijo. V letu 1935/36 je bil dekan, naslednje leto pa prodekan filozofske fakultete. V najtežjih letih obstoja naše univerze 1941-45 je bil njen rektor, takoj nato pa v letih obnove in rasti 1945-48 njen prorektor. Od leta 1928 je bil član Znanstvenega društva za humanistične vede, od ustanovitve 1938 je član SAZU, kjer vodi od ustanovitve do danes njen historični inštitut, od leta 1950 do danes je glavni tajnik akademije.

Alija Košir

Akademik prof. dr. med. Alija Košir je služboval kot zdravnik v vojski države Srbob, Hrvatov in Slovencev od 1918 do 1920.

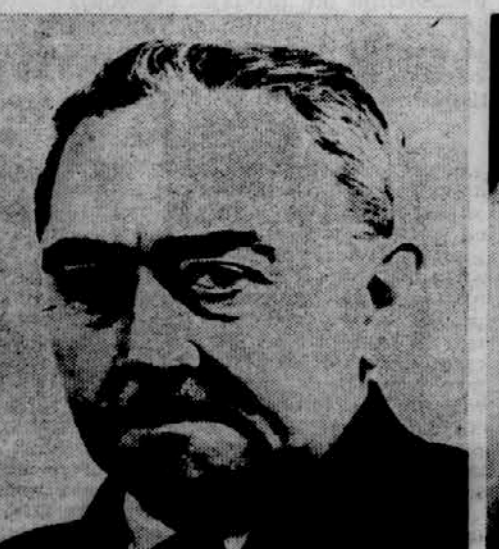
ALIJ KOŠIR

Zatem je začel svojo akademsko kariero na novoustanovljeni medicinski fakulteti v Ljubljani, in sicer na anatomskem inštitutu, sprva kot demonstrator, nato kot asistent. Leta 1921 je dobil venio legendi za histologijo in embriologijo in bil leta 1923 imenovan za docenta, leta 1935 za izrednega in leta 1939 za rednega profesorja iste stroke. Ustrezno katedro je vodil nepretrgoma do upokojitve leta 1961. Od tega leta do vključno 1969 je predaval študentom medicine in stomatologije tuje v medicini in bil strokovno-znanstveni vodja histološko-embriološkega inštituta.

Kot akademski učitelj je vzgojil 50 generacij slovenskih zdravnikov in jih navajal k natančnosti in točnosti v življenju in delu; to pa so lastnosti, ki jih ima profesor sam v veliki meri.

Prof. Košir je objavil nad 50 znanstvenih in strokovnih člankov v domačih in tujih revijah. Sprva se je posvečal anatomskim in antropološkim vprašanjem, kasneje tudi slovenski medicinski terminologiji. Bil je dolga leta predsednik medicinske terminološke komisije SAZU, v zadnjih letih pa načelnik celokupne terminološke komisije SAZU. Kot prvi Slovenec se je leta 1930 pričel ukvarjati z eksperimentalno onkologijo in ji do danes posveča večino svojega znanstvenega delovanja. Redni član SAZU je postal leta 1955, danes je načelnik medicinskega oddelka SAZU in podporni urednik revije Bulletin scientifique za medicino v Sloveniji. Prejel je letošnje nagrado AVNOJ.

Opravljal je različne in številne družbene funkcije. Med drugim je bil ustanovni član,

ALIJ KOŠIR

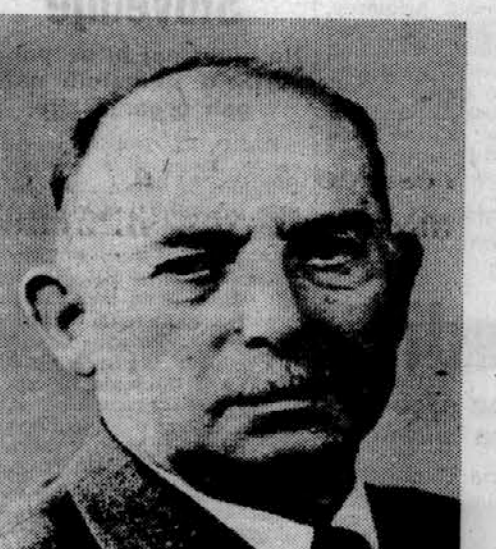

JOSIP BROZ TITO

predsednik in častni član Prirodoslovnega društva Slovincije, urednik Proteusa in Zdravstvenega vestnika, predsednik Zdravniške zbornice in predsednik Slovenskega zdravniškega društva in je njegov častni član.

Feliks Lobe

Akademik profesor Feliks Lobe, diplomirani inženir strojništva, je bil po večletnem izredno uspešnem in priznanem delu v praksi – v tujini in doma – nazadnje v »Prvi jugoslovanski tvornici strojev i mostov« v Slavonskem Brodu – leta 1930 poklican za profesorja na tehniško fakulteto univerze v Ljubljani. Na njenem elektrotehničnem oddelku je sicer prevzel predmete strojniške stroke, vso prizadevnost pa je posvečal usta-

MILKO KOS

novitvi in ureditvi povsem samostojnega študija strojništva sprito obsežnosti stroke in tradicije v slovenskem delu države. Na tej poti je ustanovil najprej zavod za strojništvo in si v takratnih časih dobesedno priboril prostor zanj ter v njem uredil tehnološki in kalorični laboratorij.

Laboratoriji zavoda za strojništvo so bili najtrdnješa osnova za neokrnjen študij na nazadnje povsem osamosvojeni fakulteti za strojništvo, ko je profesor Lobe tudi predudarno predlagal vrsto sodelavcev za pedagoško in raziskovalno delo.

Povsem novo študijsko enoto je nato z vso osebo skrbno še dolgo in težno negoval, njene začetke usmerjal, da se je okrepila in postala sposobna za nadaljnjo rast.

Pri tem je še z raziskovalnim delom na njemu lastnem tehnološkem področju dosegel tolikšne uspehe, da je leta 1949 postal redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti in deset let kasneje redni član mednarodne organizacije C. I. R. P. (Collège international pour l'étude scientifique des techniques de production mécanique).

Francè Stelè

Akademik prof. dr. Francè Stelè je eden izmed utemeljiteljev ljubljanske umetnostnozgodovinske šole. Ko je leta 1938 nasledil

ALJOIS TAVČAR

EDVARD KARDELJ

Izdorja Cankarja na stolici za umetnostno zgodovino, je imel za seboj že nad petindvajset let plodnega znanstvenega dela in raziskovanja na področju slovenske umetnostne zgodovine. Kot vodja Spomeniškega urada v Ljubljani je z vso prizadevnostjo in znanstveno temeljitostjo oral ledino na tem področju.

Markantni znanstveni uspehi tega obdobja so: »Oris zgodovine umetnosti pri Slovincih« (1924), »Umetnostna topografija političnega okraja Kamnik« (1929), »Monumenta artis slovenicae« (I/II; 1935, 1938), »Slovenski slikarji« (1949) – knjiga, ki je dopolnila nedokončana Monumenta; »Umetnost zapadne Evrope« (1935).

V svojem univerzitetnem obdobju pa je objavil razen mnogih razprav tudi »Gotske dvoranske cerkve v Sloveniji« (1938) – kjer je s pomočjo umetnostnogeografske metode dokazal poseben samorastniški tip gotske arhitekture na Gorenjskem in v Posočju.

Naslednje avtorjevo področje teoretičnega zanimanja je arhitekturno ustvarjanje, pogojeno s tesnim sodelovanjem z mojstrom Plečnikom. Leta 1941 je izšla »Arhitektura perenniss«, leta 1955 pa knjiga »Naporci«. Leta 1957 je v posebni razpravi prodorno označil baročnega mojstra Fortunata Berganta in končno je leta 1961 izdal knjigo »Slikarstvo v Sloveniji od sredje 12. do sredje 16. stoletja« – delo, ki je sinteza avtorjevega spoznanja in razmišljanja o naši slikarski dediščini. Njegovo delo je priznalo tudi zamejstvo, ki je dalo prof. Francetu Steletu visoko priznanje. Leta 1962 je dobil zlato doktorsko diplomu na Dunaju, leta 1968 pa Herderjevo nagrado.

Prof. Stelè je od leta 1948 dalje načelnik sekcije za zgodovino umetnosti pri inštitutu za zgodovino, načelnik umetnostne sekcije terminološke komisije pri akademiji, dopisni član JAZU v Zagrebu, častni član Mednarodnega odbora za umetnostno zgodovino, dopisni član Mednarodnega komiteja za spomenike pri UNESCO, član AICA pri UNESCO, član Instituta für Österreichische Geschichtsforschung na Dunaju in častni član Društva jugoslovanskih konservatorjev. Leta 1968 je prejel Prešernovo nagrado za življenjsko delo in istega leta red za zasluge za narod z zlato zvezdo.

Alois Tavčar

Akademik Alois Tavčar je v svoji 50-letni znanstvenoraziskovalni dejavnosti obdelal nešteto problemov s področja genetike in žlahtnjenja rastlin.

Ustvarjalno delo akademika A. Tavčarja je prišlo do izraza tudi pri selekciji ozimnega dvovrstnega pivovarniškega jecmena, pri vzgoji dvovrstnega in štirivrstnega jecmena z golim zrnjem, pri bastardiranju raznih species in genus pšenice z namenom, da bi dobil rastline, odporne zoper nevarne bolezni.

Po drugi svetovni vojni se je akademik A. Tavčar posebno zavzel za povečanje pridelkov koruze, za ustvarjanje medsortnih hibridov ter za zbiranje in ohranjanje domačih ekotipov koruze, ki so dragoceni genetski material za žlahtnjenje.

Več jasnih in trdnih stališč je vnašal tudi v hipoteze o načinih dedovanja lastnosti pri vegetativnih hibridih.

Da bi razširil genetični fond pomembnejših koristnih rastlin, se je akademik Tavčar z vso vnašal v ločilo ustvarjanja koristnih mutantov s pomočjo radioaktivne gama žarke izvora CO⁶⁰.

V svoji dolgoletni znanstvenoraziskovalni aktivnosti je publiciral najmanj 80 znanstvenih del, ki so vsa fundirana v eksperimentalnem delu, in 4 univerzitetne učbenike.

Dobil je mnogo priznanj domačih in inozemskih akademij znanosti in drugih institucij, med katere sodi tudi nagrada AVNOJ, ki mu jo je podelila leta 1968 zvezna skupščina kot najvišje priznanje za njegovo dolgoletno znanstvenoraziskovalno delo.

Leta 1924 je postal član Masarykove akademije dela v Pragi, leta 1927 član »Cornell University« v Ithaci, ZDA. Leta 1950 je bil izvoljen za rednega člana Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, leta 1953 je pa postal dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Poleg vzgoje velikega števila slovenskih agronomov med obema vojnama je akademik Tavčar kljub veliki zaposlenosti na svojem delovnem mestu v Zagrebu rad sodeloval pri vseh pomembnejših vprašanjih kmetijstva tudi v Sloveniji.

Iz vsega obrazloženega, pa tudi na osnovi dejstva, da akademik Alois Tavčar ni posnan doma in v svetu samo v ožjih strokovnih znanstvenih krogih, temveč tudi v širši javnosti kot neutrudljiv znanstvenik in odlični pedagog, ki ga odlikuje velika ustvarjalna sila in stalna pripravljenost, pomagati vsakomur pri njegovem raziskovalnem delu, mu univerza v Ljubljani podeljuje doktorat honoris causa.

ALIJ KOŠIR

Junta na tehtnici

Danes Evropski svet odloča o tem, ali bo polkovniška Grčija še njegova članica ali ne; vrsta zahodnoevropskih držav, najglasnejše so bile skandinavske, je namreč zahtevala, naj Grčijo izključijo iz te zahodnoevropske organizacije, katere članice so se s svojim podpisom zavezale, da bodo spoštovala pravila demokratične igre in osnovne pravice človeka. S pucem 21. aprila 1967 pa je Grčija, kot poudarja »grško-evropski manifest«, ki ga je podpisalo 55 vidnih grških osebnosti, potepala ta načela in se sama izključila iz omenjene organizacije.

Grški tisk in radio držita še teden dni svoj avditivni in nenehni napetosti glede izteka današnje debate v Parizu. Zunanji minister Papanikolaou je še v nedeljo odločeval v francosko prestolnico, da bi, računajoč na podporo ameriškega kolega »neutralskega« omahiljivo, ki se ne ogrevajo za izključitev Grčije, pa vendarle njen diktatorski režim ostro in glasno kritizirajo; kazno je, da bosta za usodo nadaljnje članstva Grčije v Evropskem svetu odločila predvsem glasova Francije in Zveze republik Nemčije, znatno pa je, da samo Turčija, Cipr in Malta odkrito nasprotujejo izključitvi.

V Atenah se zavedajo, da je najboljša obramba napad, kombiniran s obljubami in grožnjami. Grška vlada nenehno opozarja, kakšna praznina bi nastala na jugovzhodnem krilu NATO, če bi Grčijo izključili iz zahodnoevropske organizacije, zagotavljajo, da je »normalizacija« v teku in obljubljajo, da bo ukinita iz izrednega stanja izhajajoča zakonodaja ter postopno uveljavljati ustavo, hkrati pa nedvoumno grozi, da bo pred svetovno javnostjo odprla do sedaj strogo tajne dokumente o početju Anglešev na Cipru v času boja proti britanski kolonialni upravi.

Vendar pa je podpredsednik Patakos nakazal, kako si junta zamislija obnovo demokracije, ki bo »bolj učinkovita od prejšnje«. »Volitve bomo razpisali, ko bo zafinancirano, da bivši politiki ne bodo več mogli ogroziti dosežkov revolucije,« je rekel za časopis »Eleftheros kosmos«, državna komisija pa je z novim konvencem za 20 dneh, na katerem je vtisnjen emblematični vojaški puca, simbolično poudarila vrednost vojaške demokracije.

M. SUSTAR

Kim Ir Senovo opozorilo

Premier Demokratične ljudske republike Koreje Kim Ir Sen sodi med državnike, ki sen sodo poredko dajejo izjave, katere se tičejo sirijskih mednarodnih odnosov. Toersna redkosti seveda sama po sebi ne kažejo, kadar se odloči, da ga bo povedal mednarodni javnosti, kot je to storil te dni z intervjujem za libanonski list »al Anvare«.

Premier je zatrdil, da njegova država zavrača neodvisno stališče do spora med Kitajsko in Sovjetsko zvezo. Druga zelo pomembna izjava pa govori o tem, da morajo biti komunisti in njihove partije samostojni in avtonomni in da bi izguba neodvisnosti katerekoli partije povzročila »veliko škodo mednarodnemu komunističnemu gibanju in svetovni revoluciji«.

Trenutke, ki ga je Kim Ir Sen izbral za to izjavo, gotovo ni slučajni. V Pekingu trajajo sovjetsko-kitajske pogovore, ki naj bi napetost med obema velikanoma zmanjšala na znosno mero; v Moskvi pa se prav te dni mudi visoka severnokorejska partijska in vladna delegacija.

Ze samo bežen pogled na zemljevid dovolj zgovorno pove, da mala socialistična Severna Koreja nima pravega blednega druge možnosti odziva neodvisna med dvema velikanoma, kot da se drža v političnem smislu »natančne sredine med Kitajsko in ZSSR«. Vsaka opredelitev za eno ali drugo stran bi nujno pomenila izredno nevarnost za samostojno korejsko iskanje poti in načinov lastnega razvoja.

Dejstvo, da je Kim Ir Sen spregovoril in to prav zdaj opozarja, da se v Severni Koreji zavedajo, da jim ni nevarna le napetost med Kitajsko in ZSSR (ki krepi pritisk za pridobivanje »avtonomnosti«, ampak da je lahko nevarna tudi »normalizacija«. Položaj LDR Koreje je tak, da je nevarne pred poskusi, spreminjati jo v drobiš pri morebitnem poravnavanju večjih računov.

J. STANIC

MAN: GRŠKA VAZA

Prepovedano BC orožje

Sklep generalne skupščine OZN o biološkem in kemičnem orožju — Resolucija o kršitvi pravic arabskih Palestincev — ZDA so glasovale proti obema

NEW YORK, 11. dec. (Tanjug). Svetovna organizacija je sprejela danes enega izmed najpomembnejših sklepov na sedanjem zasedanju. Razglasila je, da uporaba vseh vrst kemičnega in biološkega orožja nasprotuje splošno prizanim določbam mednarodnega prava.

S tem so dokončno odvzeli vsako pravno osnovo izkoriščanja nekaterih kemičnih sredstev, ko so solzivec, plin, ki deluje na živce, in herbicidi v oboroženih spopadih iz izgovorom, da teh sredstev ne zajema ženevski protokol iz leta 1925.

Sklep so sprejeli na predlog 12 nevrščenih držav, med katerimi je tudi Jugoslavija. V njem izrecno naštevajo vsa kemična in biološka sredstva, ki njihova uporaba nasprotuje ženevskemu protokolu.

ZDA, ki so njihov nedavni sklep o odgovoru biološkemu orožju pozdravile mnoge države, so nadvse odločno nasprotovale vključitvi herbicidov in solziva v prepoved po ženevskem protokolu. Razlog za to je preprosto: ameriške čete v Južnem Vietnamu množično uporabljajo ta sredstva vsak dan.

HAAG, 11. dec. (Reuter). Nizozemski minister za razvoj Bernard Udnik je izjavil, da se je Indonezija pripravljena lotiti uresničevanja velikankega načrta razvoja, ker je v triletnem boju premagala inflacijo.

Na tiskovni konferenci po dvodnevem sestanku predstavnikov držav, ki kreditirajo Indonezijo, je minister Udnik zelo dobro ocenil indonezijske uspehe, medtem ko se je spopadala s svojimi gospodarskimi problemi. Na sestanku predstavnikov Avstralije, Belgije, Francije, Zahodne Nemčije, Italije, Japonske, Nizozemske, Velike Britanije, ZDA in Indonezije so razpravljali o dosedanjem gospodarskem razvoju Indonezije in o potrebi, da država po obnovitvi pomoči za obdobje, ki se bo končalo v finančnem letu 1970—1971. Indonezija je zahtevala 600 milijonov dolarjev. Minister Udnik je dejal, da na sestanku niso razpravljali o indonezijskih zahtevih, temveč o položaju v gospodarstvu te države.

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

Ugodna ocena indonezijskega gospodarstva

protokol ne omenja solziva in herbicidov in da generalna skupščina nima pravice tako pojasnjevati ta dokument. Na ameriški strani so tudi rekli, da bo predlog 12 držav oteževal pristop ZDA k ženevskemu protokolu. Toda večina je te ugotovitve zavrnila.

Generalna skupščina OZN je včeraj sprejela tudi resolucijo o palestinskih beguncih. V njej je rečeno, da so težave nastale zaradi tega, ker so palestinski Arabci krail njihove neoporečne pravice, ki jim jih zagotavlja ustavnostna lista OZN in splošna deklaracija o človekovih pravicah.

Generalna skupščina OZN je ponovno poudarila, da so pravice palestinskega ljudstva neoporečne, in opozorila varnostni svet, da na tem območju grozi resna nevarnost zaradi izselske politike in akcij na zasedenem ozemlju, pa tudi zaradi tega, ker Izrael ne uresniči resolucije varnostnega sveta in generalne skupščine.

Generalna skupščina OZN je sprejela tudi druge resolucije, ki se nanašajo na pomoč palestinskim beguncem.

Za resolucijo o palestinskih beguncih je glasovalo 50 držav, med njimi socialistične države. 22 držav je bilo proti, tudi ZDA in Izrael, delegacije 38 držav pa so se vzdržale glasovanja — med drugim tudi Velika Britanija, Portugalska in Francija.

Generalna skupščina OZN je sprejela tudi druge resolucije, ki se nanašajo na pomoč palestinskim beguncem.

Britanija naj prizna neodvisnost Omana

ZDRUŽENI NARODI, 11. dec. (UPI). Skupščina odbora generalne skupščine je z 59 proti 15 glasovom in ob 10 vzdržanih glasovih pozvala Veliko Britanijo, naj prizna suverenost Omana neodvisnost. Britanija se glasovanja ni udeležila, ker zagovarja stališče, da je ta sultanat suverena država.

OD NASEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIO DE JANEIRO, konec novembra 1969 — Nihče ne bi verjel, pa je vseeno res: Brazilci, največji proizvajalci kave na svetu, bodo morali v prihodnjih letih piti uvoženo kavo. Ta novica nima v sebi nič senzacionalističnega niti neresničnega, ampak opozarja na vse težave, ki jih Brazilcem prinaša »general café«, največji in najplavnejši brazilski trgovec.

Brazilska vlada je ob padcu cen kave na začetku tega stoletja mirne duše prevladala skrb za to za pridelovalce. Toda ker so izvozne cene padle, je država znižala tudi odkupne cene in te so potem kljub povečani inflaciji ostale stabilne. Zato so se kmetje nehali zanimati za kavo in se posvetili drugemu delu. To je bil neuraden pritisk; vlada pa je ustanovila tudi posebno telo, katerega glavna naloga je bilo dajanje vseh prednosti tistim, ki so hoteli gojenje kave opustiti. Tako so za vsak izravan grm plačali določeno odškodnino. Kmetje so za razpisane nizkih odkupnih cen videli v gojenju kavnih grmov bolj megljeno prihodnost, zato so se ra-

je uamerili na zanesljivo sedanjost, na denar za izravnane grme. Takrat ni nihče mislil, kot je v gospodarstvu treba misliti; kaj bo v prihodnjih dvajsetih letih?

Medtem so v Londonu ustanovili Mednarodno organizacijo za kavo. Cene so se ustale in svetovni trg je postal privlačnejši. Kava je v svetovnem gospodarstvu dobila mesto, ki ji po njeni

pomembnosti gre. Zaloge so bile takrat zadostne in so se držale v pravih mejah: ob večjih zalozah bi cene padle, ob manjših bi poskočile.

Januarja letos pa je neprilakovana slana nenadoma uničila večji del kavnih plantaz v državi Parana, kjer pridelajo približno 35 odstotkov vse brazilске kave. Ker mladi, na novo posajeni grmi potrebujejo štiri leta, preden obrodijo, so zaloge brazilске kave, gledano za naslednjih pet let, postale majhne. Danes znanja okoli 32 milijonov vreč, a v to količino je všteta tudi kava za domačo potrošnjo. Prihodnje leto bodo zaloge padle na 17 milijonov, leta 1971 pa na le 5 milijonov vred in že leta 1972 bo prišlo do deficita. V tem računu ni upoštevan naravni prirastek pri potrošnji kave; do tega prihaja zaradi množjenja prebivalstva ter zaradi velike reklame, ki jo vsemu navkljub delajo Brazilci, ker so pred meseci mislili, da se bo zgodilo ravno nasprotno.

Posledice slane so že tu. Najprej so ceno vreče kave za izvoz na svetovni trg dvig-

Prpriprala je bogat izbor iz zakladnice domače in tuje književnosti za otroke, mladino in odrasle.

Zahtevajte v knjigarnah in pri založbi najnovejšo BARVNO KATALOGE, ki jih je pripravila založba MLADINSKA KNJIGA z željo, da bi vam pomagala pri vaši odločitvi, s čim in kako boste koga obdarovali.

„Kupčija stoletja“

Sovjetska zveza in Italija sta sklenili pogodbo o dobavih plina iz SZ, ki je vredna čez tri milijarde dolarjev

OD NASEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 11. dec. (Po telefonu). Pogodba med italijansko nacionalno družbo ENI in Sovjetsko zvezo, ki so jo podpisali včeraj, predvideva, da bo Sovjetska zveza v dvajsetih letih dobavila Italiji več kot 100 milijard kubnih metrov zemeljskega plina. V zameno bo Italija Sovjetski zvezi dobavljala jeklene cevi in naprave za izkoriščanje plinastih in tekočih zemeljskih bogastev. Vrednost celotne pogodbe je ocenjena na 3 milijarde dolarjev in današnji italijanski časopisi jo imenujejo »posel stoletja«.

Sovjetska zveza bo plin »izročala« Italijanom na českoslovaško-avstrijski meji, od tod pa ga bo uvažala po 370 km dolgem cevovodu, ki bo šel po avstrijskem ozemlju približno v smeri Bratislava-Trbiž. Cevovod bo zgradila ENI, Avstrija, ki si bo za svoje potrebe »natlačila« vsako leto kakih 500 milijonov kubikov plina, pa bo sodelovala le z majhnim deležem.

Dobava sovjetskega plina naj bi se začela čez tri leta in naj bi postopoma dosegla količino 6 milijard kubikov na leto. Italijanske pošiljke cevi, kompresorjev, črpalke, teletmetričnih in telekomunikacijskih naprav, kablov in drugega gradiva, ki ga bo Sovjetska zveza potrebovala za svoje plinovode, bodo v prvih petih letih dosegle vrednost 200 milijonov dolarjev. Ker bo prišel plin pritekati šele leta 1973, bodo imele te pošiljke, pri katerih bodo udeleženi tudi Italsider, FIAT in Pirelli ter druga italijanska podjetja, značaj kredita. Konec bo ENI dobavljala Sovjetski zvezi še druge naprave za izkoriščanje nafnih in plinskih ležišč.

Osnovo sporazuma tvori cena sovjetskega plina. Sovjetski minister za zunanjo trgovino Patolichev je ob podpisu pogodbe dejal, da bi morala ENI za plin od kodorkoli drugod plačati obično več. Predsednik italijanske družbe prof. Cefis pa je z lepimi besedami povedal, da je v tej pogodbi — po zaslugi razumevanja, ki ga je pokazala sovjetska stran — prikratk v mednarodni petrolejski trgovini opuščen princip enotnih cen za vsa izvozna področja.

V pogodbi je torej uveljavljena misel, da je treba bolj oddaljenim porabnikom, ki trpijo večje transportne stroške, nuditi ustrezne popuste. Po besedah prof. Cefisa je to »velo pomembna« novost na svetovnem trgu, ki ga označujejo kot »pogodbo stoletja«.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

TEL AVIV, 11. dec. (UPI). Združene tujih novinarjev v Izraelu je zahtevalo ukinitve vojaške cenzure poročil, ki jih čez 100 članov združenja pošilja v tujino.

V sporočilu združenja je rečeno, da uporabljajo za enaka poročila različna merila in da je odvisno od tega, ali poročajo iz Tel Aviva ali Jeruzalema, pa tudi od tega, kdaj pridejo k cenzorju. Tujim novinarjem sodijo, da cenzura ni učinkovita, ker Izrael ne more kaznovati dopisnikov, ki pošiljajo poročila uredništvom iz krajev zunaj Izraela.

U Tantove misli ob jubileju

Povečati učinkovitost OZN in določiti njeno strategijo za deset let

NEW YORK, 11. decembra (Tanjug) — Srebrni jubilej svetovne organizacije naj ne bo ceremonija, pa tudi ne priložnost za vzajemno čestitanje. Združeni narodi bi morali resno oceniti sami sebe, da bi objektivno presodili vse, kar so storiili doslej, kot tudi svoj sedanjí položaj in bodoče naloge. Vsa dejavnost, povezana s srebrnim jubilejem, naj bi bila usmerjena k povečanju učinkovitosti in vloge Združenih narodov v prihodnjem desetletju.

S temi besedami se je U Tant obrnil na člane pripravljalega odbora za proslavo 25. obletnice svetovne organizacije, ki jo bodo proslavljali oktobra prihodnje leto ob udeležbi mnogih šefov držav in vlad. U Tant je pozval odbor, naj se zaveže, da bodo na jubilejnih zasedanjih slovesno sprejeli dokument, ki bi določil cilje in strategijo Združenih narodov v prihodnjem desetletju.

Generalni sekretar OZN se je zlasti zavezel za pospešitev dela pri pripravi mednarodne strategije za razvoj, deklaracije o sožitju, in deklaracije o sožitju, da bi ju lahko sprejeli na jubilejnih zasedanjih. Izrazil je upanje, da bo srebrni jubilej deloval kot spodbuda za doseg spoznanja ali rešitev tudi na drugih področjih mednarodnih odnosov. U Tant se je zavezel, da bi pri pripravih na svetovno mladinsko skupščino aktivno sodelovale same mladinske organizacije sveta, in dodal, da je to eden izmed neizogibnih osnovnih pogojev za uspeh skupščine.

TIT VIDMAR

Proti vojna eskalacija v Združenih državah se nadaljuje. Ameriški voditelji so ljudje, ki so se vdal mamljive sile in slepijo sebe in Američane, da se v Vietnamu bore za mir,« je izjavil senator Fulbright, predsednik zunanjepolitičnega odbora.

Fulbright je s preprčljivimi besedami očrnil tudi Nixonovo tezo, da se ZDA bore v Vietnamu, da bi preprečile druge vojne, in njegovo podobo o Združenih državah, ki naj bi bile utrjeni velikan, ki pomaga braniti okope svobode v Vietnamu. »To je zame-nimnost,« je rekel Fulbright študentom na washingtonski univerzi.

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Medtem ko kriza vesti grize ameriško družbo, pa čaka prizor, posnet v My Laiju nekaj trenutkov preden je četa »C« odprla ogenj iz vseh orožij, se vedno odgovora na vprašanje: »Kdo vse je kriv za to?«

Šibke točke otroškega varstva

V Pomurju so za enoten razvojni program v vseh štirih občinah

RADENCI, 11. dec. Odprti problemi otroškega varstva in v zvezi s tem skrb za zdrav telesni in umski razvoj otrok je bila glavna tema današnjega pogovora, ki ga je pripravila v Radencih občinska konferenca SZDL Gornja Radgona.

Uvodni referat Staneta Mauka, vodje oddelka za družbene službe na skupščini občine Gornja Radgona, je vnovič potrdil usoden vpliv slabe gospodarske razvitosti tega območja na razvoj otroškega varstva. Že podatek o strukturi prebivalstva v Pomurju, kjer je še vedno okrog 60 odstotkov kmečkega življa, veliko sezonskih delavcev itd., kaže na specifične pogoje razvoja otroškega varstva. Zaradi sedanjega sistema financiranja je otroško varstvo vse bolj odvisno od prispevkov občin, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti, ker na podeželju, kjer je največ vajajo, socialno in mentalno

Zaradi podobnih razmer v Pomurju, kjer so s širšo sodelovanjem, oz. samega mesta Murska Sobota predvsem po zaslugi krajevnih skupnosti dosegli v sedmih letih lepe uspehe pri urejanju vzgojno-varstvenih ustanov, povzročajo drugače naseljeni, so se na posvetovanju odločili zavzeti za enoten program razvoja otroškega varstva. Vendar so udeleženci, zlasti dr. Stefan Gruškovnjak in Marija Ivkovič opozorili na potrebo po pripravi temeljnega in kompleksnega programa, ki bo upošteval tudi zdravstveno varstvo otrok. Medobčinska zdravstvena služba v Murski Soboti ta del aktivnega programa republiške skupnosti otroškega varstva delno že uresničuje, z napovedanimi kadrovskimi okrepitvami in boljšimi viri financiranja, da bo zdravstvena služba razširila temeljit

zdravstveni nadzor na vse štiri občine. Ker so se doslej lotili oblikovanja programa razvoja otroškega varstva sistematično samo v sodelujoči občini, je obveljal predlog, da bodo s strokovno pomočjo te občine dalejši pripravili enoten program, ki bo postal sestavni del srednjeročnega razpisnega programa o razvoju otroškega varstva. Te programe je pripravilo doslej v Sloveniji 42 občin.

B. B.

Zakaj tako?

Ptice so lačne

Visok sneg v Pomurju je spet presenetil ptice, ki so imele do konca novembra zaradi prijaznega vremena hrano v izobilju. Sedaj jih je stiska prignala v neposredno bližino človeških bivalj, nendar najpogostejši zamlin brakov na mestih, kjer so bile navedene na pitje prigrizek.

V spetu ob Muri, kjer so sime navadno dolge in ostre, bi kazalo obnoviti lepo navado hranjenja ptic, saj je izdelek za pitje hrano v primerjavi s škodo, ki jo imamo zaradi poginulih ptic, nemembna. Razen tega se staršem in učiteljem zlepa ne ponuja lepša priložnost, da navajajo otroke na humanost in na lepa dejanja. Skrb za ptice pozimi bi zato morala postati pomemben dejavnik v vsaki doma in v šoli.

Zal pa se med prezeblimi pticami pojavlja sedaj več otrok s frakami in zračnimi puškami, kot s hrano. Tudi krmilniki, ki so nekdo krasile dvorišča v pomurskem sredju, je vse manj. Krajeno skupnost sama brez nobene obzira gotovo ne more učinkovito pomagati pernatim prebivalcem pomurske metropole, katere parki bi brez teh živali povsem omejevali.

Ti deli veliko beremo in stišimo, kako vzorno skrbijo lovci za divjačino v gozdovih in na polju. Ali ne bi mogli z manj truda in stroškov slediti temu zgledu tudi v naseljih?

ELIZABETA BOROVIC

Dimnikarji sodelujejo

Delegacija slovenskih dimnikarjev je odpotovala v Budimpešto

Pred dnevi je 600-članski kolektiv centralnega dimnikarskega podjetja v Budimpešto povabil na proslavo 20-letnice obstoja tega podjetja delegacije sekcije dimnikarjev Slovenije, ki že približno tri leta sodeluje s sorodnimi podjetji na Madžarskem. O možnostih nadaljnjega sodelovanja z madžarskimi dimnikarskimi podjetji, o izmenjavi strokovnih in drugih izkušenj smo se pogovarjali z direktorjem pomurskega podjetja Dimnikar Otakarjem Erjavcem v Beltincih.

Tovaris Erjavce nam je dejal, da je pomursko dimnikarsko podjetje navezalo prve stike s sorodnimi delovnimi organizacijami v sosednji Sloveniji že pred tremi leti. Kmalu je prevzela pobudo za sodelovanje sekcija dimnikarjev SRS, zato so se tudi stiki med slovenskimi in madžarskimi dimnikarskimi podjetji razširili in toliko poglabili, da upravičeno lahko govorijo tudi o izmenjavi strokovnih izkušenj, o primerjavi sistema solanja kadrov, organizacije dela itd.

Z nedavnim odhodom naše dimnikarske delegacije je sekcija dimnikarjev Slovenije vrnila obisk zastopnikom sorodnih madžarskih podjetij, ki so se mudili pri nas spomladi. Že takrat so predstavniki te stroke iz obeh dežel ugotovili, kako pomembno utegne postati tako sodelovanje, saj se je tudi ta služba spričo uvajanja novih kurilnih naprav, nove kurilne tehnike itd. modernizirala. Razen tega je sekcija dimnikarjev Slovenije prevzela skrb, da bo madžarskim dimnikarskim podjetjem omogočila povezavo z evropsko federacijo, ki naj bi imela svoj kongres leta 1971 v Sloveniji, po vsej verjetnosti v zdravilišču Radenska. Naši predstavniki so svoje stanovske tovaršice na Madžarskem že povabili na kongres, čeprav naši sosedje niso večerni na to združenje.

Predstavniki sekcije dimnikarjev SRS, ki so se jim na poti v Budimpešto in na ogled dveh pokrajinskih podjetij na Madžarskem pridružili tudi dimnikarji iz Zrenjanina in Subotice (delegacija je vodil predsednik slovenske sekcije Ivan Stern), so se zlasti zanimali za sistem solanja teh kadrov.

Ugotovili so, da zaradi zahtevne vloge dimnikarskih podjetij, ki so na Madžarskem že odločilen dejavnik pri projektiranju, pri pregledih in vselitvah v stanovanjske objekte, bolj ustrezna strnjena sistem solanja. Na Madžarskem se je ta preizkušena praksa zelo obnesla.

BORO BOROVIC

V nekaj vrstah

MARIBOR
Aktivni in razredni pouk — Na mariborskih, ptujskih in ormoških solah tečejo te dni seminarji za razredne učitelje, na katerih svetovalci zavoda za šolstvo (oddelek v Mariboru) vodijo priprave za učne ure in boljše pouk. Deratizacija — Od 8. do 31. decembra bodo v strnjanih naseljih Maribora in okolice sistematično uničevali podgane in miši.
Študenti — V petek ob 15. uri bodo študentje visoke ekonomske komercialne šole priredili vsakoletni skrpanov drč.

MURSKA SOBOTA
Zaposlovanje — Po evidenci komunalnega zavoda za zaposlovanje je bilo konec preteklega meseca v Pomurju skupaj 679 brezposelnih, od tega blizu 250 moških. Med brezposelnimi sta tudi dva z visoko in osem ljudi z višješolsko izobrazbo.
Izobraževanje — Za priučenjave delavcev za pomurske delovne organizacije je komunalni zavod za zaposlovanje prispeval letos blizu 300 tisoč dinarjev.
Talenti — Služba za poklicno usmerjanje pri sodelovanju zavoda za zaposlovanje je letos sistematično odkrivala nadarjene otroke s testiranjem. Testirali so vse učence petih razredov osnovnih šol v radgoneski, lendavski in sobotski občini.

LENDAVA
Imenovanje — Pred kratkim so za javnega pravobranilca na občinskem sodišču imenovali sodnico Elizabeto Kaludjerovič.
Avtobusna postaja — Skupščina občine Lendava se je že povezala z mariborskim avtobusnim podjetjem, da bi po možnosti se prihodnje leto začeli urejati novo avtobusno postajo. V Lendavi namenjajo urediti tudi parkirni prostor za osebnih avtomobilov, ker je sedanji pred hotelom Park pretesen in ovira promet.

Kulturni dom — V Lendavi so obnovili pogovore s predstavnikoma JLA, da bi se vojska preselila v grad, podzemlje, kjer je sedanji most JLA, pa bi preselili v kulturni dom. Murskega razstava — V lendavskem gradu, ki ga bodo postopno obnovili, namenjajo sodelovati pokrajinski muzej urediti stalno muzejsko zbirko.
Knjige — Lendavska ljudska knjižnica, ki ima blizu 17 tisoč zvezkov, je posodila v zadnjem letu domačinom in okoličanom nad osemstot tisoč knjig. Ker so s to ustanovo že povezane knjižnice osnovnih šol in knjižnica v Dobrovniku, predlagajo, naj bi lendavska knjižnica prevzela vlogo matične ustanove.

DOBROVNIK
Bencinska postaja — Ker bodo prihodnje leto začeli modernizirati cesto Lendava-Dobrovnik-Murska Sobota, je skupščina občine Lendava sklenila, da bi v dogovoru z najbližjim ponudnikom zgradili v Dobrovniku sodobno bencinsko postajo.

SLOVENSKA BISTRICA
Gostovanja — Slovensko narodno gledališče iz Maribora bo v soboto gostovalo v Domu kulture s komedijo v treh dejanjih Alberta Ausona Naši trije angeli. Režiser je Albin Baranovič.

MARIBOR
Pogrebi danes — Franc Augustincič, 1902, upokojenec; Marija Močnik, 1893, gospodinja; Bernard Voh, 1911, upokojenec; Ivan Suligoj, 1892, zasebnik; Marija Klemešček, 1890, upokojenka in Maks Gutsmandl, 1943, uslužbenec.

in ima po ugotovitvah naših strokovnjakov tako solanje dimnikarjev veliko prednosti.

Zato bi po mnenju predstavnika sekcije dimnikarjev Slovenije kazalo preučiti sistem solanja teh kadrov pri nas, kjer pri gradbenem šolskem centru v Mariboru učenci ne dobijo ustrezne strokovne podlage, saj se učenci v dveh letih solajo samo osem mesecev.

Direktor centralnega dimnikarskega podjetja v Budimpešti Istvan Galambos je omogočil naši delegaciji tudi obisk dveh pokrajinskih dimnikarskih organizacij, kjer so se seznanili tudi s praktičnim delom dimnikarjev. Tudi na podeželju velja na Madžarskem strožji režim in dimnikarji dosledno upoštevajo uredbu o urejanju dimnih naprav, kar pa smo pri nas precej zanemarili, nam je med drugim povedal direktor pomurskega dimnikarskega podjetja.

BORO BOROVIC

Položaj kmetijstva je boljši

Živahna razprava na seji obeh zborov občinske skupščine v Ptuj

PTUJ, 11. dec. V Ptuj je bila danes dopoldne skupna seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti. Dnevni red se je bil obsežen, saj je obsegal kar 14 točk. Na vrsti so bila najprej vprašanja odbornikov.

Tudi na današnji seji odborniki niso skoparili z vprašanji, na katere so tudi dobili zadovoljive odgovore. Najbolj živahno pa so se zanimali za kompleksno rešitev zavarovanja železniških prehodov na območju ptujске občine. V zvezi s tem je skupščini postavil vprašanje odbornik Alojz Valenko iz Dornave, ki se je prav tako odločno zavzel za hitrejšo

ureditev zavarovanja železniških prehodov.

Odborniki so zatem razpravljali o analizi letošnjih gospodarskih gibanj in osnovnih izhodiščih ekonomskega razvoja občine Ptuj v letu 1970. V zvezi s tem je bilo povedano, da je letos značilno za gospodarstvo komuktura, ki se kaže v ugodni gospodarski rasti ptujске občine, večji proizvodnji, večjem izvozu, povečanju števila zaposlenih in višji produktivnosti.

Za doseganje večjih uspehov, so menili odborniki, je potrebno dati v prihodnje v razvoj ptujске občine še večji poudarek kmetijstvu, ki

kljub nekaterim težavam prihaja v boljši položaj. Nato so odborniki sprejeli še več odločitev, med njimi odločilo, učnih ur pouka za obrambo in zaščito, odločilo o spremembah in dopolnitvah odloka o oblikovanju cen v prodaji na drobno za določene proizvode, nakar so sklenili o sofinanciranju študije o skupnih problemih severovzhodne Slovenije in vključitve regije v izdelavo dolgoročnega koncepta ekonomskega političnega razvoja Slovenije.

Ob koncu se je organizirani ogled likovne razstave prve silarske kolonije Poetovica-Ptuj v razstavnem paviljonu Dusanova Kvedra v Ptuj. Ob 13. uri pa so se odborniki udeležili otvoritve nove avtobusne postaje v Ptuj ob Osojnikovih cestah.

F. GOLOB

Izhodišče gospodarstva

Plenum občinskega sindikalnega sveta Ptuj

PTUJ, 11. dec. Na sinočnjem 6. plenumu občinskega sindikalnega sveta Ptuj so v glavnem razpravljali o ekonomskih izhodiščih občine Ptuj za prihodnje leto. Kritično so analizirali in ocenili dosežene rezultate v letošnjem letu ter se zavzeli za načrtnejši razvoj gospodarstva v prihodnje.

Glede na močno surovinsko bazo za mesno predelovalno industrijo, je plenum občinskega sindikalnega sveta podprl predlog ptujске Petrutine za graditve nove sodobnejše klavnice. Pri tem so poudarili, da lahko tak projekt z združenim nastopom uresniči kmetijski kombinat in Mesokombinat Petrutina Ptuj. Cilni plenuma so bili namreč mnenja, da delovne organizacije sorodnih strok začno poslovno sodelovati in tudi skupno nastopati na trgu.

Vse pogoje za tako sodelovanje imajo kmetijski kombi-

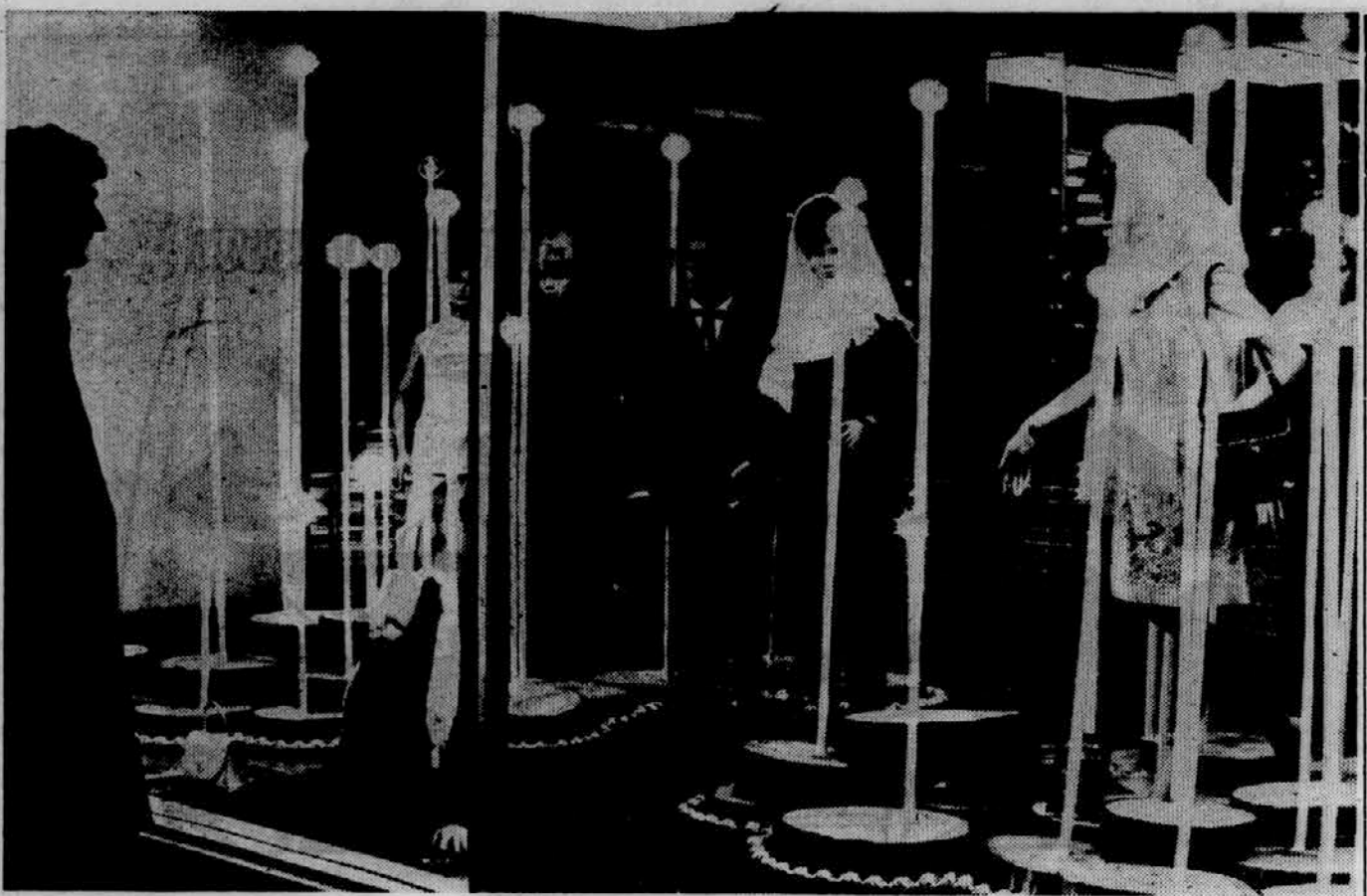
nat, Mesokombinat Petrutina in živilska industrija Petovita Ptuj.

Na plenumu tudi niso mogli miniti ugotovitve, da najboljši gostinski delavci, zaposleni v hotelu mesta in v raznih delovnih organizacijah. Da bi se fluktuacija gostinskega kadra zadrževala, je treba, kot so sklenili, izboljšati delovne pogoje in nagrajevanje gostinskih delavcev.

V razpravi so opozorili tudi na nemogoče delovne pogoje kirurškega oddelka splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrca v Ptuj. Oddelki je že zdavnaj pretesen. Potrebe so ga prerasle kar se je zlasti pokazalo pri hudi želenjski nesreči v Dornavi. Tudi razditev novih in obnove starih osnovnih šol je že več let peče vprašanje. V nemogočem stanju so osnovne šole v Podlesniku, Gorisnici, Vitomarci, Markovcih in Dornavi, kjer imajo pouk celo v kletnih prostorih in še kje.

Predmet kritike so bili tudi visoki življenjski stroški. Cene živilom so se v letošnjem letu nenormalno dvignile (mesu in mesnim izdelkom približno za 40 odstotkov). Glede na stanje v občinah in številne probleme, ki izvirajo iz njene nerazvitosti, je plenum občinskega sindikalnega sveta Ptuj zavzel za izdelavo srednjega in dolgoročnega gospodarskega programa občine Ptuj.

I. CIANI

NOVO LETO — Ze te dni so mariborske izložbe dobile novoletno podobo in lepo opremljene izložbe vabijo kupce k novoletnemu nakupu. Na sliki: aranžerji Modne hiše iz Maribora so okusno pripravili izložbo. Foto: Cerin

Zimski turizem na Pohorju

Napoved pogumno v pohorski zimski športni projekt — Posvetovanje predstavnikov gospodarstva in občine Maribor v Mariboru

MARIBOR, 11. nov. Danes je bilo na pobudo mariborske občinske skupščine sklicano posvetovanje o nadaljnjem razvoju zimskega turizma na Pohorju. Posvetovanje sta vodila podpredsednik občinske skupščine inž. Milivoj Raič in načelnik oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini Marjan Pečarič, udeležili pa so se ga predstavniki mariborskega gostinstva, trgovine, gozdnega gospodarstva, avtobusnega prometa, turističnih organizacij in drugi.

Na posvetu so zastopniki zavoda za urbanizem v Mariboru razpravili in obravnavali načrte in študije razvoja zimskega turizma na Pohorju. Pohorski zimskošportni projekt predvideva zgraditev zimskošportnih centrov na mariborskem, lovrenskem in ribniškem Pohorju z zadornimi grebeni Male in Velike Kope nad Slovenj Gradcem.

Poglavitna misel pripravljalega sestanka je bila, da se takoj ustanovi komisija vseh zainteresiranih gospodarskih organizacij in začne na podlagi končne študije in

Celoten pohorski projekt predvideva zgraditev 50 vlečnih objektov, ki bodo delovali v zaključnih žičnih sistemih na mariborskem ter lovrensko-ribniškem Pohorju z nazivom na slovenjegraško Pohorje. Ze dostojno so bila vložena precejšnja sredstva v zgraditev mariborskega Pohorja, v zadnjem času pa tudi v lovrensko Pohorje po zaslugi mariborske občine.

Treba pa hitreje modernizirati ceste in zgraditi nove gostinske kapacitete, ker sedanje niso dovolj. Podobno velja za trgovino in druge storitvene dejavnosti. Posvetovanje je izvenlo v veliki pripravljenosti predstavnikov mariborskega gospodarstva in občine, da se turizem kot gospodarska panoga z naložbami hitreje usposobi za sodoben razvoj. Pohvale pa je bil deležen tudi zavod za urbanizem, ki je v kratkem času pripravil zelo temeljito študijo pohorskega zimskošportnega območja in tako dal podlago za nadaljnje delo.

DRAGO VRESNIK

SLOVENJ GRADEC

Pred novoletnim sejmom

Letos bodo v okviru Umetnostnega paviljona v Slovenj Gradcu prvič pripravili novoletni sejem, ki bo v skladu z značajem razstavnega prostora in v novoletnih praznikih. Organizacija sejma je prevzelo trgovsko podjetje Zanja, idejne zasnove za razstavno in prireditve, ki bodo združene s sejmom, je prevzelo vodstvo paviljona. Umetnostni paviljon, ki si čedalje bolj pridobiva, da bi se povezal z gospodarstvom in komercialnimi sejmami, želi, da bi bil novoletni sejem na dostojni ravni.

Na letošnjem novoletnem sejmju bodo poleg potrošnega blaga prosto tudi knjige in umetniške reprodukcije. V okviru prihoda dedika Mraza pa bodo srečanja in prireditve za najmlajše iz šol in posamičnih slovenjegradiških kolektivov.

D. V.

LOVRENC NA POHORJU

Priprave za novo šolo

Premajhno število šolskih prostorov in trikotar večje število otrok, kot jih je bilo pred vojno, je problem, ki tare osnovno šolo v Lovrencu že nekaj let. Okrog 600 otrok, ki se menjavajo v šoli v dveh izmenah, prihajajo blizu prosto, tudi knjižice, vendar s hribovskih zasebkov, nujno potrebuje več učilnic in tudi urejeno šolsko kuhinjo, telovadnico in igrišča.

Vodstvo osnovne šole se je z letošnjim šolskim letom zavzelo za končno rešitev tega problema. Narodilo je izdelavo načrta pod zelo ugodnimi pogoji. Polovico sredstev za načrte je prispevala tudi krajevna skupnost, drugo polovico pa občina. Predvidevajo, da bodo lahko še spomladi na podlagi izdelanih načrtov začeli z akcijo za sredstva, da bi tako dobili pogoje za najetje ustreznega kredita.

—dV

Noč je na cesti nevarna

Prometne komisije nimajo opreme za nočno delo

Prometne komisije v mariborski občini rešujejo v zadnjem času vedno več prometnih nesreč. Med njimi je tudi vedno več takšnih, ki se pripetijo ponoči. Zal prometne komisije sploh niso opremljene za delo v nočnem času. Pred dnevi so trčili trije osebni avtomobili pri odcepju ceste k dolnarni Sidro na cesti Maribor-Selnica. Ob tej nesreči je bila edina sreča, da ni bilo na tem kraju še več mrtvih in poškodovanih vozilov.

Milničniki so delali z žepnimi baterijami, merili sledenje in zavarovali sledenje. Ni treba posebej poudarjati, da je takšno delo pri pomankljivi svetlobi zelo težavno in nevarno. Svoje delo so opravljali poizrtvovalno in z vso odgovornostjo. Kljub temu pa niso mogli svojega dela opraviti tako, kot če bi imeli potrebno opremo za nočno delo. Vsekakor bi potrebovali močan žaromet in druge naprave, ki so potrebne za nočno reševanje prometnih nesreč. Tudi mariborski milničniki in prometni črtni vedo, kakšne naprave so potrebne za takšno delo. Kljub večkratnim opozorilom pa doslej niso dobili denarja za nakup nadvse potrebne opreme.

Nedavna nesreča bi zaradi slabe nočne opreme lahko terjala tudi žrtve med člani komisije. Zaradi pomanjkljive opreme so morali milničniki zjutraj spet na kraj nesreče, da bi ugotovili, ali so bile njihove meritve in skice v redu.

Mariborska občinska skupščina je prispevala doslej že precej denarja za vozila milicije in za razno drugo opremo. Zadnja nesreča pa je tudi resno opozorila, da bo treba dalejši nameniti nekaj denarja za nakup opreme za delo prometnih komisij v nočnem

Nova postaja za avtobuse v Ptuj

Zgradba spada med najlepša avtobusna postajališča v Sloveniji

PTUJ, 11. dec. — Dopoldne je podpredsednik občinske skupščine Anton Žagar v navzočnosti odbornikov občinske skupščine, predstavnikov društveno političnih organizacij in številnih občanov, odprl novo avtobusno postajo v Ptuj.

V tem letu je bilo na območju komunalnega gospodarstva in komunalne ureditve veliko narejenega. Precej ulic je na novo tlakovanih in asfaltnih. Široko je razporedeno vodovodno omrežje itd. Dnevno pripelje v Ptuj 120 avtobusov iz zagrebške, ljubljanske, murskosobotske in mariborske smeri. Ustreznega avtobusnega postajališča pa ni bilo. Gneča na dosegačem improviziranem postajališču na Trgu Svobode pa tako velika, da je prišlo tudi do zastojev v prometu. Zato je bila nova avtobusna postaja že več kot potrebna. Postavili so jo na prostor pred železniško postajo. Zaradi nje ni bilo treba rušiti nobenih objektov, je zemljišče je bilo treba dvigniti do roba ceste tako, da so nanj navozili 14.000 kubnih metrov gramoza.

Postajo je projektiral projektivni biro Ptuj, glavni investitor je komunalno podjetje, soinvestitorji pa Haloški biser, stanovanjsko podjetje in Tobacna tovarna Ljubljana. Objekt spada med najlepše avtobusne postaje v Sloveniji.

I. C.

V Pomurju močna odjuga

MURSKA SOBOTA, 11. decembra. — Po nepreklicnem čiščenju snega je uspelo cestnemu podjetju v Murski Soboti in komunalnim podjetjem pomurskih občin usposobiti za promet vse glavne ceste na tem območju. Po enem tednu zastoja so danes obnovili tudi avtobusni promet na Goricko, vendar nenadna odjuga obeta nove težave. Na spluzenih cestah je namreč do 25 cm snežne brozge, ki resno ovirajo promet celo na severni magistrali. Če cestnemu podjetju ne uspelo očistiti snežne brozge, utegnejo spet ostati zastoja neprevozne ceste iz Murske Sobotke proti Hodošu, Križevcem, Kančevcem, Domanjševcem in proti Kuzni na Gorickem.

B. B.

SILVESTROVANJE — SILVESTROVANJE — SILVESTROVANJE — SILVESTROVANJE — SIL

globtour
Travel agency
turistična agencija
Ljubljana, tel. 24-541

PÖRTSCHACH
(Porčče) ob Vrbskem jezeru
31. decembra 1969 — 1. januarja 1970
165 dinarjev

MÜNCHEN
31. 12. 1969 — 3. 1. 1970
595 dinarjev

Udeleženci potovanja potujejo na individualni potni list

Prijave sprejemamo do 24. 12. 1969

VOZNIKI OSEBNIH VOZIL

PÖRTSCHACH
(Porčče) ob Vrbskem jezeru
31. decembra 1969 — 1. januarja 1970
165 dinarjev

POREČ
31. 12. 1969 — 2. 1. 1970
285 dinarjev

Prijave sprejemamo do 20. 12. 1969

UNIVERZALNI KUHINJSKI STROJ - HKU

z 12 priključki • za bolnišnice
restavracije • obrate družbene prehrane • šolske kuhinje...

Cena 8.800 din
(franko kupec; oproščeno zveznega prometnega davka)

CONTAL

IZVOZ UVOZ - ZASTOPSTVA
Ljubljana, Beethovnova 11/V
Tel. 24-211; telex 31-175
Telegram CONTAL Ljubljana

Obisk

Samotarka v beli krimski goščavi

Kadar sneg zamede poti, je Tavžlova Micka odrezana od sveta — samuje in boleha na svoji samotni kmetiji

Iz neskončne sivine neba so se uspale snežinke in le-gale na zemljo, ki je utrjena od poletja čakala, da se pokrije z odejo za zimsko spanje. Gozd je bil pogro-njen v tiho, če si natanko prisluhnili, si slišal le sne-žinke, ki so udarjale ob smrekove iglice. V svežem snegu, ki ga je bilo na tleh že nekaj centimetrov, se ni bilo sledi živali.

Zima je prihajala, zima z vso svojo močjo in lepoto. V svežem snegu so ostajali naši sledovi, vdolbine štirih parov človeških nog, dveh manjših in dveh večjih. Že ure hoda daleč so se vlekli, kljub temu, da se je sneg trudil, da zabrisa raze v be-li nedotaknjenosti, in še ni-smo nikamor prišli. Krimski gozdovi so razsejni, ponekod prepreženi s skromnimi ko-lovoznimi potmi, in globlji pa le s kozjimi stezami. Gozd se je zredčil, na paroboku so rasla še zadnja drevesa. Pa spodaj?

Travniki rahlo padajo, pa-dajo morda kilometer, vse do pečin, kjer se prepadno prevesijo v sotesko Iske. Le-po je tu poleti, prijetno je posedati na gozdnem robu in sreti tja čez doline na Mo-krce, na vasi Krvavo peč in Osredok, ki se ti zdita tako blizu, da bi jih prijel z roko, pa vendar je do njih vsaj dve uri hoje, sprva navzdol in nato navkreber. Včasih prinese veter celo človeško govorico, ki se potem izgubi med smrekami.

Razvaline na travniku

Preko travnikov, pokritih s snežno odejo, ni mogla skriti vseh blisk, smo tekli. Mimo razvaline hiše, kjer med zidovi rastejo drevesa, kar precejšnja debela. Niže so se ene razvaline, poleg pa še močno razvaljen senik, ki poletni planincem nudi prenočišče na dišečem snegu.

Uščanov. Frenk, gospodar-ti, prihaja obdelovati zemljo okrog domačije, ki jo je po-ljubila vojna vtrta, sicer pa ima hišo na Rakitni. Že dol-ga časa namerava obnoviti hišo in popraviti skedenj, ven-dar se je težko odločiti, ko je sam, dela pri zidavi pa ogromno. Poleg tega se živina terja nekaj časa, zlasti pri-prava krme za zimo, ki je tu gor precej daljša kot v do-lini. Razvaline hiše pa stoji, nemo pričajo, da je bil tu nekoč dom, mogočna kmetija na samotni, kjer so bili ljudje sami svoji gospodarji.

Frenk se tistih dni pred vojno pogostokrat spomni. Včasih so turisti redno za-hajali sem gor, danes pa pridejo le redki, saj pot iz Iskega Vintgarja na Rakitno ni tako kratka. Polno hišo

TAVŽLOVA MICKA — Za vse sama Foto: J. Zrnek

divljak dela škodo, kolikor se le da.

Vroč čaj je pogljal prijet-no toploto tudi v otrple uhlje pa tudi kuhinja se je že se-grela.

»Da ga je ne bi bilo toliko, kolikor lansko zimo,« je de-la Micka ob pogledu na sne-žinke. »Lani sem bila en me-sec sama, saj nihče ni mogel gor. Do vrha oken ga je za-padlo. Potem sem morala še na streho in ga zmetati dol.« Vzdihnila je in se spomnila: »Počakajte malo, moram po-gledat, kje so kokoši.« Zdalj, ko je gospodinja bolna, se putke potikajo okrog hiše in včasih lisičica kateri zavije vrat. Tudi kosmatinci medved-je domujejo v bližini, vendar so se letos, ko v okolici Kri-ma ni bilo preveč snega, od-selili globlje na Notranjsko.

Zakaj Micka sameva sredi gozdov, več kot uro daleč od najbližjega sosed na Gor-njem Igu ali na Rakitni?

Prostranstvo Krma je med vojno nudilo idealno domo-vanje partizanom, ki so na samotnih kmetijah vedno na-li streho in kruh. Trinštir-ridesetega leta pa so fašisti pre-selili Mokra in Krma in takrat je gorela tudi Tavž-lova domačija. Pred ofenzivo se Tavžlovi niso umaknili, kam pa naj bi šli in pustili dom, pustili ves trud na svo-ji zemlji? In morda bi jih okupatorji celo pustili, če ne bi dobili kakega namiga od domačih izdajalcev. Zato je na robu pečin, na skromnem spomeniku, ki popotniku po-ve, da so tam fašisti mučili in ubili osem talcev, ime Tav-žel kar trikrat napisano. Oče in dva brata.

Preživeli so bili odgnani v taborišče. Po vrnitvi so red-ki obnovili samotno kmetijo, vendar Tavžlovi so jo. Potem so kmalu umrli mati, brat se je oženil v dolino in Micka je ostala sama.

»Nič čudnega, če sem bol-na,« je pripovedovala, »naj-več je k temu pripomogla vojna. Vsake stvari se ustra-šim in potem me daje eroe. Zadnjič sem v gozdu sreča-la delavce v pelerinah. Tako sem se ustrašila, ker sem mi-slila, da so vojaki.« Bridki spomini, ki jih tudi dolga ie-ta niso mogla izbrisati.

Poleti so na kmetiji nase-ljeni gozdni delavci in mimo pride kak lovec, ali kdo, ki mu je nahrbtnik ljuhi od avtomobila in steza blizu kot široka cesta. Zima pa je lu-da, zima je čas popokne sa-mote, posebno, če je veliko snega.

Slovo v metežu

Zunaj je legal mrak, beša tema se je širila od Mokreca, ki je bil skozi snežinke vli-deti se boj pust. Sneg pa je padal, padal. Na gozdove, na travnike, padal je na posu-šeni venci in na spomenik na robu pečin.

Segli smo si v roke in tisti »pa dobro se imejte« kar ni zvenel prav. Kako naj se ima dobro bolehen človek v sa-moti, več kot uro oddaljen od najbližje vasi! Sam v pro-storni hiši, kjer ni elektrike, ni vode, kjer ni nikogar, ki bi zakuril, človeku postregel. Pa kljub temu — »imejte se dobro«.

JANEZ ZRNEC

Nebotičniške številke

Tik pred zimo so do-gradili prvi niški nebotič-nik. Visok je 61 metrov, ima 17 nadstropij, 144 sta-novanj in tisoč kvadratnih metrov prodajnega prostora. Vanj so vgradili 330.000 kilogramov betonskega železa, 4000 kubikov betona, 4000 ton montažnih ele-mentov in drugega mate-riala. Nebotičnik je bil sgra-jen v 18 mesecih, prvi stanovanjci pa se bodo vse-li sredi prihodnjega leta.

LJUBLJANA — Odeti zmag

Foto: Sveto Busić

Doživetje

Ko je vodovje podivjalo

Nepozabno srečanje z razbesnelimi vodami v idiličnem Bohinjskem kotu

V globokem spominu mi bo ostal dan sredi letošnjega novembra. Tega dne sem se srečal prvič, tako silovito in na tako tesnem prostoru, z razbesnelo naravo. Z nekaterimi tovariši in tovarišicami sem potoval na se-minar univerzitetnega komiteja ZK Bohinj. Pot od Ljubljane do Bohinjske Bele je bila običajna, četudi je bilo kot iz ščaka. Nihče izmed nas ni niti slutil, da se bomo na koncu poti srečali s podivjanim vodovjem.

Sele pri Bohinjski Beli smo opazili, da je Sava Bohinjka nenavadno narasla. Kakšen kilometer ali dva naprej smo zagledali prizor, kakršnega lahko pričara samo ljudska domišljija. Iz vsake stene so izvirali hudourniki. Bilo jih je na de-setine. Njihova razpenjena voda je bila mikavna za oči, šumenje vode čez strmine in skozi osivele gozdove pa je še močnejše poudarjalo ne-skladnost lepote narave.

Takrat sem se spomnil pro-fesorja v srednji šoli, ki smo ga vprašali: »Profesor, kako izvira voda?« Resno si je pri-žadeval, da bi nam z besedami pričaral izviranje vode, vendar je uvidel, da to ni dovolj. Narisal je vodovrsto črto, ki jo je presekal kri-žulja in v sešči obah naj bi izvirala voda. Kaj pa tu? Na poti med Bohinjsko Be-lo in Bohinjem je dosti kri-žulj, a se več je vodovrsto črt. Sekajo se tako rekoč v vsakem grmu. Koliko je pot-lej narasli podzemnijski vo-da, koliko vode je pod na-mi, pod cesto, pod železniško progo, ki se že v vodi, koliko je le vse vode in kako lepo plavajo v njej begovi, planine.

Medtem ko sem tako raz-mišljal, smo prišli do mo-stu. Samo nekaj centimetrov je še manjši in gorja na-ven vode se bo dotaknila nje-govega spodnjega dela. Bi šli, ali ne bi? Srečali smo pro-metno milico. Opozorili so nas. Felmeto se še malo na-prej. Kilometer, morda dva, in morali smo se vrniti.

Sveda, saj te otroke smo srečali in se vprašali, kaj poč-no malčki v takem vremenu. Ravno oni so nam povedali, da je neki naš peugeot ob-stal sredi ceste. Voda ga je zalila in umolknil je. Zvedeli smo, da je plaval tudi neki rena-ult, vendar je srečno izpla-

To je trajalo kakšnih deset minut, a voda je vedno hitre-je poplavljala ozko dolino in spreminjala njeno jesensko sivino v rumeno barvo. Tu in tam so se iz rumene gladine kazale hišice in kočice. Vse drugo je tonilo v rumeno ne-jasnost. Tako se je romantična spreminjala v strah. Strah pa je postal kakor grafikon, na katerem je bilo mogoče vsak trenutek izmeriti koli-čino kubičnih metrov v se-kundi. Hudourniki so še kar divjali in vedno več jih je bilo, tam, kjer jih je goeod pričakoval in vrtil na zem-ljavid, in tam, kjer jih nikoli nihče ne bi predvideval. Da, november je, mesec dežja, vendar, kakor smo se učili, mesec rosenja, ne pa nevar-nih, divjih nalivov, ki bi mo-gli povzročiti velike poplave. Vendar je tega novembrske-ga dne bilo, kakor da bi vsi oblaki hoteli hkrati izprazniti zalogo vode, da bi z njimi sprali toplo sončno vreme od septembra do danes.

In tako smo se vrnili z vtiči nenavaden doživetja. Bili smo žalostni in srečni, vendar nismo obupovali, do-klar se nismo srečali z našo predhodnico, ki nam je pove-dala, da je neki avtobus voda odnesla v jarek.

Sveda, saj te otroke smo srečali in se vprašali, kaj poč-no malčki v takem vremenu. Ravno oni so nam povedali, da je neki naš peugeot ob-stal sredi ceste. Voda ga je zalila in umolknil je. Zvedeli smo, da je plaval tudi neki rena-ult, vendar je srečno izpla-

val, četudi je potem nekaj kilometrov pokašljaval kakor starec.

Vse se je srečno končalo, četudi je bil seminar, na ka-terega smo šli, razdeljen na dva dela. Tako se je tudi končal. Tisti, ki so ostali za-radi vode sinterminirali v Bo-hinju, so samoprapno raz-

pravljali o problematiki, tisti, ki nam voda ni dovolila, da bi postali njeni sužnji, smo se vrnili v Ljubljano in smo se prav tako zavzeto lotili razprave v sobanah starega ljubljanskega magistrata. Ne sme nam biti žal, saj sinteza ne bo težka.

VLADKO KRIVOKAPIC

Podjetnost

Ribniški spominki

Nekdaj rešeta, zdaj drobni obeski

Izdelke ribniške domače obrti so doslej odkupovali predvsem ribniško Turistično društvo, podjetje DOM iz Ljubljane in kmetijska zadruga Velike Lašče, da raznih prekupčevalcev iz drugih krajev države ne računamo. Na predlog Turističnega društva Ribnica, ki zaradi majhnih skladiščnih in prodajnih prostorov ne more ustreči vsem naročnikom, pa bo z Novim letom odprla samostojen obrat za izdelavo, odkup in prodajo tih izdelkov tudi ribniška kmetijska zadruga.

Vendar vam tokrat ne bi predstavljali lončarskih in su-horobarskih izdelkov, ker jih prav gotovo že vsi poznate, pa tudi ne spominkov, ki so znani že po vsej Sloveniji, Jugoslaviji in celo inozem-stvu (ribniška krošnja, Ribni-čan Urban s krošnjo, spomin-ski krožniki, satulje, intarzi-je in druge slike itd.). Omejimo se le na posebno vrsto novih ribniških miniaturnih spomin-kov, ki jih naročniki naro-čajo za posebne priložnosti.

To so ceneni leseni spomin-ski obeski. Osnova je približ-no 4 do 8 cm širok lesen krožniček, ob njem pa so obeseni še razni drugi mini-aturni izdelki (velice, žlice, noži, pinje, silka, valjarji, skafki in drugo). Na krož-ničku, ki je največji, je na-pisano kdaj in za kakšno pri-ložnost je bil obesek nare-jen, da ima tisti, ki ga je dobil, trajen spomin na do-godek.

Nekaj takih spominkov — obeskov ima na primer na-slednje napise: »Kočeški tisk 1955—1968« (izdan ob 10-let-nici podjetja Kočeški tisk), »Nova šola v Ribnici 8. ma-rec 1969« (izdan za otvoritev nove šole v Ribnici), »Not-ranjski odred Sodrčica 31. VIII. 1969« (izdan ob prosla-vi Notranjskega odreda v So-dračici), »III. Jamarški zbor Ribnica — Kočevje 15. VI. 1969« (izdan ob letošnjem zboru slovenskih jamarjev, ki je bil v Ribnici in Kočevju) itd.

V novembru in decembru

je pri ribniškem Turističnem društvu naročilo take mi-niaturne spominke — obeske precej gostinskih podjetij iz raznih slovenskih krajev (sa-mo eno jih je naročilo kar 3.500). Običajno je na njih napis »Srečno Novo leto 1970 van želi (to in to podjetje)«. Gostinska podjetja jih bodo podarila svojim gostom, ki bodo pri njih silvestrovali.

Ti spominki niso samo lepi, in okrasni, ampak so tudi po-ceni. Turistično društvo Rib-nica jih na primer prodaja po 2 do 6 dinarjev kos. Cena je odvisna od tega, kako je obesek bogat. Zaradi ceno-sti ti obeski vedno bolj iz-podrivajo razne kovinske in papirnate spominke značke ter obeske.

JOŽE PRIMC

Dobitek

Od čevljarčka do milijonarja

Potem ko je brezposelni Trajče pri športni napovedi zadel 40 starih milijonov ...

Trajče Tefov iz Kavadarcev je pri športni napovedi dobil štirideset starih milijonov dinarjev. Kaj je do-tlej neznan in skromen človek storil s tolikšnim de-narjem? Mu je denar prinesel srečo ali nesrečo?

Reporter Vojnovič ga je poiskal v uličici, ki je vide-la že turške čase. Oziral se je po hiši ali vili novopečenega milijonarja. Nikjer v bli-žini ni bilo ničesar podob-nega. Nenadoma je bosonog fantič vzkliknil: »Evo ga, striček Trajče!«

Tefov se je pokazal v po-nošeni črni obleki, suhljat in v misli zatopljen. Ko je slišal, zakaj ga iščejo, se je obregnil: »Nikar, pustite to! Zakaj me pa ne bi nihče poznal? Še pes ni zalajal za mano... Dobil sem denar pri športni napovedi, prava reč... Če pa ga ne bi do-bil? Sedaj me iščejo vsi, no-vinarji, televizija, snemajo me, pišejo o meni. Saj ni-sem Nixon...«

Gledal ga je z obžalova-njem in vprašal: »Poslušaj ti, to, kar boš pisal o meni, ali je to tvoj kruh?«

Prirediteljen odgovor ga je zadovoljil. Povabil ga je v gostilno na mastiko.

»Zelo spoštujem tuj kruh, zelo, ne veš kako,« je rekel, ko je sedel za mizo. »Sem še brezposelen, toda zelo si želim, da bi se to spremenilo... Vprašam pa te, kako naj sedaj kot milijonar stopim kam in prosim za delo, v brki bi se mi zasmejala... sedi na milijonih, pa drugim jemlje delo! Pred sedmimi meseci je bilo vse druga-če...«

Zadnji dan revščine

Takrat je bilo vse kakor v norih sanjah; nezaposlen čevljar Trajče Tefov je sedel pred bifejem na avtobusni postaji v Kavadarcih in ne-raspložen opazoval ljudi okrog sebe. Ni vedel, ali mu bo nekaj drobca v žepu za-dostovalo do večera, ali pa si bo moral še kaj sposodi-ti. Zjutraj je Trajče popil nekaj mastik in je bil zato malec omotičen. Zapoleno se mu je jesi. Še je imel toliko denarja, toda »potem...« eh, bo že šlo.

»Poslušaj Trajče, mislim, da si postal milijonar. Poka-ži mi svoj listek,« ga je zmo-til lastnik bifeja.

V najkrajšem času so se zbrali okrog Trajčeve mize znanci in neznanci. Na mizi pa so se kadili vroči čevap-čiči. Ljudje so mu stiskali roke in ga trepljali po ra-menih. V vseplošni zmeš-njavi sta padla dva čevapči-ča v prah. Trajče bi najraje prijel stol in začel s njim mlitati na levo in na desno. Črv dvorna v njem mu je neprestano šepetal: »Trajče, ljudje te imajo za norca. Ne verjemi jim! Bil si siro-mak in siromak boš ostal!«

»Milijonar, milijonar,« je poznaval v njegovih ušesih.

Kot da se je vse zarotilo zoper nezaposlenega čevlja-ja, kot da se je vse mesto odločilo, da se z njim, re-vežem, surovo pošali. Niso mu dovolili, da bi se od-dahnil, odpočil, da bi vse lepo doma premislil. Moral je preverjati rezultate, pri-či, drugič, tretjič... Pred njegovimi očmi so zaplesale številke — trideset milijo-nov... O joj, koliko ničel, se je čutil kot šolarček.

Novopečeni milijonar

Novica o novopečenem mi-lijonarju se je bliskovito raz-širila po Kavadarcih. Gostil-ničarji so si zadovoljno meli roke, poslovdvoj in direktor-ji pa so zaskrbljeno pogledo-vali »crnac« delovna mesta. Trajčevimi milijoni so okužili mesto kot kaka nalezljiva bo-lezen.

Kjerkoli se je pojavil Traj-če, povsod je bil v središču pozornosti. Ni se počutil naj-bolje.

»Fridi, milijonar,« so ga družbe vabile v gostilne. Do-bričina ni bil gluh. Pridružil se je ljudem in plačeval. Ne-zaposlenemu milijonarju ni bilo žal denarja. Če je bila družba vesela, je naročal za

ves lokal. Ganjen od vloge, ki jih je izrekel zvečer, vra-čale kot bumerang. Po prvih novicah v časopisih so začela prihajati pisma z vseh koncev. Invalidi, socialno ogroženi, brezdomci, nesre-čniki, dotlej neznanj so opo-rodili, dotlej neznanj so opo-rodili milijonih in ga prosili, naj jim pomaga.

Vse mesto je vznemirila novica o milijonih, vse mesto se je zanimalo, kako bo Traj-če milijone porabil.

Trajče je bil odkritosrčen: »Hišo imam, popravil jo bom in kupil sem električne aparate za gospodinjstvo... Seveda bi kupil tudi avto... Najbolje flička, za preproste-ga človeka je flička najbolj-ši...«

Trajče ni pri pameti, so go-ovorili po gostilnah. Milijoni so mu udarili v glavo. Milijo-nar, pa v fličko!

»Jaz pa bi flička,« je Trajče trmoglavil.

»Fličko je za reveže,« so mu govorili prijatelji.

»Do večera sem bil revež,« se je branil.

»Da, pa nisi več,« so ugo-tavljali prijatelji.

Naročeni so bili prospekti peugeotov 504. Trajče se je upiral: »Niha smisla, zasovražili me bodo.«

»Naj te sovražijo! Milijo-nar si, to je tvoja pravica,« je presodila kavarna.

V Kavadarce je prispel ele-ganten moder peugeot 504. Trajče se je pripeljal v njem v isti ponosni obleki v ka-kršni so ga videli vseh zad-njih pet let. Če bi ga prijatelji prepračevali, da mora kupiti novo obleko, bi jih najbrž ubogal. Tako pa je bil zadov-oljen s staro obleko.

Peugeot 504 — sreča?

Z modrim peugeotom 504 se je položaj Trajčeva Tefo-va še bolj spremenil. Prej se je še lahko krad, sedaj se ni mogel več. Okoli avtomobila so se kar naprej zbirali ru-dovednoži in mu presedali z vprašanji: »Trajče, ali je to-le zares vredno šest milijo-nov in pol? Glej, glej, kak-šen avto!«

Trajče je nenadoma dojel, da ne bo nikoli več tisti sta-ri Trajče, ki je lahko po mili-voji razpolagal sam s sabo. Vsega je imel dosti in pre-več: vsesplošne pozornosti, pisanja v časopisih. Je sre-čen?

»Če sem srečen? Kdo ve? Toda morali bi biti. Saj imam denar... Nekaj vem zagoto-vo: izgubil sem prejšnji mir, postal sem živčen. Se bolj kot prej me vznemirja neza-poselnost. Otroci hodijo v šo-lo, žena delat, jaz pa spim kot troč. Če nisem v gostil-ni, gledam ob večerih televi-zijo vse dokler ni spored kon-čan. Včasih se mi začne, da bi dal vse denar državi, država pa naj mi omogoči do-stojno življenje. Na moj del kakor delo in mesečno plačo, s katero bi lahko moji dru-žina normalno shajala. Težko je shajati z 80.000 stariimi dinarji ženske plače. Kaj je to za šest lačnih uš? Dva ot-roka, moji starši, žena in jaz — šest doli vosega. Mislim, da bi bilo zadosti 150.000 din na mesec. Če bi to dosegel, bi spet postal stari Trajče, na-vaden Trajče Tefov, za kate-rim otroci ne bi kričali »Mi-lijonar!«

Milijonar iz Kavadarcev ima prav posebno rad neke-ga človeka, igralca Jovana Jančičevića-Janačka, Burdu-ša. In to zaradi igralčeve ne-davne izjave: »Nikoli prej me ni nihče opazil, igral sem prav malo pomembne vlo-g... Sedaj pa se je nena-krat vse spremenilo...«

Tudi Trajče bi lahko tako rekel o sebi. Dokler ni dobil milijonov, je živel tiho in skromno.

»Dobil sem milijone, prava reč,« pravi Trajče. »Nisem jih ukradel. Nikoli nisem mi-slil na milijone, igral sem iz navade in da bi morda dobil kak dinar. Morda bo kdo re-kel, da sem lahkomišelnik, ko govorim tako. Navaden člo-vek sem in tak hočem ostati. Ob prvi priložnosti bom pro-dal avto in kupil fličko. Moje želje so skromne, moje živ-ljenje je bilo vedno skrom-no. Denar me je najprej res vznemiril, ponos sem se pre-buljal. Napiši: sem preprost Jugoslovčan z drobnimi vese-lij, ki so mi bolj všeč kot milijoni... In brezposeln sem še vedno.«

A. V.

Peter Mozolec: TEŽAVE S KADRI

RIBNIŠKI SPOMINKI — Pocer, na debelo in drobno Foto: J. Primc

navsezadnje morda največjo oviro
v odličnem vratarju Galetu, ki je
sprotinika. Ker niso mogli doseči
bil junak srečanja. Za prejete za-
prvenstveno tekmo zvezne li-
med Olimpijo in Medveščakov
ki bo 16. t. m. v Ljubljani, že
prodaji pri Turist biroju.

Vrtimo globus

SINGAPUR — Tri smrtne štrke so bile med poplavljenimi po monsunskem deževju, kar je bilo posledica tropskega ciklona. V Singapuru je trideset let, ki so poplavljeni hiše se je moralo izseliti okoli 2.500 ljudi. Električni daljnovodi so poškodovani, pretrgane so tudi telefonske zveze in železniški promet med Singapurom in zahodno Malezijo.

MADRID — Po najnovejših podatkih je imel Madrid 3.09 milijona prebivalcev. Samo v oktobru se je število prebivalstva zvišalo za 6.873.

PARIZ — Na dražbi v neki pariški galeriji je dosegla najvišjo ceno 1.33 milijona frankov Picassova slika »Steklenica rumca, ki je bila do sedaj v zbirki pokojnega arhitekta Le Corbusiera.

HAMBURG — Zaradi znamenj zastrupitve so preprečili v bolnišnico 16 mornarjev iz indijske ladje, ki je bila zasidrana v hamburškem pristanišču in na kateri so dan poprej izvedli terapevtske in razne kemijske snovi.

NEW YORK — Policija je prišla na sled skupini prekupevalcev z mamili, katere letni promet ocenjujejo na mnogo milijonov dolarjev. V hotelu so prijeli štiri trgovce iz Južne Amerike, pri njih so zaplenili kokain in heroin v vrednosti trinaest milijonov dolarjev.

MEXICO — V snežnem meteu je strmoglavilo dvomotorno letalo severno od Albuquerquea v ZDA. V letalu je bilo enajst ljudi, vsi so mrtvi.

RIO DE JANEIRO — Devet brazilskih trgovcev, ki so se vračali s sejma, je ugonil v zgornjem toku Urugvaj. Čoln se je prevrnil v viharju, rešili so se samo trije potniki.

NEW ORLEANS — Tri dni je trajal kongres zveze ameriških ženskih društev v New Orleansu. Izvešček iz sklopov: na enem prihodnjih poletov na Luno naj bo med člani posadke tudi ženska, med sodniki vrhovnega sodišča ZDA naj bo vsaj ena sodnica, orkanom in vrtnicam viharjem v prihodnje ne bi več smeli dajati zekih imen.

KAIRO — Šest duševnih bolnikov je v neki katarski bolnišnici umrlo zaradi zastrupitve, zdravstveno stanje 26 pacientov pa je kritično. Ministrstvo za narodno zdravje je uvedlo preiskavo.

PARIZ — Po ugotovitvah ankete, ki jo je izvedel list »France-Soir«, je 74 odstotkov Francozov za uvedbo spolne vzgoje v šolah, 18 odstotkov anketirancev pa temu nasprotuje.

CAPETOWN — Tri mesece prezgodaj je Karen Diamond iz Capetowna rodila četverke. Tri deklice in dečka. Vsi štirje so umrli kmalu po rojstvu.

GENOVA — Z 51 milijoni ton natovorjenega ali stovorjenega blaga je bila Genova v letu 1988 med evropskimi pristanišči na petem mestu. Prvi je bil Rotterdam s 156 milijoni ton, za njim pa se zvrstijo Antwerpen, London in Marseille.

LONDON — Uprava britanske pošte je zvišala prihodnjo strojbo za parkiranje avtomobilov od dveh na tri šilinge na uro. S tako zbranim denarjem bodo zgradili nove parkirne prostore.

BERLIN — Med tujimi delavci, zaposlenimi v zahodnem Berlinu, je največ Turkov, in sicer 11.000, za njimi pa so Jugoslavlani, Grki in Italijani. Po statističnih podatkih je bilo letos oktobra zaposlenih v ZR Nemčiji 1.5 milijona tujcev.

STOCKHOLM — Potniško ladjo »Stella Polaris«, eno najrazkošnejših opremljenih čezoceanskih velikank, je prodala švedska lastnica neki japonski finančni družbi, ki jo namerava preurediti v plavalni hotel. Ladjo so leta 1927 zgradili v Göteborgu, leta 1951 pa so jo modernizirali.

Virusi čakajo na spopad

Znani so mikroorganizmi, ki uničujejo določene rastlinske škodljivce

NEW YORK — Velikanska vojska mikroskopsko drobnih organizmov čaka v ameriških laboratorijih na dan, ko jih bodo spustili v boj z različnimi rastlinskimi škodljivci. Virus so novo čudodelno orodje, s katerim nameravajo izvedenci za zaščito rastlin zmagati v veliki bitki. Okoli 200 različnih virusov je pripravljeno na spopad s kobilicami in črvi ter raznimi hrošči in gosenicami na poljih in v gozdovih.

Virusi prihajajo o pravem času. Čedalje več insektov je odpornih proti kemičnim sredstvom za zatiranje škodljivcev, zlasti proti praškam DDT in preparatom, ki ga vsebujejo. Razen tega je znanost dognala, da so ti preparati nevarni tudi človeku. In končno: kemična sredstva ne ločijo prijatelja od sovražnika, marveč uničujejo oba.

Ze leta 1980 so virusi rešili kalifornijske zelinke, kjer so gosenice žrle vse od kralja. Mnogi proučevalci insektov pa si obetajo ob mobilizaciji mikroorganizmov še mnogo več. Uporabiti jih je mogoče s posebnimi injektorji: v naprotju s kemičnimi snovmi, ki uničujejo počez, uničujejo ta in ta virus samo določene insekte, drugih pa ne.

Na srečo nosijo mnogi škodljivci svoje morilce že kar v sebi. Kjer ni teh virusov, se znatno pokvari prirodno ravnovesje. Leta 1949 na primer je napravila evropska borova grizlica velikansko škodo v drevesnicah in gozdovih Ontaria in Quebeca ter v severovzhodnem delu ZDA. Kako da se je to zgodilo tako iznenada? Izvedenci so kmalu razvili skrivnost: v Ameriko so prispeli borove grizlice brez virusov, ki so njihovi smrtni sovražniki. Kmalu potem pa so prišli ti virusi čez ocean s drugimi grizlicami. Tam so se razširili, leta 1953 je bilo konec te nadloge v borovih gozdovih.

Iznova o ciklamatu

Poskus prostovoljcev je trajal tri tedne

HAMBURG — Zaradi vzemirljivih vesti iz ZDA, da je umetno sladilo ciklamat nevarno ljudem, se je v ZR Nemčiji precej zmanjšala potrošnja tega proizvoda. Hkrati so izvedenci za prehrano in toksikologijo začeli temeljito raziskovati preparate, ki vsebujejo ciklamat. Deset sodelavcev univerzitetnega inštituta za prehrano v Giessenu je tri tedne na sebi preizkušalo to umetno sladilo.

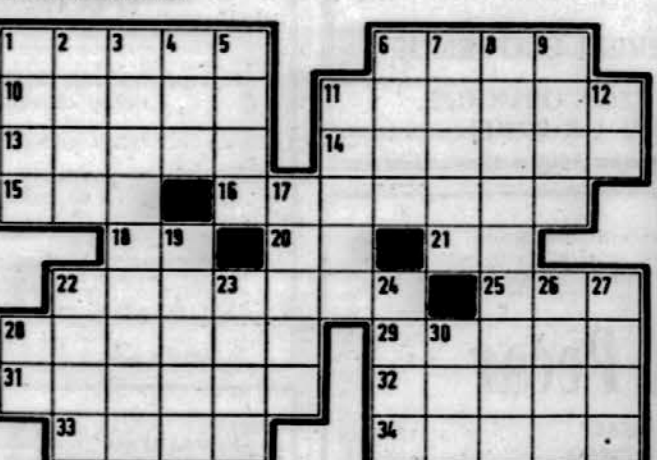
Kakor je sporočil prof. Hoffmann, predstojnik toksikološkega oddelka na giessenskem inštitutu, je deset prostovoljcev, med katerimi je bil tudi sam, jemalo prvi teden po pet gramov ciklamata dnevno. To količino so v drugem tednu povečali na deset, že v tretjem pa na petnajst gramov. Že po prvem tednu je morala polovica udeležencev odstopiti od nadaljnjih poskusov, drugi pa so vzdržali do konca tretjega tedna le z malo večjo voljo in s skrajnim naponom telesnih moči.

Po mnenju toksikologov sta bolezen in velika izguba moči posledica snovi, ki draži centralno živčevje in povzroča hudo živčnost. Ta snov, ki jo organizem nastaja iz ciklamata, je cikloheksilamin. Nevarnost ciklamata je prišla do izraza, ko so se pokazale hude zdravstvene okoliščine na živalih, ki so v hrani prejemale ciklamat (in iz njega pridobljeni cikloheksilamin). Prof. Hoffmann je v Giessenu poročal o svojih poskusih z laboratorijskimi podganami. Posvsem zdrava normalna razvita žival je prejela ciklamat v hrani šestdeset dni. Zaradi slabega telesa je precej šušljala, njena dlaka pa je izgubljala lesk, podgana se je venomer praskala. Po dveh mesecih se je njena telesna teža zmanjšala na polovico.

Posebna zaskrbljenost zbujajo trditve, da ciklamat pospešuje nastanek tumorjev. Takšne rezultate so dali ameriški poskusi s podganami, ki so dobivale velike doze ciklamata. Pri teh živalih so nastali rakasti čirni na mehuru. Spriču cele vrste neugodnih ugotovitev predlaga giessenski zavod za prehrano velike omejitve v potrošnji ciklamata, vendar je hkrati pripravljen na preizkušnjo ciklamata, ki jo predlaga ameriška zdravstvena agencija. Če bi se izkazalo, da ciklamat povzroča hude zdravstvene okoliščine na živalih, ki so v hrani prejemale ciklamat (in iz njega pridobljeni cikloheksilamin). Prof. Hoffmann je v Giessenu poročal o svojih poskusih z laboratorijskimi podganami. Posvsem zdrava normalna razvita žival je prejela ciklamat v hrani šestdeset dni. Zaradi slabega telesa je precej šušljala, njena dlaka pa je izgubljala lesk, podgana se je venomer praskala. Po dveh mesecih se je njena telesna teža zmanjšala na polovico.

Po mnenju toksikologov sta bolezen in velika izguba moči posledica snovi, ki draži centralno živčevje in povzroča hudo živčnost. Ta snov, ki jo organizem nastaja iz ciklamata, je cikloheksilamin. Nevarnost ciklamata je prišla do izraza, ko so se pokazale hude zdravstvene okoliščine na živalih, ki so v hrani prejemale ciklamat (in iz njega pridobljeni cikloheksilamin). Prof. Hoffmann je v Giessenu poročal o svojih poskusih z laboratorijskimi podganami. Posvsem zdrava normalna razvita žival je prejela ciklamat v hrani šestdeset dni. Zaradi slabega telesa je precej šušljala, njena dlaka pa je izgubljala lesk, podgana se je venomer praskala. Po dveh mesecih se je njena telesna teža zmanjšala na polovico.

Križanka

VODORAVNO: 1. nra, 6. čas ribjeva razmnoževanja, 10. vrtiljvi del elekromotora, 11. delavec na strelu, 13. portugalsko stoječe vojsko, 14. kloparsko orodje, 15. pomembni poljski slikar (Eugene Delacroix), 16. kraj na Hrvaškem v Podravini, znan po slikarstvu, 17. vrsta, verjetno iz kmetiškega sveta, 18. italijanska hrana za vsilj, 19. letov, 21. različna sorodnika, 22. starša ameriške filmske igralca (Gloria), 23. glavni lik, 24. koe popirja, 25. različna, razmerje med dvema ali več stvarmi, 26. francoska filmska igralca (Vassili), 27. ime igralca nemega filma Nibelice, 28. solničasti slog, 29. starši slovenski skladatelji (Oskar).

NAVPIČNO: 1. slovensko-hrvaški pesnik iz obdobja ilirstva (Stanek), 2. žensko ime, 3. velik sedemletni ameriški dirigent poljskega rodu (Leopold), 4. trnje, 5. sodabni slovenski pisatelj s pravim imenom Drago Brusič (Bok), 6. drolin, 7. ime angleškega narodnega junaka Hooda, 8. sidarsko orodje, grezilo, 9. mlada krava, 11. vrsta, verjetno iz kmetiškega sveta, 12. kmetiški znak za kobilu, 17. Habska krava, 19. zahajanje, 22. vrtni duh, 23. reka, ki teče skozi Leningrad, 24. naselovna skupnost izbeževanja, 25. francoska filmska igralca (Vassili), 27. ime igralca nemega filma Nibelice, 28. solničasti slog, 29. starši slovenski skladatelji (Oskar).

REŠITEV PREJANJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. enava, 7. Alcuti, 13. elektromagnet, 15. roža, 16. sto, 17. kila, 18. napetost, 21. Col, 22. to, 23. 15, 24. um, 26. VA, 27. Ava, 29. Kostreba, 31. ring, 32. kri, 37. mada, 39. intelektualce, 42. Mailer, 43. omica.

NAVPIČNO: 41. Upton (Slovinci).

Za dobro voljo

»Dragi, kako sem hrepelala po tebi!«

»Prosim, pokliči, čez tri ure bomo zaprli...«

Ob visokih stroških so izvedenci odkrili raznim rastlinskim škodljivcem pripadajoče viruse, hkrati pa so izoblikovali postopke za gojitve v velikem obsegu. Razvila se je pravcata proizvodnja. Zdjaj kaže, da se bo z načrti virologov zataknilo ob strogih določilih ameriške uprave za hrano in zdravila (FDA). »Problem zatiranja insektov z virusi je zelo zapleten,« pravi pri FDA. »Treba bo natančno odgovoriti na celo vrsto vprašanj, na primer, ali je nevarnost prehoda virusov tu di na druga živa bitja.«

Miši, kunce, morski prašički in druge živali naj bi postregle z odgovorom. V laboratorijih so požirale in vdihavale velike količine raznih virusov. Nešteto teh mikrobobov je prišlo tudi z injekcijami v njihov krvni obtok, vendar ni bilo opaziti niti najmanjših posledic. Pri FDA pravijo, da to še ni dovolj, in zahtevajo širše raziskave, industrija pa je mnenja, da to zadošča, in ni voljna vložiti še več sredstev.

Seveda nihče ne trdi, da bi takšni virusi lahko ogrozili tudi ljudi, ker so človeškemu organizmu dobro znani. To se jasno kaže pri virusu proti kapusovemu belu, ki se na mikroorganizem lahko sedi na vsakem grizljaju solate ali druge presne zelenjave.

Virusi kot ubijalci rastlinskih škodljivcev čakajo pri dveh ameriških družbah že leto dni na trenutek, ko bodo pristojne oblasti dovolile prodajo. Tačas pa o viru zlasti bombažni zjedalci, ki naj bi jih kot prve napadli drobecni sovražniki.

Uspešna čistilka

Z namenom, da bi zaslužila denar za drobne vsakdanje izdatke med šolskim letom, je Linda Ruzzin iz New Yorka med potnicami čistila čevlje. Poslovni uspeh je bil tako dober, da študentka zdaj razmišlja, ali ne bi odprla prave čistilnice čevljev. Pred njenim stoletkom so moški stali v vrsti. »Nekelej so prišli tudi po dvajsetkrat na dan,« je povedala ljubka priložnostna čistilka čevljev.

Milijarda za olimpijske igre

Se preden je olimpijska gradbena družba predložila milinchenski mestni upravi dokončni predračun stroškov za graditev olimpijskih objektov, so se razširile govorice, da bodo stroški za XXX. poletne olimpijske igre dosegli milijardo mark. Predstavniki olimpijske gradbene družbe Karl Metz je izjavil v tej zvezi, da vsota ni osumljiva, saj je med 60 planiranimi objekti precej takih trajne vrednosti.

Oglas za strah

Neki londonski list je objavil oglas, katerega naročnik naj bi bil strah. Kakor pravi prireditelj glasnosti za 350-letnico plojbe ladje »Mayflower« v Ameriko, naj bi strah nastopil službo na otoku Drake pred devonshirsko obalo. Doslej zaposleni francoski strah je nekoč na lepem izgubil, baje zaradi slabih hrane. Novemu strahu obetajo razen ugodnega skrivališča »izključne strašne pravice« in mu zagotavljajo, da mu ne bo treba delati čez uro.

Dopust na Luni

Družba Rockwell, ki gradi vesoljske ladje »Apollo«, pripravlja načrte za turistično vesoljsko ladjo, ki naj bi bila nared sredi osemdesetih let. Turistično potovanje na Luno bi trajalo približno teden dni. Seveda ne bi bilo direktnih poletov, potniki bi morali nekajkrat prestopiti, da bi se navadili na vesoljsko okolje. Začelo bi se s vesoljskim taktstjem, ki bi turistje peljali do vesoljske ladje na tiru okoli Lune. Po sebnem vozilu bi potem odpravljali turiste na Lunino površje.

Okrasite vaše nočne lokale, hotele, restavracije in podobno z našimi dekorativnimi okraski vseh vrst, ki jih lahko kupite pri

ORVISI IGRAČE

TRST, VIA PONCHIELLI 3, tel. 23-414

VOZICKI od 1.350 lir dalje
PUNČKE od 500 lir dalje
ELEKTRIČNI
VLAKI od 2.500 lir dalje
in mnogo drugih ljubkih izdelkov.

ima v svojih poslovalnicah vsak dan

AGROKOMBINAT ENNA LJUBLJANA

sveže kokoši za juho

za izredno ugodno ceno bo vaše kosilo prijetnejše

»Dragi, kako sem hrepelala po tebi!«

Orientacija po zvezdah

Selivke v planetariju

FRANKFURT — O nočni orientaciji ptič selivk kot eni najbolj zanimivih skrivnosti živalskega sveta je nedavno poročal soolog dr. Sauer iz Freiburga (Breisgau). Ze dolgo je znano, da imajo ptice nekakšno notranjo uro in da dobro vedo, kdaj so najmočnejši svetlobni žarki na določeni točki obzorja.

Po tej notranji uri se ravnaajo ptice, kadar se selijo na jug ali se vračajo proti severu. Doslej še ni bilo zanesljivega odgovora na vprašanje, kako selivke ponodi določajo smer svoje poti. Raziskovalci so ugotovili, da imajo ptice tudi neke vrste notranji kompas, ali pa se ravnaajo po zvezdah.

Dr. Sauer je napravil več poskusov z udomačenimi pticami, ki jo je imel v planetariju. Umetno zvezdno nebo je naravnal po stanju, kakršno je spomnil. Ta vtis je očito imela tudi ptica, ki se je napotila proti severu, da bi se vrnila v domači kraj. Njen namen so nakazovali močni zmrznili s peruti.

Pri drugem poskusu je Sauer pričaral na planetariju svetlo jesenske zvezde. Ptica je bila takoj pripravljena leteti v tople južne kraje. Poskuse je soolog večkrat ponovil in s njimi jasno dokazal, da se ptice selivke ponodi ravnaajo po zvezdah.

Brazilski naraščaj

Na prelomu tisočletij dvakrat več ljudi

RIO DE JANEIRO — Po računih demografov bo imela Brazilija leta 2010 verjetno več prebivalcev, kot jih imajo zdaj ZDA. Prebivalstvo te južnoameriške dežele se bo do začetka prihodnjega tisočletja bržkone več kot podvojilo. Po statističnih ocenah šteje Brazilija zdaj 92,3 milijona ljudi (v povprečju jih pride enajst na kvadratni meter površine), njen letni prirastek pa je med najvišjimi na svetu in znaša 3,1 odstotka.

V minulih dveh desetletjih se je brazilsko prebivalstvo skoraj podvojilo. Leta 1950 je imela ta dežela okoli 50 milijonov ljudi, v obdobju 1940-50 je znašal prirastek 2,4, v desetletju 1950-60 pa tri odstotke.

Nagli prirastek prebivalstva razlagajo Brazilci z izboljšanjem socialnih, gospodarskih in zdravstvenih razmer ter z ustrezno daljšo povprečno življenjsko dobo in seve tudi z naraščajočim številom rojstev. Analize severnoameriških držav in v zasebnih ustanov opozarjajo latinskoameriške dežele na nevarnost »demografske eksplozije« in priporočajo kontrolo rojstev.

Vse dosedanje brazilske vlade so uvrščale nagli prirastek prebivalstva med dejavnike za pospešen notranji razvoj, ki utesne priprornosti, da bo dežela postala v doledni prihodnosti sedma ali celo šesta velesila na svetu. »Brazilija mora svoje velikanstvo goščave naseliti z Brazilci in ne s tujimi farmarji, ki so doslej po smešno nizki ceni jemali v naseljenih območjih,« pravi brazilski demograf.

Čuden sahab! Na nosaškem počivališču, med tovari kinove skorje, grem boso noge, ki jih prijazno ključajo mršave kure. Brada je v polnem cvetu, srajca lepo umazana, Canga vzrmeno s Tonacem in Maticem po Enomericu, potem pa se jezimo, ker je »pur cajna«, kar pomeni, da ni jajo. Pač pa pregovorimo popotna dekleta, da nam prodajo velike količine »suntala«, se pravi mandarin.

Naposled pridrvi Aleš in se vsi skupaj položimo ob potoku v mehko travo ter pomemo sardine, filete, gnjat, zaseko, mandarine in žvečilni gumi v prijetni kosilo. Nad nami se vzpenja gladka skala, iz katere raste toliko filodendronov, da bi jih bilo dovolj za vse direktorske pisarne SFRJ. Nekje za grebenom pa imajo masovni sestanek jastrebi, ker jih brez števila hiti tja.

Naposled se pojavijo tudi Serpe in se vsi skupaj odvalimo naprej proti spodnjemu delu soteske. Anulu je celo trezen in pivo, da nosašček ne bodo šle do Džagata, ampak le do prvega mostu na Marsandiju. Ker smo tako izračunali tudi mi, bo danes miren dan. Postaja vroče in vlažno, potoki so vse bolj plehekke okusa, prve palme se pojavijo na strminah, slapovi pa imajo veliko manj vode kot pred tedni.

Ko sedimo pred visokim mostom, vemo, da smo se prebili na jug skozi Himalaje tam, kjer pada svet na petindvajsetih kilometrih, od osemstosotaka Manasluja do Anapurne, kar za 6500 metrov — gotovo najmočnejša gorska ožina na svetu!

Za nami je najhujši del poti in kot da nam je vsem odleglo, se pogovarjamo o tem, kaj bi kdo jedel. V prvi vasici onkraj 1961. leta zgrajenega mostu ne razumemo naše lakote. Ne prodajo ne koke ne kur ne mandarin. Vendar je večer miren, nasadice zgodaj zaspijo, šotori stojijo na praznih terasah, nad vsem pa buči Marsandij, ko da bi ropotala stara kilnarska naprava. Prihajamo v vroče kraje...

Serpe danes sploh niso pijani. Joke zvečer z velikim veseljem ugotovi, da Mikcu ne bo treba skrajšati pomr-

35. nadaljevanje

Olajanje je nekoliko ublažilo Maloneyevoj zadržanosti. »Torej res verjamete, da znam brati« je vzkliknil. Neglo je pregledal dokument in segel po pero. Brž se je spodaj podpisal, vrgel list na mizo in skočil pokonci. »Ze grem.«

»Se nekaj formalnosti imam, vendar le bo dolgo trajalo,« je rekel Roger in pobjral zapisnik. »Kje boste prespali noč?«

»V stanovanju Anthonyja Liddela,« pravi Roger je kratko pokimal in odšel.

Če ko je bil docela prepričan, da ga Maloney ne more več videti, si je ogledal njegov podpis. Na dnu zapisnika je bilo z razvečeno pisavo napisano »Al Maloney«. Človek bi lahko mislil, da je to podpis starejšega človeka.

Roger je počasi stopal proti Yardu. Pred vhodom sta obstala dva patrolna avtomobila, toda ne prvi ne drugi šofer ni imel pisem od sestre James. Tudi na pisalni mizi v njegovi pisarni ni bilo ničesar. Nestrpno je čakal in si vedno znova ogledoval podpis. Tedaj pa je slišal na hodniku korake, ki so se bližali njegovi pisarni. Zaklical je »napreje, brž ko je potrkalo.«

Vendar ni vstopil kurir. Bil je detektivski inšpektor William Sloan, visok, plavalas, zagorel — Rogerjev glavni pomočnik na Yardu.

Roger je še vedno pojasnjeval Sloanu, kaj se dogaja, ko je prišel kurir. Roger je naglo odprl ovojnico in vzletel iz nje pismo. Vendar mu ni bilo treba niti pogledati podpis: takoj je videl, da je ta različna, neenačkoma pisava čisto drugačna od podpisa Al Maloneya. Prepričan je bil, da ne bo treba klicati na pomoč strokovnjakov, če bo treba koga prepričati, da se dva različna človeka trunjeta Al Maloney. Pismo samo je bilo prijateljsko kramljanje, opisovanje osebnih zadev. Pise je tu in tam omenil letala, ki teko; taktir je pismo zvenelo skoraj trpko.

To je bilo vse.

15

DRUGA »SIVANKA«

Ko sta vstopila Roger in Sloan, je Eddie Day dvignil glavo in odločil urarčsko lupo, ki jo je držal ob očesu.

»Zdravo, Lepi. Oho, Sloan — kako si se imel v Šviciji?«

»Dobro, hvala,« se je nasmejal zagoreli Sloan.

»Lepi kraji — pred vojno sem bil tukaj teden dni tam na dopustu. Res lep. Takrat si lahko za svoje funte dobil več kot frankov, ni bilo tako drago kot danes. IS bil v Luzernu? Spominjam se...«

»Oprost, Eddie,« ga je prekinil Roger, »ampak skrb me zaradi te pisave in ti si edini, ki me lahko pomni.«

S takim pristopom se je dalo Eddieja vedno pridobiti. Za laskanje je bil vselej dovzeten.

»No, poskusil bom,« je rekel skromno. »Kaj pa je?«

»Poglej tole,« je rekel Roger in mu dal pismo, ki mu ga je bila poslala sestra Jones, in zapisnik, ki ga je podpisal Al Maloney. Človek bi pričakoval, da bo Eddie pri priči kaj znil. V vsem je bil nage in zaletav, razen pri delu. Pri delu je bil silno previden.

Ogledal si je podpis skozi različne leče, nato pa ju je poteval po posebno svetilko ter si ju ogledoval tako od blizu, da se je z nosom skoraj dotikal papirja. Dih je glasno skozi usta in svetloba je mu je odbijala od zlatega roba.

Roger je pognel Sloana k oknu. »Nima smisla, da bi ga priganjalo. Chaty pravi, da mi lahko pomaga pri tej zadevi. Si za to?«

Sloan se je zarejal. Imel je zdrave zobe in fantovski izraz na obrazu. Ta njegova nedolžni videz je bil presleplil še markisaterega starega lopova.

»Čemu pa misliš, da sem se vrnil?« Roger se je zahajal. »Sem si kar mislil. No, zdaj si v glavnem slišal, kar se kuha. Sefov pomočnik pravi teme zadeva šivanka v senu. Prva šivanka je bil Kane. Druga je Francesca. Vsak čas — oti alaj ali tuj, pričakujem novice o tistih lani, ki jo je vozil Kane. Si pripravljen vso noč dežurati?«

»Sem.«

»Ko bova slišala Eddiejevo mnenje,« je bil za nekak ur domov. Če boš kar koli zvedel, me takoj pokliči.« Sloan je pokimal.

Eddie je ugasil jarko svetilko in stopil k njima. Držal se je resno, smirno resno. Vrnil je papir Rogerju.

»Različna človeka,« je rekel. »Pismo je napisal človek kakih šestdesetih let — o tem ni nobenega dvoma. Tisti, ki se je podpisal pa je mlajši. Da, nobenega dvoma ni — to ni isti človek, Roger, Smola.«

»Mogoče bo to še dobro,« je rekel Roger. »Hvala, Eddie. Morda boš moral to ponoviti pod prisego.«

»Brez skrbi,« je zagotovil Eddie Day.

Do naslednjega dopoldneva ni prišlo nobeno novo poročilo. Od New Yorka so zahtevali informacije o starejšem Maloneyju, vendar je bilo vprašanje, ali bodo lahko kaj izrekli. Razen pisemskega papirja iz hotela Commodore niso imeli pravi ničesar, po čemer bi bilo mogoče sklepati, od kod je pisec pisma odšlo ali kje je pisec živel.

Roger je sklenil, da bo povprašal New York. »Malo po deseti je vstopil Sloan. »Kako je kaj?«

»Preveč mirno. Maloney je sel naravnost k mlademu Liddelu in ne eden ne drugi ni sel ponovi ven. Pred eno uro s a bila še vedno oba v stanovanju.«

»Kane ni povedal ničesar,« je poročal Roger. »Ob desetih bi prišel gor v B-v Street. Splašalo se bo malo pogledati tja,«

pe prireženo vsaj nosače s spalnimi vrečami. Plahta in vrsta spalnih vrst na trdih tleh bo naše prenočišče. Šotori in platnene postelje so ostali spodaj.

Cicko in Mikee pripravita čudovito omako, ki ji okusa ne pokvari niti to, da je Cicko v kuharski tihit stopil v veliko skledo z oljem, ki je na tleh čakal. Cicko. Pacient prinese Jožetu honorar vnaprej — lonček mleka. Ko sedimo nemi ob veličastni kozji večerji, se namesto papirja v bambusu oglasi zbor škrtarjev: glasbe nam torej ne bo manjkalo.

Pa še trobenta se oglašala nad vasio. To nas opozori, da je danes praznik in da so nas povabili na ples.

HOTEL LEV
 LJUBLJANA, VOŠNJAKOVA 1
 PRIREJA
VESELO SILVESTROVANJE
 V VSEH PROSTORIH HOTELA
 Mrzli in topli bife s izbiri 59 različnih jedi na voljo vse noč, brez omejitve
 Slavnostno okrašeni prostori in dvorane, trije orkestri, v programu nastopa
 in sodeluje LEPTOTICA SLOVENIJE 1969
 CENA:
 v restavracijah 160 in 180 Ndin
 v Dancing baru 200.— Ndin
 Rezervacije in vplačila pri šefu strežbe od 9. do 15. ure in od 19. do 21. ure.
 Informacije po telefonu 310-555.
 Priporočamo se za obisk
HOTEL LEV

Turistične informacije

Gorenjska:

V Bohinju bo 13. decembra zaseden hotel Pod Vogelom. Mladinski dom pa bo zaseden 13. in 14. decembra. V hotelu Jezero in Zlatotrog in v zasebnih turističnih sobah je še dovolj prostora. Do 15. decembra bosta zaprta hotela Sita in Zagar in Triljav. Ski hotel na Voglu bo zaprt do 20. decembra. Previdite, da bo začela žetva na Vogel vodit 3. decembra. Cesta do slapa Savice in cesta na Pokljuko sta pluzeni in prevozni. Dvojalna plošča pod Skalco v Bohinju bo pripravljena 14. decembra. V Bohinju je vsak dan, razen ob ponedeljkah odprti dancin v hotelu Jezero; ples imajo vsako soboto v hotelu Crna prst v Bohinjski Bistrici. V soboto zvečer bodo imeli ples v hotelu Mladinski dom. Na Bledu sta zaprta do 20. decembra hotela Toplice in Park hotel. Hotel Triglav bo zaprt vsa zimo. V Katech je prostor v zasebnih turističnih sobah, v zasebnih gostinjah in v perzonom Gorenjski. Hotel Dom v Planini bo od 23. decembra dalje zaseden. Planinska kočja v Tamarju je očiščena. Cesta je prevozna. Smučarska vlečnica na Slani redno obratuje. Na Jesenicah in v okolici je povsod še dovolj prostora. V hotelu Pošta na Jesenicah bodo imeli plesno zabavo v soboto in v nedeljo zvečer. V Kuzini bodo imeli ples v soboto zvečer. V Trzinu, Podljudju in na Ljubljani je povsod še dovolj prostora. V Kranju je še prostor v obeh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v hotelu na Smarjetni gori, Domu na Kravancu in v Predovu. Smučarska vlečnica na Kravancu so urejena. Smučarska vlečnica na Jesti obratuje. Cesta na Smarjetno goro je prevozna. Zimsko kopalnice v Kranju je odprto vsak dan, razen ob ponedeljkah in tor-

kih. V hotelu na Smarjetni gori imajo ples vsako soboto in nedeljo. V Skofji Loki je prostor v hotelu Krona in v zasebnih turističnih sobah. Dovolj prostora je na Lubniku in v Loski koči na Starem vrhu. Prostor je tudi v Poljanah in v Sečah. Smučarska vlečnica v Skofji Loki obratuje vsak dan popoldne, ob nedeljah pa tudi popoldne.

PRIREDITVE:
 V soboto, 13. decembra, ob 19. uri bo v Festivalni dvorani na Bledu zaključna prirediteljska akcija za izbor najboljših prizadomnega turističnega kraja v Sloveniji, na kateri je dosegel Bled prvo mesto. Na programu je tudi čitajski ples, ki ga bodo izvedli prizadomni kraji. V soboto, 13. decembra, ob 19. uri tekma v hokeju na ledu med Olimpijo in Jesenicami.

Primorska:

V Portorožu in Piranu je dovolj prostora v hotelih in v zasebnih turističnih sobah.
Ljubljana z okolico:
 V Ljubljani je prostor v vseh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je tudi v Kamniku, v Kamniški Bistrici, na Veliki planini, v Domžalah, Ljubli, na Vrhniki, v Domu na Kurečju, v Logu, v Ravah in v Gopekah.
PRIREDITVE:
 V ljubljanskih muzejih in galerijah so odprte stalne inčasne izstave. Odprta sta tudi Tehniški muzej Slovenije in gradnja Bistrica pri Vrhniki in muzej v gradu Gorjane, kjer je odprta razstava, ki prikazuje ljudsko umetnost. In domozije. Agrokombinat Emona priredi v petek, 12. decembra, ob 19. uri v campingu na Ješici ribjo pojedino; pripravili bodo krape na 12 načinov.

Notranjska:

V Cerklju in v vseh krajih v okolici Cerklje je dovolj prostora v gostinjah in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je tudi v Rakovem Škofjancu. Cerkljsko jezero je zalito do dveh tretjin. Na nekaterih mestih je tudi samravnje.
SILVESTROVANJE:
 Za Silvestrovanje je še prostor v Rakovem Škofjancu, v restavraciji na Rakovcu, v restavraciji v Cerklju, v Domu na Slivnici in v Domu v Planini.

Dolenjska:

V Novem mestu je še prostor v obeh hotelih. Prostor je tudi na Otocju in v gradu Mokrice. Dovolj prostora je v Smarjetih in v Dolenjskih Toplicah, medtem ko so četrte Toplice zasledene. Prostor je v Črnomlju, Metliki, na vintici, v Sevnici in v Krškem. V planinskih domovih na Bozici, v Istri in Mirni gori imajo sicer še prostor, vendar priporočajo rezervacije za večje skupine. Dom pri Miklavžu, Dom Vinka Paderšica na Gorjancih in Dom na Lisci so zaprti.

Stajerska:

V Celju in Mariboru je še prostor v vseh hotelih. Odprti so planinski dom v Logarski dolini, Celjska kočja, Dom na Svetini in Mozirski kočja. Zimnica na Golte vidi vsak dan. Dovolj prostora je na Mariborskem Pohorju, v Ptuju, Slovenski Bistrici in v Lovrencu na Pohorju. Grad Stattenberg je trenutno zaprt, odprt bo samo za Silvestrovanje.
PRIREDITVE:
 V Celjskem likovnem salonu je do 13. decembra odprta razstava slik Miroslava Pijasa. Do 13. decembra razstavlja v galeriji v Nazarjih slikar Jože Horvat-Jaki. Kopalna bazena na Laškem in v Dobrni sta odprta vsak dan. Vsak dan je odprto tudi umetno drsališče v Metnem parku v Celju, v razstavnem salonu Rotov v Mariboru sta odprti 12. republiška in 5. mednarodna razstava umetniške fotografije.

SILVESTROVANJE:
 V gradu Stattenberg pripravljajo Silvestrovanje, rezervacije pa sprejema računovodstvo podjetja v Poljanah, na telefon 82-507. Rezervacije za Silvestrovanje sprejemajo tudi v Rogasči Slatini.

Pomurje:

V Murski Soboti je prostor v obeh hotelih. V Radencih je še nekaj prostora v zdraviliškem domu, letoviško naselje pa je zaprt. Zaprto je tudi letoviško naselje v Metliki. Dovolj prostora je v Gornji Radgoni, Ljutomeru, Lendavi, Domu na Gorickem v Gornjih Petrovcih in v Lovskem domu v Cankovi.
PRIREDITVE:
 V hotelu Diana v Murski Soboti bo v soboto, 13. decembra, ob 20. uri pel Ivo Robit.

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni zapustil naš dolgoletni, vestni in delovni tovariš

KAREL REŽUN

koroški borec in aktivist NOB od leta 1941

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 13. decembra 1969, iz Ciril-Metodove mrliške vežice ob 10. uri dopoldne

Zglednega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Kolektiv podjetja »Brivnice in česalnice«, Ljubljana, Stari trg 18

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

AMALIJA STANČIČ

rojena VALENTIC

K večnemu počitku jo bomo spremili v soboto, 13. decembra 1969, ob 12.15 iz Janezove mrliške vežice v Zal na pokopališče

Zalujoči:

mož Ivan, sinovi Rafko, Milan in Karlo z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Nova Gorica, Koper, Trst, Ričmanje, Materija, Genova

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil mož, oče, brat in stari oče

Jože Malež

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 13. decembra 1969, ob 15.30 izpred mrliške vežice v Domžalah. Do pogreba leži v hiši žalosti na Rodici.

Zalujoči:

žena Ljudmila, sinova Jože in Ivan z družino, hčeri Marjanca in Milka z družino, bratje in sestre

Rodica, 12. decembra 1969

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je po mučni bolezni preminil naš dragi mož, oče in striček

Karel Režun

frizer v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 13. decembra 1969, ob 10. uri iz Ciril-Metodove mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

žena Malči, hči Zdenka z družino, Lotka z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, 11. decembra 1969

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dragi mož, oče in stari oče

Alfonz Colnar

upokojenec G. P. Tehnika

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 14. decembra 1969, ob 15.45 izpred pokopališča na Viču. Do pogreba leži na Zalah v Kristofovi mrliški vežici.

Zalujoči:

žena Tilka, hčerke Tilka, Martina, Joži, sin Fonzi z družinami, vnuka in vnukinje ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 11. decembra 1969

Sporočamo žalostno vest, da nas je pregodaj zapustil ljubi mož in ati

Franc Zupan

rojen 3. jan. 1940 v Kropi

Pogreb pokojnega bo v petek, 12. decembra 1969, ob 16. uri na pokopališču v Skofji Loki

Zalujoči:

žena Milka s hčerko Renato in drugo sorodstvo

Vsem svojim članom sporočamo, da je po daljši, mučni bolezni, preminil naš dolgoletni član

EMIL ZAVADLAV

ELEKTROMECHANISKI MOJSTER

Zasluznega in požrtvovalnega člana bomo spremili k zadnjemu počitku v petek, 12. 12. ob 13.15 iz Antonove mrliške vežice na Zalah v Ljubljani.

Pokojnika bomo ohranili v nepozabnem spominu:

ONFZ ELEKTROVOD LJUBLJANA

Sporočamo žalostno vest, da je preminil naš dolgoletni požrtvovalni zdravnik

dr. PAVEL VOUŠEK

Od zvestega sodelavca zdravstvenega doma Celje se bomo poslovili danes, 12. decembra 1969, ob 15. uri izpred njegove rojstne hiše v Braslovcah

Nepozabnega dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu

Delovna skupnost zdravstvenega doma Celje

Celje, 11. decembra 1969

Za vedno nas je zapustila moja ljuba žena, nenadomestljiva mati, stara mati in sestra

FRANČIŠKA ZAVAŠNIK

roj. MRAK

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 13. decembra 1969, ob 14.45 izpred hiše žalosti Viška 42 na pokopališču Vič

Zalujoči:

mož Andrej, otroci Lado, Majda, Ivo z družinami, snaha Lizika, vnuki, vnukinje, sestre Mici in Tončka ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 11. decembra 1969

PREMINIL JE NAŠ PRILJUBLJENI DELOVNI TOVARIS IN POŽRTVOVALNI SODELAVEC

dr. PAVEL VOUŠEK

ZDRAVNIK NA POLZELI

OD NJEGA SE BOMO POSLOVILI IN MU IZKAZALI ZADNJO ČAST V PETEK, 12. 12. 69, ob 15. URI V BRASLOVCAH

NJEGOVI KOLEGI IN ZDRAVSTVENI DELAVCI OBCEINE ZALEC

ZALEC, 11. DECEMBRA 1969

UMRLA JE NAJINA MATI

Angela Zakrajšek

roj. PREVEC

Pogreb bo v soboto, 13. decembra 1969, ob 16.45 iz Antonove mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

otroci Angela in Zofka z družinami in drugi sorodniki

Ljubljana, Buenos Aires, Lož, 11. decembra 1969

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminil naš sodelavec

Franc Zupan

strojni ključavničar

Pogreb našega sodelavca bo v petek, dne 12. decembra 1969, ob 16. uri iz mrliške vežice na pokopališču v Skofji Loki

Vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Delovna skupnost in sindikalna podružnica »Jelovica«, Irsna industrija Skofja Loka

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustil moj dragi mož, oče, brat, stric in svak

Franc Novak

upokojenec tobačne tovarne

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 14. decembra 1969, ob 15.30 izpred pokopališča na Viču. Do pogreba leži na Zalah v Andrejevi mrliški vežici.

Zalujoči:

žena Marija, hčerki Dragi in Marija z družinami, vnuka in vnukinja, sestra Franciška z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, Portorož, Bosna, 11. decembra 1969

Za vedno nas je zapustila naša ljuba mama in stara mama

Ana Rakoše

roj. STRNISA

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 13. decembra 1969, ob 16. uri iz Marjine mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

otroci Anica, por. Auer, Tone, Lojze, Gustel in Malka, por. Zupanc z družinami, vnuki in vnukinje in drugo sorodstvo

Ljubljana, Jesenice, Izola, Maribor, 11. decem. 1969

VSEM ZNANEC IN POSLOVNI PRIJATELJEM SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PO HUDI BOLEZNI MNOGO PREZGODAJ ZAPUSTIL NEPOZABNI ČLAN KOLEKTIVA

PAVLE ŠKERLJ

SEF POSLOVALNICE PODJETJA V MARIBORU

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V SOBOTO, DNE 13. 12. 1969, OB 10. URI IZPRED HIŠE ŽALOSTI V DRAVLJAH PRI CELJU.

VESTNEGA SODELAVCA IN DOBREGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.

KOLEKTIV PROMETNEGA PODJETJA SAP—LJUBLJANA

Na Primorskem

NA KRASU
 V SEZANI
 GRILL ROŠTILJ

GOSTIŠČE Z. TASIČ
 TELEFON 73-019

nudi vse izvirne srbske specialitete na taru: čevapčice, sarnjice, pizlavice, mučnjance in druge vrste mesa, posreduje solidna, čene konkurenčna Vabljani!

V Kopru

Kolektiv trgovskega podjetja

»JESTVINA« KOPER

vabi vse cenjene obiskovalce na tega območja, da se poslužujejo storitev naših samopostrežnih trgov

VREME

Višinski sredozemski ciklon, ki se danes zadržuje nestalno vreme nad večjim delom Balkana, je prišel slabši, zato lahko pričakujemo ob koncu tedna delne razjasnitve brez večjih ohladitev.

vin na Skofljah, v Kopru, v Ankaranu in v Izoli, kjer dobiti med drugim tudi prevereno svežo meso, ter v se zelo renomiranih deli katesnih trgovinah, in sicer: na mejnem prehodu Skoflje, v Kopru Smedeli in Izoli.

Prav tako bodo vsi kupci zelo solidno postreženi v vseh ostalih naših trgovinah, ki so bogato zložene, cene so konkurenčne.

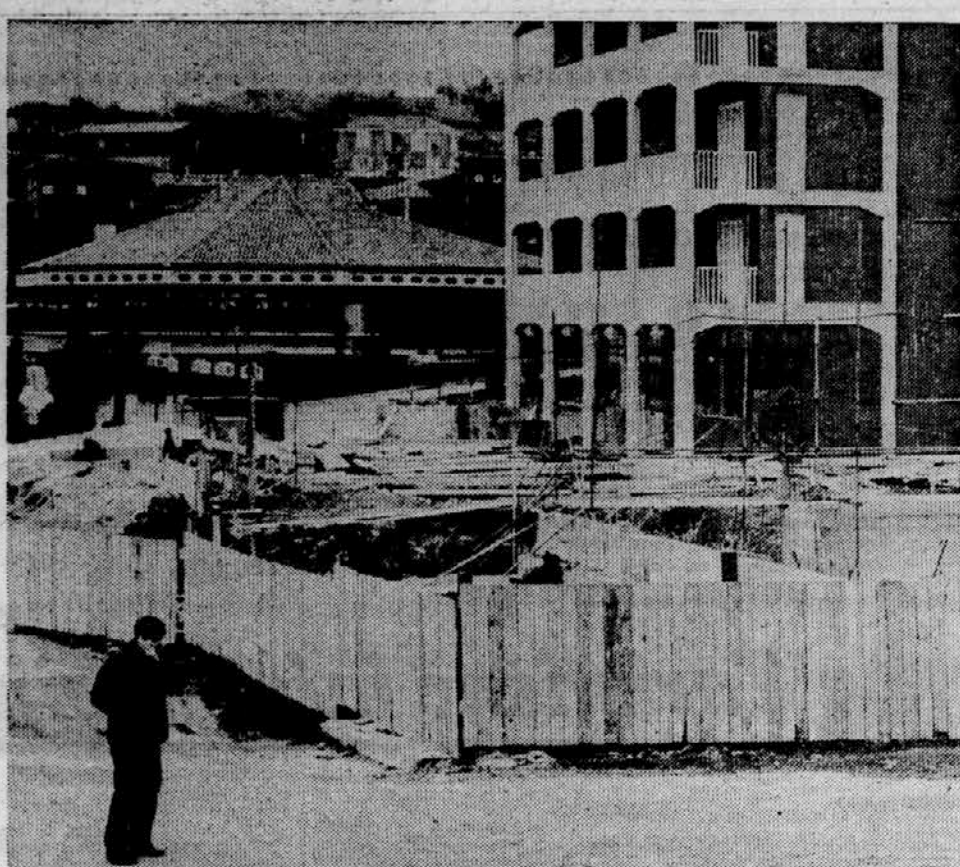
Priporočamo tudi naše gostinske obrate v Izoli: gostišče RIBIC, bife SIBRO, bife na kopalnici in restavracijo na AVTOKAMPU. Pri stna domača kuhinja, primorske specialitete in odlične pižice.

PREISKAVA O POKOLU — V Washingtonu zaseda preiskovalna komisija Pentagona (na sliki), ki naj bi raziskala pokol v vietnamski vasi My Lay. Doslej je prepovedala objavo poročil o vojaških operacijah enote, ki je morala v My Layu. Njen poveljnik Ernest Medina pa zatrjuje, da pokola ni ukazal, niti ni videl kakšnega klanja; ne zanika pa, da je pokol vendarle bil.

SPET NA SONCU — Po 27 dneh, odkar so se napotili na Luno, so vesoljce Alana Beana, Charlesa Conrada in Richarda Gordona (na sliki od leve proti desni) ter dožnanje spustili iz karantene 18 ur pred določenim časom. Conradova izjava: »Nimate pojma, kako mi prija sonce, po 28 dneh ga prvič gledam od spodaj.« Gordona pa: »Kako lepo je spet videti sonce, ki ga ni bilo.«

POKRIT BAZEN Z MORSKO VODO — Ob hotelu Zvezdarni grade poslopje, v katerem bo bazen s segrevano morsko vodo. Če ne bo ovir, bodo aprila 1970 gostje poskusili v njem blagodatno morsko kopeli. Škoda, da v gradnji niso po- hitali ali začeli že prej, saj bi bil pozimi tak bazen najbolj privlačen.

Nadaljevanje s prve strani

Grmenje topov

rala egiptovske položaje na srednjem predeku Sueskega prekopa. Vendar je dejal, da so se vsa letala vrnila v svoja oporišča.

Sirski vojaški predstavniki pravi, da je veliko izraelskih reaktivnih letal danes prodrla v Sirijo in napadla sirski letališča ter druge vojaške cilje. Zračni boji so divjali tudi nad Damaskom.

Izraelsko vojaško poveljstvo je sporočilo, da so izraelska letala danes v zračnih bojih jugovzhodno od Damaska s- streliha tri sirske lovce »MIG«, in sicer dva »MIG-17« in enega »MIG-21«.

Minulo noč so izraelski težki topovi dvakrat obstreljevali jordanjsko mesto Irbid, 68 kilometrov severozahodno od Ammana. To je bil samo eden izmed večeršnjih obmejnih spopadov, v katerih je po jordanjskih vestih padlo 9 izraelskih vojakov.

Včerajšnji egiptovski-sovjetski pogovori v Moskvi so pokazali, da so stališča SZ in ZAR do razvoja krize na Srednjem vzhodu in do ameriške podpore Izraelu izenačena, piše današnji kairski »Al Ahram«.

Osebnih odposlanec predsednika Naserja Anvar Sadar, ki vodi egiptovsko delegacijo na obisku v SZ, je na kosilu v Kremlju izjavil, da »ZDA s svojo podporo spodbujajo Izrael k nadaljevanju politične nasilja, ki pomeni izzivanje ustavnostne listine OZN in sklepa te mednarodne organizacije«. Po njegovih besedah Sovjetska zveza iskreno pomaga Egiptu in podpira mir.

Pred odhodom v Washington je izraelski zunanji minister Aba Eban izjavil, da mu je izraelska vlada naročila, naj Rogersu in drugim ameriškim voditeljem jasno razloži izraelsko stališče do krize na Srednjem vzhodu. Ko je komentiral zadnjo ameriško izjavo o Srednjem vzhodu, je dejal, da je Rogers opozoril, da morajo spopad na Srednjem vzhodu končno razplesti države, ki so vanj vpletene.

Minulo noč se je izraelska vlada sestala na izredni seji, po kateri so objavili uradno sporočilo. V njem je rečeno: »Ameriški zunanji minister William Rogers je izjavil v svojem zadnjem govoru, da države izven Srednjega vzhoda ne morejo postavljati pogojev za mir na tem področju. Izraelska vlada z obžalovanjem ugotavlja, da govori ameriški minister o tem, ko razpravlja o ozemeljskih vprašanjih, kakršno je vprašanje Jeruzalema.«

Kairski dnevnik »Al Ahram« piše danes, da je ZAR zavrnila zadnje predloge za razplet krize na Srednjem vzhodu. Poudarja, da so ZDA po- sredovale predloge vladi ZAR 1. novembra in da jih je vlada ZAR odločno zavrnila, ker da so očitno naklonjeni Izraelu.

Skope informacije

dnega vzdušja, utrjevanja medsebojnega zaupanja, razvijanja sodelovanja, premaganja sedanje razbitosti ter k ustvarjanju bolj varnih in bolj stabilnih odnosov na naši celini. Kot smo že večkrat poudarjali, sodimo, da bi v tem smislu konferenca o evropskem sodelovanju in varnosti lahko imela koristno vlogo — svedba pa bi v pri- pravah in na sami konferen- ci morale imeti vse evropske države možnost, da enako- pravno in aktivno sodelujejo. Verjamemo, da dozorujejo okoliščine za takšno konfe- renco. Jugoslavija se bo tu- di v prihodnje z vsemi svoji- mi silami zavzemala za so- pespevanje pozitivnih proce- sov v Evropi. — Kar zadeva govor ministra Rogersa na

zasedanju NATO, tega go- vora ne morem komentirati, ker nimam uradnega besedi- la.

— Komentar izjave pred- sednika Nixona o Vietnamu na zadnji novinarski konfe- renci: česa posebno novega v tej izjavi ne vidimo. Zato se sklicujem vnovič na svoj odgovor, dan na konferenci 6. novembra, ko sem poud- rila, da svetovna javnost pri- čakuje nove in konkretne ukrepe za hitrejši in bolj smelen umik izraelskih čet iz Južnega Vietnama, kar je bistven vsajprej pogoj za resnično rešitev in za zago- tovitve pravic vietnamskega ljudstva, da samo, brez me- šanja s strani, odloča o svoji usodi.

Tretje vprašanje: Ali v zve- zi s pogovori Bašev—Tepavac lahko poveste, katere so naj- bolj pomembne značilnosti jugoslovanske politike na Bal- kanu, je, kot že rečeno, os- talo za zdaj brez odgovora.

Za bližnji obisk ameriškega sekretarja za trgovino (od 18. do 20. decembra) je predstavi- tel DSZZ izjavil, da pomeni izraz vsestranskih odnosov med obema državama. Jugos- slovanski uradni in poslovni krogi ga ocenjujejo kot po- membnega, ker daje prilož- nost za pogovore o ekonom- skih odnosih in sodelovanju, kakor tudi pogovore o tisti- h mednarodnih trgovinskih in gospodarskih problemih, za katere sta obe strani zainte- resirani.

V zvezi s pripravami za konferenco o evropski varnosti in našini posvetovanji s posameznimi evropskimi par- tnerji je Vujica ob koncu no- vinariske konference povedal, da so se danes začeli v Beogradu pogovori med name- stnikom poljskega ministra za zunanje zadeve in našim držav- nim podsekretarjem Mi- loslavom Pešićem, v Oslu pa, prav tako danes, pogovori našega pomočnika državnega sekretarja Anteja Drndića s funkcijarji norveškega z- nanjega ministrstva. Čez kak- dan se bodo začela podobna posvetovanja v Stockholmu med funkcijarji DSZZ in švedskega zunanjega minist- rstva. Kmalu se bomo posve- tovali tudi s predstavniki znan- jnih ministrstev Madžarske, Finske in Sovjetske zve- ze. Pobude za vsa ta sreča- nja so bile obojestranske.

VIDA HRESCAK

Referendum v hotelu »Central«

PORTOROŽ, 11. dec. Kljub nasprotovanju prisilne upra- ve je bil danes v hotelu »Central Rivera« v Portorožu re- ferendum, na katerem so čla- ni kolektiva povedali svoje mnenje o priključitvi tega pod- jetja k ljubljanskemu po- djetju »Prehrana«. Referendu- ma se je udeležilo 68 članov kolektiva, 12 je bilo odsotnih zaradi bolezni, neupravičeno odsoten pa ni bil nihče. Pred- sednik volilne komisije Oto Kolenc pa nam je dejal, da prisilni upravitelj ne dovolj odprti volilne skrinjice in zato rezultati glasovanja se niso zmanj. Na zahtevo prisil- nega upravitelja so skrinjice spravili v hotelski tresor. En ključ od tresora je obdržal predsednik volilne komisije, druga pa prisilni upravitelj. Skrinjko naj bi odprli še ta- krat, ko bo sodišče dokončno odločilo o prisilni upravi.

Proslava v Trstu

TRST, 11. dec. Na sloven- skem snanstemenu in klasič- nem liceju v Trstu so danes proslavili pomnovanje šole po Francetu Prešernu in v av- li odkrili doprni kip umet- nika, delo kiparja Franceta Goršeta. Proslave so se ude- ležili deželni odborniki za prosveto in kulturo Bruno Giust, podprefekta Viozini in Molinari, šolski skrbnik prof. Angioletti, in drugi. I. G.

Ostra kritika resolucije

Poslanec Kobal o administrativnih pritiskih na gospodarstvo, ki bi jih bilo težko braniti s stališča reforme

BEograd, 11. dec. (Tanjug). Dopoldanska seja od- bora zbora narodov zvezne skupščine za ekonomsko politiko se je končala s ostro kritiko poslanca Sveta Kobala, ki je letela na osmulek resolucije o gospodar- ski politiki v prihodnjem letu.

Poslanec Kobal je dejal, da osmulek resolucije našteva ra- zne administrativne pritiske na gospodarstvo, ki bi jih bi- lo težko braniti s stališča re- forme. V tem »popolnoma za- pletenem gospodarskem po- ložaju, kakor se je izrazil, je treba opozoriti na dejstvo, da so bili problemi tem večji, čim manj smo se opirali na samooorganizirano gospodar- stvo. Če nimamo moči, da bi se spoprijeli s problemi, po- tem moramo to moč poiskati tam, kjer je.

Seveda podpiram stabiliza- cijo, je nadaljeval Kobal. To- da politika stabilizacije, ka- kršno predlagajo, vsebuje »najbolj administrativno« za- drževanje cen, kar lahko ustvari samo nadaljnje zaple- te. Namesto da bi umetno za- drževali cene, bi morala skupščina in ZIS prevzeti od- govornost za ohranitev sploš- nega ravnotežja.

Avtorjem resolucije je oči- tal, da zastopajo »kvantitati- vi« način gledanja, rekoč, da sam vidi pomen v kvalitativ- nem dogajanju v gospodar- stvu. Od vseh stališč srednje- ročne načrta je bilo dosle- dno, in sicer v večji me- ri, kakor pa je bilo predvide- no. Na drugi strani pa nismo uresničili tistega temeljnega stališča, da se sredstva za razširjeno reprodukcijo pre- nesajo na delovne organizaci- je. To ni politično, ampak ravno ekonomsko vprašanje, ker nihče ne more bolj smo- trojno vlagati sredstev kakor tiste, ki jih ustvarja.

Namerno da oledajemo be- sedilo resolucije — je pri- pomnil Kobal — bi bilo bo- lje, če bi napisali, da nismo zmogli priključiti zveznega proračuna tako, da ne bo pre- hitevala naraščanja narodnega dohodka. Tako pa slepimo sami sebe in dajemo povod za razne očitke, saj javnost dobro ve, da je zvezni prora- čun deficitaren. V takšnem položaju je predlagano zmanj-

šanje zveznega prispevka iz osebnih dohodkov gola dema- gogija, ne pomeni pa nobene razbremenitve gospodarstva. Tudi drugi poslanci so kri- tizirali osmulek resolucije z načelno pripombo, da za tako debato niti ni bilo pripravlje- no vse potrebno, ker niso pra- vično dobili dokumentov, ki podrobneje prikazujejo gi- banja na posameznih področ- jih gospodarskega življenja.

Načeli so tudi vprašanja v zvezi z zunanjetrgovinskim in deviznim režimom, politiko do nerazvitih področij in od- nosi cen v reformi. Na vsa ta vprašanja pričakujejo odgo- vore v dopoldanskem nadalje- vanju seje.

Odsotnost na konferenci v Parizu

46. seja konference o Vietnamu — Habib vodil delegacijo ZDA

OD NASEGA PARISKEGA DOPIŠNIKA

PARIZ, 11. dec. — (Po te- lefonu) — Današnja 46. seja četverne konference o Viet- namu v Parizu bi komaj lah- ko imenovali plenarno. Iz- med štirih šefov delegacij je seji prisostvovala samo ministrica za zunanje zadeve znanje revolucionarne vla- de Južnega Vietnama Ngu- yen Thi Binh, ki je na seji predlagala kolektor za umik ameriških čet iz Vietnama.

Ker je dosedajni šef ame- riške delegacije Cabot Lodge po svojem odstopu skupno s svojim namestnikom Wel- shom že zapustil Pariz, je ameriško delegacijo na da- našnjo konferenco vodil mož številka tri Philip Habib. Medtem ko je šef saigonske delegacije verjetno re- zolucije za grlo, je skoraj očitno, da je bila odsotnost šefa ha- nojske delegacije Xuana Thuya politične narave, se pravi, da je hotel s tem pro- testirati zoper ameriški po- kus, da se raven konferen- ce zniža.

BOGDAN POGACNIK

Letalski incident v Koreji

SEUL, 11. decembra (UPI) — Turboreaktivno letalo juž- nokorejskega civilnega letal- stva »S-11«, ki je vozilo na domači progi Kang Nung- Seul, je danes s 51 potniki in člani posadke izginilo v sme- ri proti Severni Koreji. Pred- stavniki južnokorejske vlade in letalske družbe so izjavili, da je letalo moralo spre- meniti smer poleta, Severno Korejo pa obkrožujejo, da je ugrabila letalo.

Južnokorejski predstavniki so omenili, da je pogrešno letalo s 47 potniki, dvema pilotoma in dvema stavarde- sam, pristalo v Vonsanu v Severni Koreji. Vsi, razen ne- kega Američana, so bili juž- nokorejci.

Iz južnokorejskih vojaških virov se je svedelo, da je Južna Koreja zahtevala sesta- nek s severnokorejskimi pred- stavniki v Panmunjomu, kjer nameravajo zahtevati, da iz- puste potnike in vrnejo le- talo.

Stiki v Moskvi

MOSEKVA, 11. dec. (UPI). Zahodnonemški veleposlanik v Moskvi Helmut Allardt se je danes sestel s sovjetskimi zunanji ministrom Gromi- kom. Zahodnonemško velepo- slanstvo v Moskvi je sporo- čilo, da sta Allardt in Gromi- ko dve uri govorila o tem, da bi se ZRN in Sovjetska zveza skupno odrekli sili.

Zanika, da je ukazal pokol v My Layu

Sile FNO izpušile 2 ameriška letalca in 23 saigonskih vojakov

SAIGON, 11. dec. (AP — UPI) — Enota ameriških pa- dalcev je zjutraj zapustila Saigon in s tem se je končal umik 60.000 ameriških voja- kov iz Južnega Vietnama, kot je predvidel predsednik Ni- xon.

Borci FNO so zjutraj z ra- ketami napadli največji ame- riški vojaški oporišč — Long Binh pri Saigonu in Da Nang ob severni obali. Kot poroča vojaško poveljstvo, je osvo- bodilo topništvo ponoči na- padlo 28 ameriško-saigonskih vojaških oporišč. To je bil po 3. decembru najhujši napad.

Osvobodilne sile so izpu- stile 23 saigonskih vojakov, zajetih 2. decembra v boljši južni od Saigona. Izpuštili so tudi dva ameriška letalca, ki so ju zajeli prejšnji mesec, ko so sestrelili njuno letalo.

Poveljnik ameriške čete, ki je izvedla pokol vaščanov v My Layu v Južnem Vietna- mu, Ernest Medina je za »New York Times« izjavil, da je morda res prišlo do poka- la. Medina je ponovil svoje prejšnje izjave, da ni videl kakršnegakoli pokola in da ni tega ukazal. Priznal pa je, da je možno, da so pokol iz- vedli.

Pol Raba zbolelo za gripo

REKA, 11. dec. (Tanjug). — Gripa, ki se na Reki, v Hr- vatskem primorju, Gorskem kotaru in Istri naglo širi, je priklenila na postelje več ti- soč prebivalcev. Na otoku Ra- bu je zbolelo za gripo pol pre- bivalcev, tako da so morali odprti volilne skrinjice in zato rezultati glasovanja se niso zmanj. Na zahtevo prisil- nega upravitelja so skrinjice spravili v hotelski tresor. En ključ od tresora je obdržal predsednik volilne komisije, druga pa prisilni upravitelj. Skrinjko naj bi odprli še ta- krat, ko bo sodišče dokončno odločilo o prisilni upravi.

Napaka v zavor- nem mehanizmu »caprije«

KÖLN, 11. decembra (AP) — Zahodnonemška podružni- ca ameriške firme Ford »Ford Werke AG« je sporočila last- nikom avtomobilov »Capri«, ki jih je 51.500, naj se zgledajo na Fordovih servisi- sh, ki jim bodo brezplačno po- pravili zavorni mehanizem.

Družba je pojasnila v spo- ročilu, da je treba pregleda- ti ta mehanizem na vozilih, izdelanih pred 15. oktobrom v Kölnu, in sicer samo na tisti- h, ki imajo servo zavore.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Za dan človekovih pravic

LJUBLJANA, 10. dec. — Nocjo je predsednik druž- va za združene narode za SRS dr. Slavko Zore v pro- storih društva podelil nagra- de avtorjem najboljših del o pomenu in nalogah OZN in specializiranih agencij, prispelih na natečaj v poča- stitev dneva človekovih pra- vic.

Društvo za združene nara- de, ki podobne natečaje že vrsto let razpisuje v poča- stitev dne, ko je generalna skupščina OZN sprejela de- klaracijo o človekovih pravi- cah, je letos prepustilo izbi- ro teme avtorjem. Strokov- na komisija izvršnega odbo- ra društva za oceno visoko- šolskih prispevkov je nagra- dila »Razvojni program Zdru- ženih narodov« diplomirane- ga pravika Jurja Nabergoja, »Kratko zgodovino medi- cine« delar dr. Marla Koci- janiča, »Ekonomske sankci- je v sistemu Organizacije Zdrženih narodov« diplo- miranega pravika Kreša Pu- hariča ter »Načela koeksistence, njihova kodifikacija in vloga OZN« Miloša Sva- njaka, študenta Visoke šole za politične vede. Naštetja poslana dela so člani komi- sije ocenili za tehtne prispev- ke na področjih, ki pri nas še niso dovolj obdelana.

Prispele srednjošolske na- loge so ocenjevali nekateri člani republiške konference klubov OZN in nagradili tri dijakke: Anko Rogelj, dijaki- njo kranjske gimnazije za spis »Glej, človek, to je tvo- je delo«, dijakinjo Sonjo Grizila iz Kamnice pri Mari- boru za spis o UNICEF in Dušana Pagona z idrijske gimnazije za spis »Za pri- jateljstvo vseh otrok sveta«.

Društvo je prejelo tudi 21 osnovnošolskih nalog in jih 13 nagradilo z denarnimi zneski in knjižnimi darili.

BORUT CONTALA

Marca bodo izstrelili »Apollo 13«

CAPE KENNEDY, 10. dec. (Reuters). Ameriška vlada agencija za vesoljske raz- iskovanja je danes uradno odobrila, da bodo 12. marca izstrelili »Apollo 13«. To bo že tretji odhod ameriških vo- soljcev na Mesec.

V posadki »Apolla 13« bodo James Lovell, Thomas Mat- tingly in Fred Haise.

Odkrili so nove pokole v Južnem Vietnamu

HANOI, 10. dec. (AFP). Novembra so v krajih Tan Binh in Duj Xu Jen in v pokrajini Quang Nam ubili ali neznanu kam odpeljali na tisoče Vietnamcev. Vest o teh novih pokolih in preganja- njih je danes v Hanoju obja- vila komisija, ki preučuje ameriške zločine v Vietnamu.

V sporočilu komisije je med drugim rečeno, da je na nekem področju, kjer so prisilno izseljevali v pokra- jini Quang Ngai pretekli me- sec umrlo zaradi lakote 175 Vietnamcev. Petega novembra je ameriško topništvo stre- ljal na Tan Tuan, v pokra- jini Quang Ngai, kamor so se zatekli civilisti, ki so pre- živeli pokol v Balanganu.

Med tem »bombardiranjem« je 45 civilistov izgubilo živ- ljenje, veliko število pa jih je bilo ranjenih.

● Za madeže od rie- ernila, joda itd. — za beljenje porumenele- ga perila

belonit

Telegrami

EPIDEMIJA GRIPE — DUNAJ. Epidemi- ja gripe vdira zdaj že v Avstrijo. O prvih primerih poročajo iz spodnje Avstrije. Pravi- jo, da se epidemija »biža s hitrostjo 30 km na uro«.

BOJKOT — STOCKHOLM. Uradni Stock- holm je hladno in nedvoumno odgovoril na bojkot, na katerega je naletela švedska ladja »Gripsholm« v newyorškem prista- niscu. Premier Ulf Palme je izjavil, da švedska ne bo odrekla objavljenih huma- nitarne pomoči žrtvam vojne v Vietnamu in da se pri tem ne bo ozirala na gospo- darske grožnje kogarkoli.

CETE NA MEJI — PARIZ. Senegalski predsednik Leopold Senghor je izjavil, da je Senegal poslal čete na mejo s portugal- sko Gvinejo iz varnostnih razlogov. Senegalska vlada je svoj čas predlagala portu- galski vladi, naj bi mirno poravnali spore med državama. V odgovor pa je portugal- sko topništvo obstreljevalo senegalsko ozemlje in agresivno nastopilo proti prebivalcem senegalskega področja Kazamans.

POZAR — BERLIN. V elektrarni Lippen- dorf v leipzickem okrožju je izbruhnil po- zar, tako da je elektrarna nehala obrato- vati, kar je povzročilo še večje pomanjka- nje električne energije v NDR. Elektrarna se ni bila popolnoma dograjena. Vzrok po- zara še ni znan.

POPLAVE — KUALA LUMPUR. Malezijo in Singapur so zajele monsunске poplave, ki so terjale 20 človeških življenj, nekaj ljudi pa pogrešajo.

DEZEVIJE — ATENE. V Grčiji že tri te- dne neprekinjeno dežuje. Vzhodno Pelopo- nezijo, zlasti pristanišče Pirgos, ogrožajo poplave. V vasi Inoi se je podrla cerkev, v Pelopionu pa hiša.

STRELJALI SO NA RIBSKO LADJO — KOBENHAVN. Neka sovjetska ladja, ki njena imena še niso objavili, je streljala na dansko ribsko ladjo »Esther Marie«, ki je bila po sporočilu danske mornari- ce v mednarodnih vodah Baltika, okoli 60 morskih milj od obale pri Klaipedi. Po-

strobnosti še niso znane zaradi slabih ra- dijskih zvez.

SPREJEM — ADIS ABEBA. Predsed- nik etiopske vlade Akilu Habte Vold je sprejel jugoslovanskega veleposlanika Jo- zeta Jugolica.

VPRASANJE KURILSKIH OTOKOV — TOKIO. Predsednik socialistične stranke Japonske Tomomi Narita je izjavil v okviru predvolilne kampanje, da bo njegova stranka zahtevala od Sovjetske zveze, naj vrne Japonski vse Kurilske otoke. Od konca druge svetovne vojne so Kurilski otoki pod jurisdikcijo Sovjetske zveze.

BEGUNCI — LONDON. Okrog 60.000 prebivalcev Nigerije, Toga, Dahomeja in drugih dežel beži iz Gane proti mejam, potem ko je ganska vlada 2. decembra ob- javila dekret, da morajo tujci, ki nimajo dovoljenja za stalno bivanje, v dveh tednih zapustiti državo. V Gani je zdaj 600.000 brezposelnih.

STUDENTJE NA SUEZU — KAIRO. Stu- dentje egiptovskih univerz so že drugič le- topis obiskali fronto črto na Sueskem pre- kopu. V zadnjih nekaj tednih so se urili v osnovnih vojaških veščinah. Med obiskom so med drugim tudi pomagali graditi utr- dbe.

SOLE ZAPRTE — SANTO DOMINGO. Po tridnevni študentski demonstraciji je predsednik Joaquín Balaguer v Domini- kanski republiki ukazal zapreti vse sole do 12. januarja.

DIPLOMATSKI ODNOSI — KARTUM. Sudanska vlada bo z začasno revolucionar- no vlado Južnega Vietnama zastopila di- plomatske odnose na ravni veleposlanstev. Ta sklep so sporočili, medtem ko je bil v Kartumu Li Quang Can, namestnik zuna- njega ministra začasne revolucionarne juž- novietnamske vlade.

Pa še to:

OPTIMIZEM — Neki občan iz Srbije je vložil v lokalno banko 50 dinarjev, vezanih na tisoč let. Izračunali so, da bodo nje- govi denarji čez tisoč let dobili z obrestmi vred okrog 3 milijarde dinarjev.

VREMENSKO POROČILO

SONCE
vzhaj. 7.33
zhaj. 16.15
Prognostična karta za 12. XII. 1969 ob 0,7. uri

Marca bodo izstrelili »Apollo 13«

CAPE KENNEDY, 10. dec. (Reuters). Ameriška vlada agencija za vesoljske raz- iskovanja je danes uradno odobrila, da bodo 12. marca izstrelili »Apollo 13«. To bo že tretji odhod ameriških vo- soljcev na Mesec.

V posadki »Apolla 13« bodo James Lovell, Thomas Mat- tingly in Fred Haise.

Odkrili so nove pokole v Južnem Vietnamu

HANOI, 10. dec. (AFP). Novembra so v krajih Tan Binh in Duj Xu Jen in v pokrajini Quang Nam ubili ali neznanu kam odpeljali na tisoče Vietnamcev. Vest o teh novih pokolih in preganja- njih je danes v Hanoju obja- vila komisija, ki preučuje ameriške zločine v Vietnamu.

V sporočilu komisije je med drugim rečeno, da je na nekem področju, kjer so prisilno izseljevali v pokra- jini Quang Ngai pretekli me- sec umrlo zaradi lakote 175 Vietnamcev. Petega novembra je ameriško topništvo stre- ljal na Tan Tuan, v pokra- jini Quang Ngai, kamor so se zatekli civilisti, ki so pre- živeli pokol v Balanganu.

Med tem »bombardiranjem« je 45 civilistov izgubilo živ- ljenje, veliko število pa jih je bilo ranjenih.

● Za madeže od rie- ernila, joda itd. — za beljenje porumenele- ga perila

belonit

Vreme in temperatura 11. decembra 1969

kraj	vreme	ob 7. uri	ob 13. uri
Ljubljana	oblačno	1	oblačno
Planica	oblačno	-2	oblačno
Brnik	oblačno	0	neži
Kranjska	oblačno	0	neži
Marijbor	dež s snegom	-1	dež s snegom
Sl. Gradec	oblačno	1	oblačno
Celje	neži	1	oblačno
Novo mesto	neži	0	rosi
Koper	jasno	5	poloblačno
Reka	jasno	3	poloblačno
Full	jasno	3	jasno
Hvar	dežuje	6	oblačno
Dubrovnik	neži	8	oblačno
Zagreb	oblačno	0	oblačno
Beograd	neži	0	neži
Sarajevo	neži	-3	oblačno
Genova	oblačno	3	neži
München	oblačno	-2	rosi
Pariz	dež s snegom	0	oblačno
London	dež s snegom	1	oblačno
Benetke	jasno	-3	poloblačno
Milano	poloblačno	8	oblačno
Genova	oblačno	-5	oblačno
Zürich	oblačno	-5	jasno
Praga	oblačno	-1	oblačno

ŠMARJE
PRI JELŠAHOsebn
interesi pred
družbenimi?

V šmarni občini se pripravljajo na referendum, ki bo odločil o integraciji njihovega kmetijskega kombinata s kmetijskim kombinatom v Zalcu. O tem razpravljajo v obeh občinah že dlje časa, saj je treba integracijo vnesti v temeljito preučiti in se s tem izogniti vsakršnim morebitnim posledicam.

Toda, kot smo slišali na nedavni občinski konferenci ZK, stvari za zdaj, kot bi rekli, ne stojijo najbolje. Čeprav gre dejansko za prvo integracijo v občini, ki presegla občinske meje (doslej so tu ustanovljale svoje oblate nekatera podjetja od zunaj), se pojavljajo v nekaterih manjših krajih mnenja, češ da bi bilo izgubilo upravo in se odzujali od kmetijskih samostojnosti, medtem ko prebivalstvo v občinskem vodstvu ravno nasprotuje mnenju, po katerem utegne šmarnski kmetijstvo ne nazadnje tudi po gmojni plati veliko pridobiti.

Prisotna so prav tako stališča, v katerih skušajo nekateri posamezniki, ki vidijo v integraciji »prodajanje šmarnskih podjetij za ceno«, napovedati vodo na milin zelo kratkoročnih, da ne rečemo, slepih osebnih interesov, kajti takšnim težnjam, gledano z občinskega vidika, torej ne bi mogli pripisovati kakšnega lokalnega značaja.

Vsekakor odločilni odnos posameznikov do šmarnsko-zalške integracije ni osamljen pojav, saj ga srečujemo povsod tam, kjer so v ospredju osebne in šele v ozadju družbene koristi, kjer se na primer borijo za svojo »raro«, kakor da bi bila uprava najzažnejša, ali za to, da bi se prodali, lahko pa je seveda nevarna, če mu ne bi z ekonomskim elaboratom dokazali, da povzroča nepotreben strah. To bo tem razpravam, se ker bodo o integraciji odločali tudi kmetje-kooperanti. In če bo navezovanje pokazala študija, da je le koristno, če se kombinat z nerazvitega območja združi s kombinatom enega najbolj razvitih območij, da bi oba skupno hitreje napredovala, ali bodo tedaj še razlogi za nasprotovanje? DRAGO HRIBAR

SLOVENJ GRADEC

Pred novoletnim sejmom

Letos bodo v okviru Umestnostnega paviliona v Slovenj Gradcu prvič pripravili novoletni sejem, ki bo v skladu z značajem razstavnega prostora in v novoletnih praznikih. Organizacijo sejma je prevzelo trgovsko podjetje Zaria, idejne zasnove za razstavo in prireditve, ki bodo združene s sejmom, je prevzelo vodstvo paviliona. Umestnostni paviljon, da bi se povezal z gospodarstvom in komercialnimi sejmom, žel, da bi bil novoletni sejem na dostojni ravni. D. V.

KIP SPLAVARJA na obrežju Savinje v Celju spominja starejšo meščano na čase, ko so na valovih Savinje krepke mišice splavarjev krmarile trdno vezane splave proti Savi. Mladim pomeni kip splavarja dol zgozdovine. Foto: F. Krivec

Mráz v razredih celjske TSS

Dijaki dveh razredov so za nekaj ur prekinili pouk — Kaj pravijo predstavniki šole?

Uredništvo Dela je prejelo anonimno obvestilo o tem, da vodstvo celjske srednje tehniške šole ni zagotovilo dovolj normalnega pouka v zimskem času, opozorila in dejanja dijakov pa je zelo strogo kaznovalo. Učenci so drugi dan po prazniških samovoljno prekinili s poukom. Da bi prišli stvari do dna oziroma slišali tudi drugo plat, smo naprosili za izjavo predstavnika šole.

Po njegovih besedah primer ni tako dramatičen, kot iz zveni iz anonimnih ugotovitev. Res je, da so bile učilnice po prazniških mrazih, to predvsem zato, ker v šoli po pravilo centralno ogrevanje praktično še od letošnjega januarja, tovarna EMO pa, čeprav bi rada, ne more dobiti radiatorjev.

Ko so pričeli kuriti, se je pokazalo, da več radiatorjev v razredih toči; nekaj so jih lahko popravili, druge pa so morali odstraniti. Vodstvo šole je zato namestilo v razre-

de vse razpoložljive električne peči.

Ker je bilo v dnevih po prazniških — saj so se medtem neogrevani prostori ohladili — še zlasti mrazlo, so v nekaterih razredih vztrajali, da prekinijo pouk in gredo domov, kar je sklenilo vodstvo šole preprečiti s tem, da bi najbolj ogrožene dijake prestavili v kak prazen toplejši razred.

Učenci so bili v večini za takšno rešitev, razreda strojnikov in gradbenikov pa sta kljub temu za tri oziroma štiri ure zapustila pouk. Po besedah predstavnika šole oziroma tudi predstojnikov obeh razredov, so nekateri učenci izkoristili priliko, da so tam, kjer je bilo toplo, kot na primer niso šli k telovadbi, ki je v drugi zgradbi, pri predvojakih vzgoji so zasedli mrazel razred, čeprav je bil na voljo ogrevan, en razred pa je imel možnost, da bi šel k pouku meritve.

V takšnih razmerah je bil svedea profesorji zbor pri siljen disciplinsko ukrepati. Kaznoval je reditelje, ker bi morali ohraniti red, pa o dogodku niso nikogar obvestili, oba razreda pa bosta morala zamuditi ure nadzornih. Vse kaže, da krivda za ta primer ne prizadene niti vodstva šole niti predavateljev, ki jim mraz tudi samim verjetno ni bil prijeten, krive so pravzaprav nemogo-

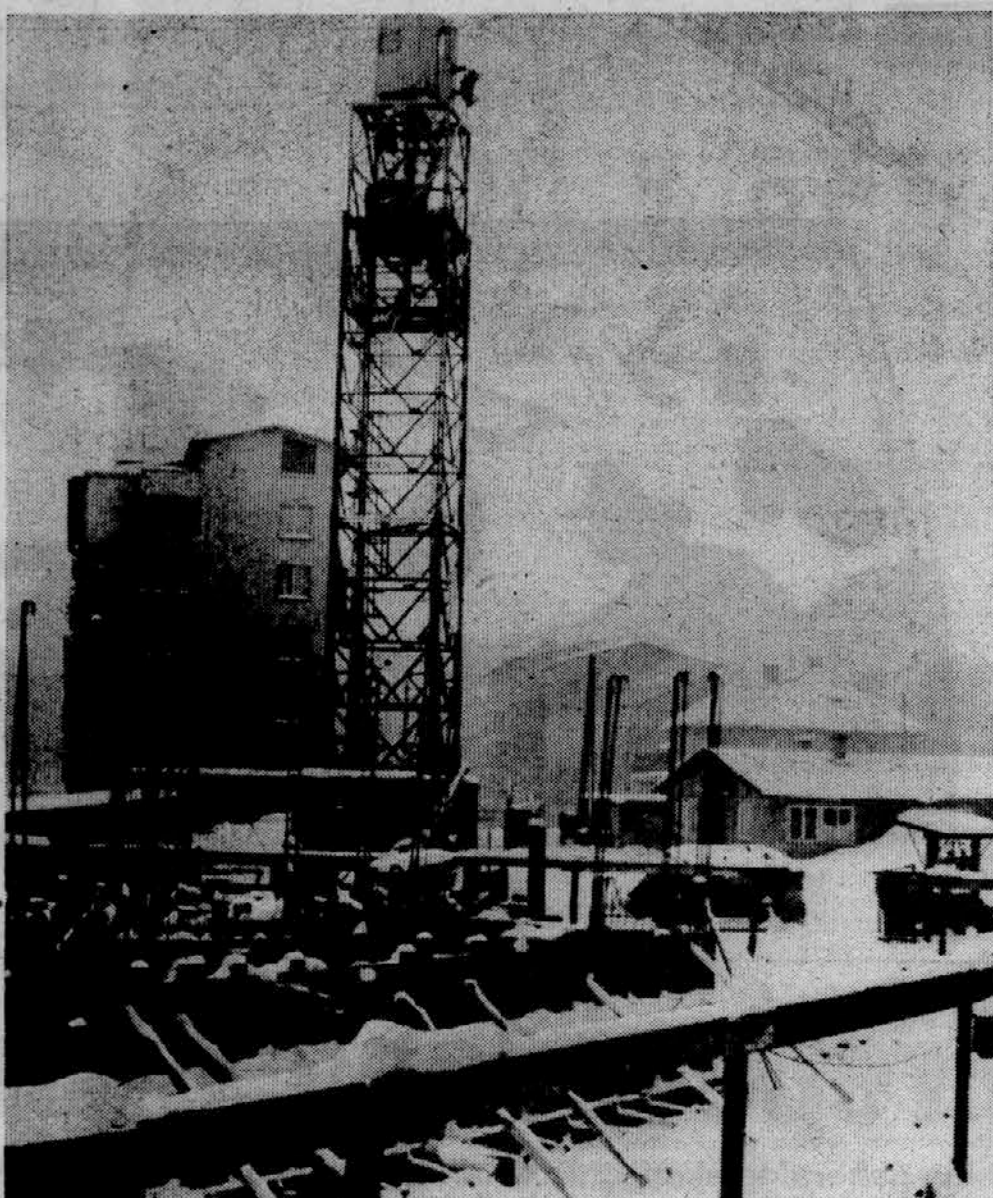
če razmere, v kakršnih šola dela. Samo za centralno ogrevanje so še letos porabili več deset tisoč dinarjev. Nujno bi bilo zato, da bi tako v prid dijakom kot profesorjem, izpopolnili dolgoletna prizadevanja in bi Celje dobilo novo zgradbo. DRAGO HRIBAR

Razstava ptic
v Celju

V nedeljo, 14. decembra ob 10. uri dopoldne bodo v prostorih taborniškega oddela II. grupe odredov v gledališki ulici 4 odprli razstavo ptic. Prireditelj — društvo za vagojo in varstvo ptic, ki je edino na celjskem območju, bo razstavil okoli 200 različnih vrst ptic. Ljubitelji ptic pevk bodo živalce lahko tudi kupili in to kanarčke po 100, kanarinke in papige za 50 din. Razstava bo odprta vsak dan od 7. do 17. ure in to do 21. decembra. Vstopnina za odrasle je 2, za mladino in vojske 1 ter za šolske skupine 0,50 din. Razstavljalci bodo dajali tudi napotke, kako je treba hraniti ptice pozimi. T. V.

Taborniki
na Osankarici

Med prvimi večjimi akcijami v novem letu bo za tabornike II. grupe odredov sodelovanje na tradicionalnem pohodu na Osankarico na Pohorju. Pohoda, ki bo 8. januarja, se bo udeležilo deset tabornikov, ki bodo pred spomenik položili venec. T. V.

MRAZ IN SNEG sta preprečila nadaljevanje betoniranja temeljev bodoče 14-nadstropne stolpnice v Malgačevi ulici. Z deli, na tej doslej najvišji stavbi v Celju, bodo nadaljevali spomladi prihodnje leto. Foto: F. Krivec

Več investicij v gospodarstvu

V občini Celje zaostanek na področju negospodarske dejavnosti

Med tistimi pokazatelji, ki označujejo gibanje gospodarstva v določenem obdobju, rast ali padec, so prav gotovo tudi investicijske naložbe v osnovna sredstva. Po programu za celjsko občino, naj bi bile te naložbe v letošnjem letu za 9 odstotkov večje kot v preteklem letu.

Realizacija pa kaže povsem drugačno sliko. Tudi pri investicijskih naložbah v osnovna sredstva beležijo izredno porast. To se v devetih mesecih letošnjega leta preseglo lanskega v istem obdobju za nič manj kot 40 odstotkov! Medtem ko so znašale investicije skupaj v devetih mesecih lani nekaj nad 84 milijonov dinarjev, se letos v istem času povečale na 118 milijonov dinarjev, od tega v gospodarstvu od 55 lani na skoraj 93 milijonov letos oziroma v negospodarski od skoraj 28 milijonov lani na 25 letos.

Po vsem tem je bil letni plan skupnih investicij v devetih mesecih dosežen s 78,7 odstotka oziroma v gospodarstvu s 84,4 ter v negospodarski s 63,5 odstotka.

Ce pri vsem tem primerjamo še lanske in letošnje rezultate, je očito, da so letošnje investicijske naložbe v gospodarstvu za 67 odstotkov večje od lanskih, da pa v negospodarski dejavnosti za lanskimi rezultati za 12,3 odstotke.

Več ali manj značilni in prikazovalni hkrati so podatki, da so lanske sredstva še vedno glavni viri investicijskih vlaganj. Le-ta zavzemajo v skupnem znesku 55,5 odstotka. Sicer pa odpade 40,3 odstotka na sredstva delovnih organizacij ter 4,5 odstotka na občinska sredstva.

Razveseljiv je podatek, da je industrija presegla lanske letošnje investicije v devetih mesecih za skoraj 28 odstotkov. Podatek je razveseljiv tudi zato, ker predstavljajo ta sredstva skoraj polovico vseh investicijskih naložb in ker je zastarela celjska industrija, ki bi morala (če bi imela) vlagati še večja sredstva.

Nova postaja
za avtobuse
v Ptuj

Zgradba spada med najlepša avtobusna postajališča v Sloveniji

PTUJ, 11. dec. — Dopoldne je podpredsednik občinske skupščine Antoni Žagar v navzočnosti odbornikov občinske skupščine, predstavnikov družbeno političnih organizacij in številnih občanov, odprl novo avtobusno postajo v Ptuj. V tem letu je bilo na območju komunalnega gospodarstva in komunalne ureditve veliko narejenega. Precej ulic je na novo tlačenih in asfaltiranih. Široko je razporedeno vodovodno omrežje itd. Dnevno pripelje v Ptuj 120 avtobusov iz zagrebške, ljubljanske, murskoboške in mariborske smeri. Ustreznega avtobusnega postajališča pa ni bilo. Gneča na dotedanem improviziranem postajališču na Trgu Svobode pa tako velika, da je prišlo tudi do zastojev v prometu. Zato je bila nova avtobusna postaja še več kot potrebna. Postavili so jo na prostor pred železniško postajo. Zaradi nje ni bilo treba rušiti nobenih objektov, le zemljišče je bilo treba dvigniti do roba ceste tako, da so nanj navozili 14.000 kubnih metrov gramozu.

Postaja je projektiral projektivni biro Ptuj, glavni inšvestitor je komunalno podjetje, soinvestitorji pa Haloski biser, stanovanjsko podjetje in Tobacna tovarna Ljubljana. Objekt spada med najlepše avtobusne postaje v Sloveniji. I. C.

Danes v Celju

KINO:
Umetniški barvni film »Zadnji vlak iz Katanga«.
Metropol: ameriški barvni film »Planeta opice«.
Doma: ameriški barvni film »Umor v bazenu«.
DEŽURNA LEKARNA:
Nova letna
RADIO CELJE:
10 minut s sradnikom.
DRAŠIŠČE:
Odprto je tudi od 19. do 21. ure — samo za odrasle.
RAZSTAVA MOJE PIAJEJE:
Odprta je v Muzeju revolucije in likovnem salonu.
POKLJINSKI MUZEJ:
Stalna arheološka razstava.
HOTEL CELJA:
Baraki program.

Sistematično sodelovanje

Včeraj v Celju občinski posvet med predstavniki JLA in celjsko mladino o delu

CELJE, 11. dec. Dopoldne je bilo v Celju občinsko posvetovanje med predstavniki JLA in mladino o nadaljnjem medsebojnem sodelovanju. Posvetovanje je pripravila republiška konferenca ZMS.

Vsi so bili enotni v tem, da je medsebojno sodelovanje do sedaj, kljub temu, da je vsaj v Celju bilo na tem območju veliko narejenega, vse preveč enostransko in občasno. Predstavniki JLA in mladine so se v glavnem srečevali ob priložnostnih praznikih in še to večinoma pri športnih in kulturno-zabavnih prireditvah. V bodoče bi moralo postati to sodelovanje bolj sistematično in bi moralo trajati skozi vse leto. Več pozornosti bi morali posvetiti tudi družbeno-političnemu delu in akcijam,

ki bi bile koristne za obe strani. Na posvetovanju so se zavzeli tudi za večjo odprtost mladinskih klubov in domov JLA ter za tekmovanje, ki ga je razpisala republiška konferenca ZMS in bo trajala od 22. decembra 1969 do 22. decembra prihodnjega leta. Gre za tekmovanje, katere garnizije v Sloveniji bodo v svojem kraju dosegle čim večje sodelovanje z mladino v občinski organizaciji, na terenu, v delovnih in specializiranih organizacijah. T. VRABL

Za šolstvo bo več denarja

V šentjurški občini bodo odrezali večji kos tudi krajevnim skupnostim — Zahteve za proračunski dinar s o večje od sedanjih realnih možnosti

ŠENTJUR, 11. dec. Gibanje gospodarstva v prvih desetih mesecih letos in izhodišča za sestavo proračuna za prihodnje leto je bila glavna tema razprave na današnji seji odbornikov obeh zborov občinske skupščine Šentjur pri Celju.

Značilno za letošnje obdobje je šentjurskega gospodarstva je relativno močno povečanje skupnega dohodka. Tadi produktivnost je za 8 odstotkov večja kot lani, povečali so se tudi osebni dohodki, vendar izenačeno z večjimi življenjskimi stroški. Tudi plani časovno ni izpolnjen. Tudi nekateri občinskega proračuna so višji, kot so planirali.

Ko je predsednik občinske skupščine Šentjur, Aci Svetina razpravljal o izhodiščih za sestavo proračuna za prihodnje leto, je poudaril, da so želje, oziroma zahteve proračunskih potrošnikov mnogo večje kot so proračunske možnosti. Ta bo znašala približno 13 milijonov dinarjev, kar je za 13 odstotkov več kot letos. Zal pa so želje proračunskih potrošnikov v večini primerov precej večje kot znaša 13 odstotkov, saj nekateri prosijo za 100 odstotno povečanje. Aci Svetina je dejal, da so to vse, kar so lužorne zahteve. Osnovno izhodišče sestave proračuna bo dati več, tudi

po enkrat več krajevnim skupnostim, kar je tudi najbolj vložten denar. 30 odstotkov več kot letos naj bi dobila tudi žemljina, izobraževalna skupnost, treba pa bi analizirali, kako je kdo dobil sredstva porabili in mu nova prisoditi tudi na tej podlagi.

Kljub tem izhodiščem pa bodo sestavljalci proračuna stali pred nerešljivo uganko, komu vzeti, oziroma dati manj kot lani, tako, da bo ta denar dobil kraj proračunski potrošnik.

V razpravi so odborniki pohvalili namen za povečanje sredstev iz proračuna za temeljno izobraževalno skupnost. Solstvo je na šentjurskem območju v zelo težkem položaju, saj bi bila potrebna v nadaljnjih petih letih velika sredstva, če bi hoteli šole vsaj toliko opremiti, oziroma popraviti, da bi ustrezale vsaj delno nekaterim zahtevam sodobnega pouka. Odborniki so menili, da ni pravično, da morajo otroci v šentjurski komunici sedeti še v klopih iz časov Franca Jo-

žeta, medtem ko drugod v Sloveniji gradijo moderne šolske stavbe.

Odbornik iz lesne industrije Bohor je razpravljal o zanimivem vprašanju primerjanja osebnih dohodkov v gospodarstvu in negospodarski. Dejal je, da bi to težko primerjali na ravni občine, temveč bi morali gledati ob-

hodkov v lesni industriji vzeti republiška merila. Namreč, vse preprosti so odhodi dobrih kvalificiranih delavcev iz njihovega podjetja v Zahodno Nemčijo zaradi nizkih osebnih dohodkov, ki so vzrok tudi temu, da v podjetje kljub razpisom ne pride več strokovnjakov. MILAN SENICAR

Koristna pobuda v Celju

Posebne komisije za obrt v posameznih občinah

Ob konstituiranju članov novega strokovnega odbora za obrt pri gospodarski zbornici Slovenije za širše celjsko območje, so izvolili tudi posebne tričlanske komisije, ki bodo delale v posameznih občinah, ki jih ta odbor združuje.

Zamisel o delu komisij je originalna, saj gre pravzaprav za razširitev operativnega dela strokovnega odbora in za možnost, da člani teh komisij lahko hitro reagirajo na posamezne probleme in jih tudi, skupaj s predstavniki občinskih skupščin, urejajo.

Ceprav to ni pravilo, dela v vsaki takšni komisiji tudi po najmanj en odbornik-
obrniki; sicer pa so komisije sestavljene tako, da sta v njih tudi predstavnika družbene in zasebne obrti.

Naloga komisij je velika, v glavnem pa gre za odnose, ki se pojavljajo na poti od družbenega ali zasebnega sektorja obrti do občinske skupščine.

Strokovni odbor v Celju se je nadalje odločil, da bo pripravil poseben razgovor ne samo z obrtniki-občinskimi odborniki širšega območja, temveč tudi razgovor z vsemi člani teh komisij. Tako se bodo lažje odločili za enoten delovni načrt pa tudi za zavzemanje skupnih stališč pri obravnavi istih problemov.

Strokovni odbor je tudi tako odprl pot za skupno obravnavanje in urejanje zahtevnih vprašanj s področja obrti; zdaj bi si želeli, da bi v njih tudi občinske skupščine sprejele te komisije kot pomemben organ pri urejanju tistih nalog, ki zadevajo družbeno ali zasebno obrt. M. B.

Deset smučarskih vlečnic

Samo v Šmarju in Konjicah nimajo bazena

V letošnjem letu razen na Golteh na celjskem območju ne bo novih smučarskih vlečnic in sedežnic. Kljub temu pa bo za vse ljubitelje smučanja dobro poskrbljeno na vseh važnejših smučarskih postojankah, saj obstaja že deset krajev, predvsem v Savinjski dolini, ki imajo vlečnice.

Trenutno samo v Slovenjskih konjicah in Šmarju pri Jelšah še nimajo nobene vlečnice. Ker je v letošnji zimi sneg že zelo zgodaj zapadel, so nekoliko prej začeli z obratovanjem tudi vlečnice. Dve delujeta na Celjski koči, od koder je skozi vso zimsko pluzena cesta, ena (dolžina 150 m) pa na Svetini. V Mozirju je skoraj 300 metrov dolga vlečnica za staro solo, prav takšna pa še v Gornjem gradu, kjer so za smučanje izredno lepi tereni. V Ljubnem so vlečnico v dolžini 250 m postavili na desni breg Savinje, kjer so ugodna smučišča tudi za začetnike smučarje. Telovadno društvo

UNIVERZALNI KUHINJSKI STROJ • HKU • z 12 priključki • za bolnišnice, restavracije • obrate družbene prehrane • šolske kuhinje...

Cena 8.800 din (franko kupec; oproščeno zveznega prometnega davka)

IZVOZ UVOZ - ZASTOPISTVA Ljubljana, Beethovnova 11/V Tel. 24-211; telex: 31-175 Telegram CONTAL Ljubljana

SILVESTROVANJE - SILVESTROVANJE - SILVESTROVANJE - SILVESTROVANJE - SIL

globo tour Travel agency turistična agencija Ljubljana, tel. 24-941

PÖRTSCHACH (Porčiče) ob Vrbskem jezeru 31. decembra 1969 — 1. januarja 1970 195 dinarjev

MÜNCHEN 31. 12. 1969 — 3. I. 1970 585 dinarjev

Udeleženci potovanja potujejo na individualni potni list

Prijave sprejemamo do 24. 12. 1969

VOZNIKI OSEBNIH VOZIL

PÖRTSCHACH (Porčiče) ob Vrbskem jezeru 31. decembra 1969 — 1. januarja 1970 165 dinarjev

POREČ 31. 12. 1969 — 2. I. 1970 285 dinarjev

Prijave sprejemamo do 20. 12. 1969

PRIJAVE IN INFORMACIJE SUPERMARKET Ljubljana Vsak delavnik od 7.30 do 21. ure Tel. 310-655, int. 268, 269

Plin iz Italije za Novo Gorico

O tem se pogovarjajo predstavniki Union-gasa in italijanske tvrdke SNAN — Ceneno gorivo

NOVA GORICA, 11. dec. Na sinočnjem sestanku predstavnika občinske skupščine smo slišali, da grede h koncu pogovori o dobavljanju plina, ki ga črpajo v Padski nižini, novogoriškemu gospodarstvu. Program o tem pripravljajo predstavniki Union-gasa iz Ljubljane ter italijanske tvrdke SAN, ki sodi v sestavo velikega koncerna ENI.

Po sedanjih računih bodo potrebovale zainteresirane gospodarske organizacije v novogoriški občini okoli sto milijonov kubičnih metrov plina na leto. Glavni potrošnik bo tovarna cementa in salomita v Anahovem, ki bo trošila okoli 80 odstotkov vseh količin. Za preostalih 20 odstotkov pa so zainteresirani v solkanski industriji, a pa tudi gorških opelkarnah. Obstaja tudi možnost, da bi začeli uporabljati plin tudi v novogoriški gospodarstvu.

Po sedanjem programu bo plinovod presekali mejo med Mirnom in Novo Gorico, nakar bo v loku obkrožilo mesto ter peljal čez hrib Keček in rob Banške planote v Anahovo. Plinovod bo dolg na našem ozemlju 22 kilometrov. Za potrebe gospodarstev v Novi Gorici bi bilo mogoče pripeljati na glavni vod stranske odcepe neposredno ob meji, v bližini Panova ali pa speljati poseben vod neposredno iz omrežja stare Gorice.

Strokovnjaki ugotavljajo, da je iz gospodarskih vidikov program zelo zanimiv. Plin, ki ga bodo dobavljali iz Padške nižine, bo cenejši od vseh drugih goriv, ki jih zdaj uporabljajo v naši industriji.

Livek, tokrat zares

V nedeljo bodo obratovale vlečnice, pa tudi restavracija je nared

Cestno podjetje Gorica je začelo obnavljati pet kilometrov dolgo makadamsko cesto Idrijsko-Livko. V Globočaku in drugih nevarnih mestih bodo postavili varnostne ograje, ki razširijo in ublažijo neke nevarne zavojce. Za to delo rekonstrukcije ceste bodo porabili 100.000 dinarjev. Livek postaja vse bolj znano samsko športno središče, zato bodo zagotovili tudi redno pluzenje ceste.

V zadnjih nekaj letih, ko je turistično društvo Kobarič postavilo na Livku smučarsko kočo in troje vlečnice, se je obisk v tem turističnem središču zelo povečal. V koči z 32 ležišči imajo za noveletne praznike že oddane vse zmožljivosti. Letos so povečali tudi restavracijo v smučarski koči — od 40 na 140 sedežev, uredili parkirnišče za okoli 400 avtomobilov in most z železno konstrukcijo za smučarsko progo. Za vse to so porabili okoli 200.000 dinarjev. S prostovoljnimi delom so pomagali prebivalci in vojski garnizije iz Tolmina.

Kljub vsem prizadevanjem pa jim prvih snežnih ni uspelo pretopiti v dežev. Prejšnji teden, ko je zapadlo 20 cm pršice, vlečnice in restavracije še niso delovale. Obiskovalci so bili nekoliko razočarani. Ob dobri turistični propagandi in če bi prej končali dela, bi lahko v prazničnih dneh v restavraciji in na vlečnicah praznično več izžili. Inž. Boris Knapč je povedal, da je do zakasnitve otvoritve sezone prišlo zaradi zastoja v dobavi montažnih koč, dobavo in montažo novih objektov pa je nekoliko zakaznil tudi potres v Banjaluki. Napovedal je, da bodo v nedeljo že obratovale vlečnice in restavracija, do praznikov pa bodo uredili in opremili tudi ležišča.

J. PERAT

Jubilej Ivana Gašpersiča

Ivan Gašpersič iz Divače praznuje letos pomemben jubilej: pred 40. leti so ga sprejeli v Ljubljani v KPJ. Od takrat je bilo njegovo življenje izpolnjeno s revolucionarnim delovanjem za uveljavitev delavskih pravic. Rodil se je v Famijah pri Divači. Na odločitve, da bo služil interesom delavskega razreda je vplival tudi njegov brat Franc, ki je doživel v Rusiji oktobrsko revolucijo in mu je pripovedoval o njenih ciljih. Tako se je Ivan Gašpersič že leta 1920 vključil v revolucionarno delavsko gibanje. Na Tržaškem je pomagal ustanavljati levo usmerjene delavske organizacije, ki so bile v bistvu zamenjke partijskih organizacij. Nevzdržne razmere pod fašistično Italijo so ga prisilile, da je leta 1928 zbežal v Jugoslavijo. Tu se je povezal s tovariši iz KPJ in leta 1929 je bil sprejet v to organizacijo. Zaradi naprednega delovanja, ga je ljubljanska policija aretirala. Gašpersič je bil obojen na večmesni zapor, ki ga je preživel, nato pa so ga izgnali v Avstrijo.

Leta 1931 se je vrnil domov. Sodeloval je pri organizaciji partijskih celic na Primorskem in pridobil za delo v partiji nove tovariše. Med Slovenci in Hrvatji na Primorskem je vedno bolj rastel aktiven odpor proti fašističnemu režimu, zaradi česar je Italija pripravila leta 1941 v Trstu proti večjemu številu zaveznih Slovencev sodni proces, ki je znan pod imenom drugi tržaški proces. Zloglasno posebno sodišče je 9 tovaršev obsodilo na smrt, medtem ko so Gašpersiča, ki je tudi bil med obsojenimi, obsodili na 10 let ječe. Na takšno kaznjen je bilo obsojenih 22 tovaršev. Ko so ga leta 1944 izpustili iz zapor, se je takoj povezal z NOB na Primorskem. Ivan Gašpersič je nosilec »Spomenice 1941«.

Po vojni se je Gašpersič vključil v napore za obnovu domovine. Kot komunist je uspešno opravljal nekatere funkcije na Sežanskem. Za dolgoletno požrtvovalno delo in nesebičnost v revolucionarnem delavskem gibanju ter za aktivno delo v KPJ ter nato v ZKJ in za zasluge v graditvi naše socialistične skupnosti, ga je predsednik Tito odlikoval z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem. Njegov jubilej so počastili tudi komunisti sežanske občine.

D. M.

S. Z.

G. G.

Posvet o turizmu in gostinstvu v Sežani

SEŽANA, 11. decembra — Dopoldne je v Sežani v Sežani kopirski strokovni odbor za gostinstvo in turizem republiške gospodarske zbornice. Ocenili so letošnjo turistično sezono in problematiko kakovosti v gostinstvu, ki postaja vedno težji problem za nadaljnji razvoj turizma na obali.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

S. Z.

D. M.

G. G.

Posvet o turizmu in gostinstvu v Sežani

SEŽANA, 11. decembra — Dopoldne je v Sežani v Sežani kopirski strokovni odbor za gostinstvo in turizem republiške gospodarske zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

Bilo je govora tudi o integracijskih procesih v gostinstvu in turizmu. Odbor je soglasal s stališčem sveta za gostinstvo in turizem republiške zbornice Slovenije, da naj pri združevanju med gostinskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami razpravljajo in odločajo delovni kolektivni sam, na osnovi dobro pripravljenih ekonomskih analiz, brez vmešavanja upravnih organov ali drugih organizacij.

POBELJENO RAZPOTJE — Na Valoti nad Portorožem je še v ponedeljek ostala krpa snega. Popoldne pa se je sneg stopil in bele lise so se umaknile vile proti notranjosti Istre. Foto: J. Milčič

Neskladja v štipendiranju

Idrijska občina premore le 3 pravnike in 7 ekonomistov — Tu je še precej gospodarskih organizacij, ki nimajo strokovnjaka z visoko izobrazbo

V idrijski občini so še vedno velike težave, kje in kako dobiti ustrezne kadre. Še vedno je dosti tistih gospodarskih organizacij, ki nimajo niti enega strokovnjaka z visoko izobrazbo. Hkrati pa je po podatkih idrijske anote ljubljanskega komunalnega zavoda za zaposlovanje še vedno precej štipendij, za katere ni zanimanja.

Občinska skupščina ima že več let težave, ker je premalo pravnikov in ekonomistov. Še dve leti in pol je razpisano mesto načelnika za upravno-pravne zadeve, ki bi moral biti diplomirani pravnik. V vsej idrijski občini je zaposlenih sedem ekonomistov in trije diplomirani pravniki. Čeprav je bilo letos razpisanih za ekonomsko fakulteto pet štipendij, so kar tri ostale neodane. Nobenega ekonomista nimajo v trgovskem podjetju Univerzal, kjer so v zadnjih petih letih porabili za visoko šolo le eno štipendijo.

V Idriji tudi še vedno potrebo po gradbenem in urbanističnem in-

spektorju. Ker niso mogli najti strokovnjaka, so sklenili združiti obe delovni mesti in spet je bil razpis brez odziva. Trenutno skušajo težave premostiti s honorarnim delavcem.

V tistih gospodarskih organizacijah, kjer gledajo na svoj razvoj perspektivno, so že zdavnaj ugotovili, da od zunaj prek razpisov ni mogoče dobiti strokovnjakov, ampak se je treba opreti na lastne štipendije, oziroma na dijake iz domačega kraja, ki se po končanem šolanju vračajo domov. Toda, kot smo že zapisali, tudi odziv na razpisane štipendije ni takšen, kot je

bilo pričakovati. Letos je bilo razpisanih 109 štipendij in kar 36 jih je ostalo nezasedenih. Tu gre predvsem za štipendije na visokih in višjih šolah, ker se študentje odločajo tudi za poklice, ki jih idrijsko gospodarstvo ne potrebuje, na srednjih šolah pa so ostale proste tiste štipendije, kjer prosilci niso izpolnjevali pogojev razpisa.

Na pravni, ekonomski in strojni fakulteti je ostalo kar 12 štipendij, dve na metalurški in ena na rudarski fakulteti. Tudi za študij na metalurškem oddelku srednje tehniške šole je ostalo nepopolnjenih kar pet štipendij, prav toliko tudi na industrijsko-kovinarski in idrijski rudarski šoli.

Od vseh zaposlenih v idrijski občini v gospodarstvu in negospodarskih je le 1,8 odstotka delavcev z visoko izobrazbo, zahteve delovnih mest pa predvidevajo 3,1 odstotka. Enak odstotek je tudi pri kadrih z visoko izobrazbo.

A. PIRKOVIC

Gripa dosegla vrhunec

V ajdovski, novogoriški in tolminski občini 8 do 10.000 bolnih

V zadnjih dneh se je gripa močno razširila tudi v ajdovski, novogoriški in tolminski občini. Zdravstveni delavci imajo polne roke dela, v delovnih organizacijah in šolah pa težave z organizacijo proizvodnje in počuka.

Trenutno imajo prijavljenih v vseh treh občinah okoli 2000 bolnikov, ki so dobili potrebna zdravila. Domneva-

jo pa, da se giblje število obolelih med 8000 in 10.000.

V primerjavi s preteklimi leti je v novogoriški občini, ki je na Tolminskem mestu, obkrožen s nekod so v bolnišniških posteljah cele družine. V šolskem centru za blagovni promet v Novi Gorici je trenutno promet z ostalih delov okoli 30 odstotkov prosvetnih delavcev. Tu delujejo v razredih manjša približno tretjina učencev. Pri novogoriškem Avtoprometu ni

priložnosti za delo okoli 60 delavcev — zvečne soferje in spravnike, ki imajo največ opravil z ljudmi. Podobno je tudi v številnih drugih podjetjih. Značilno pa je, da je le malo bolnih v tistih delovnih organizacijah, ki so pravočasno poskrbele za cepitve.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

L. K.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Zdravstveni delavci pravijo, da gre v večini primerov za lažja obolenja, le pri starejših bolnikih spremlja gripo večjih tveganj. Da bi obvarovali oškodovance v domu onemoglih in Prvačini pred obolenji, so zdravstveni delavci predlagali, naj bi uvedli v njem začasno karanteno.

Kamenje ga je ranilo do smrti

Na Alberta Pahorja se je usulo kamenje, ko so ga vlekli iz jame

NOVA GORICA, 11. decembra — Albert Pahor iz Opatjega sela, star 32 let, je sinoči okoli 17. ure šel iskati v kraško jamo Rakitnica svojega lovkega psa, ki je padel vanjo pred štirinajstimi dnevi. Ko so ga včeraj vlekli iz vrvo iz jame, se je zrušilo nanj kamenje in ga smrtno ranilo.

Albert Pahorja je spremljal do jame sovaščan Viktor Remer, ki ga je potem čakal pred jamo. Ko se je Pahor spuščal po vrvi v jamo mu je padla žepna svetilka in se razbila. Zato si je moral svetilko s pritrjenim papirja. V dnu jame je res našel svojega poginulega psa. Ko pa se je vpenjal za 20 metrov globoko jamo, so mu popustile moči. Tedaj je šel Viktor Remer iskati pomoč, da bi ga potegnili iz jame.

Medtem si je Pahor še naprej svetil s papirjem, pri čemer se je vnelo listje, ki je bilo v jami in ga začelo dušiti. Ko so prišli k jami se drugi včrpani in začeli vleči vrvi, se je zrušilo kamenje in Pahorja ranilo. Ko so ga potegnili iz jame, je bil že mrtel.

L. K.

Dva mrtva v trčanju s tovornjakom

CUPRIJA, 11. dec. (Tanjug) — V hudih prometnih nesrečah, ki se je davi pred osmo zgodila na mednarodni cesti Beograd—Niš pri Cupriji, sta izgubila življenje Srdjan Gruđen, 23-letni študent in njegov 28-letni brat Miroslav iz Beograda.

Avtomobil Fiat 1300 z beogradskega registracijskega 106-99, ki ga je vozil Srdjan, je trčil neposredno v tovornjak tovarne pohišstva »Simpson« iz Vranja, z registracijo 38-27. Tovornjak je vozil Aleksandar Janjić. — Prijeljal je iz Niša. Voznik fiatja je zapeljal med prehitvanjem kombija z zagrebškega registracije 745-11 na levo stran ceste. Zaradi nesreče je promet dve in pol ure zastal.

D. G.

Reorganizacija še traja

Zasedanje občinske konference zveze komunistov v Novi Gorici

NOVA GORICA, 11. nov. Danes se je sestala občinska konferenca ZK na volilno sejo. Konferenca je izvolila svoje organe ter obravnavala aktualne družbeno ekonomske probleme s posebnim ozirom na vlogo komunistov v družbenem dogajanju. Zasedanja sta se med drugim udeležila tudi sekretar sekretariata CK ZKS lnd. Andrej Marinc ter sekretar pokrajinske federacije KPJ za Goriško Enzio Menichilli.

Gradivo, ki so ga dobili člani konference že prej ter referat sekretariata komiteja občinske konference Dušana Siniškega ugotavljata med drugim, da je proces reorganizacije ugoden. Število organizacij ZK so v zadnjih dveh letih skreli od 126 na 44. Poleg tega deluje tudi 58 stalnih aktivov. Nova organizacijska oblika nudi boljše možnosti za delovanje komunistov na kvalitetno višji ravni, čeprav se ob tem tudi pojavljajo nekatere dileme in problemi. Zlasti v manjših delovnih organizacijah, kjer so razformirali prejšnjo organizacijo, a se komunisti še niso znašli v novih pogojih dela.

Sprememba organizacijske oblike delovanja ZK je sprožila v organizacijah mnoge živahne razprave, ki opozarjajo zlasti na to, da se proces vsebinske preobnove šele začne. Nedavne volilne konference v organizacijah so pokazale, da so marsikdaj razumeli reorganizacijo le kot zunanjo spremembo organizacijskih tvorb. Opazajo, da je bilo vse premočno razpravo o temeljnih idejnih in političnih vprašanjih. To je po eni strani tudi pogojeno z dejstvom, da so komunisti premalo idejno usposobljeni in še vedno čakajo navodil od zunaj.

V razpravi so člani konference razgrnili tudi pisano paleto problemov od samoupravljanja do vzgoje in izobraževanja ter zasnov na-

dalnjega gospodarskega in družbenega razvoja občinske skupnosti.

L. KANTE

Reorganizacija še traja. Zasedanje občinske konference zveze komunistov v Novi Gorici. NOVA GORICA, 11. nov. Danes se je sestala občinska konferenca ZK na volilno sejo. Konferenca je izvolila svoje organe ter obravnavala aktualne družbeno ekonomske probleme s posebnim ozirom na vlogo komunistov v družbenem dogajanju. Zasedanja sta se med drugim udeležila tudi sekretar sekretariata CK ZKS lnd. Andrej Marinc ter sekretar pokrajinske federacije KPJ za Goriško Enzio Menichilli.

Gradivo, ki so ga dobili člani konference že prej ter referat sekretariata komiteja občinske konference Dušana Siniškega ugotavljata med drugim, da je proces reorganizacije ugoden. Število organizacij ZK so v zadnjih dveh letih skreli od 126 na 44. Poleg tega deluje tudi 58 stalnih aktivov. Nova organizacijska oblika nudi boljše možnosti za delovanje komunistov na kvalitetno višji ravni, čeprav se ob tem tudi pojavljajo nekatere dileme in problemi. Zlasti v manjših delovnih organizacijah, kjer so razformirali prejšnjo organizacijo, a se komunisti še niso znašli v novih pogojih dela.

Sprememba organizacijske oblike delovanja ZK je sprožila v organizacijah mnoge živahne razprave, ki opozarjajo zlasti na to, da se proces vsebinske preobnove šele začne. Nedavne volilne konference v organizacijah so pokazale, da so marsikdaj razumeli reorganizacijo le kot zunanjo spremembo organizacijskih tvorb. Opazajo, da je bilo vse premočno razpravo o temeljnih idejnih in političnih vprašanjih. To je po eni strani tudi pogojeno z dejstvom, da so komunisti premalo idejno usposobljeni in še vedno čakajo navodil od zunaj.

V razpravi so člani konference razgrnili tudi pisano paleto problemov od samoupravljanja do vzgoje in izobraževanja ter zasnov na-

dalnjega gospodarskega in družbenega razvoja občinske skupnosti.

L. KANTE

Reorganizacija še traja. Zasedanje občinske konference zveze komunistov v Novi Gorici. NOVA GORICA, 11. nov. Danes se je sestala občinska konferenca ZK na volilno sejo. Konferenca je izvolila svoje organe ter obravnavala aktualne družbeno ekonomske probleme s posebnim ozirom na vlogo komunistov v družbenem dogajanju. Zasedanja sta se med drugim udeležila tudi sekretar sekretariata CK ZKS lnd. Andrej Marinc ter sekretar pokrajinske federacije KPJ za Goriško Enzio Menichilli.

Gradivo, ki so ga dobili člani konference že prej ter referat sekretariata komiteja občinske konference Dušana Siniškega ugotavljata med drugim, da je proces reorganizacije ugoden. Število organizacij ZK so v zadnjih dveh letih skreli od 126 na 44. Poleg tega deluje tudi 58 stalnih aktivov. Nova organizacijska oblika nudi boljše možnosti za delovanje komunistov na kvalitetno višji ravni, čeprav se ob tem tudi pojavljajo nekatere dileme in problemi. Zlasti v manjših delovnih organizacijah, kjer so razformirali prejšnjo organizacijo, a se komunisti še niso znašli v novih pogojih dela.

Sprememba organizacijske oblike delovanja ZK je sprožila v organizacijah mnoge živahne razprave, ki opozarjajo zlasti na to, da se proces vsebinske preobnove šele začne. Nedavne volilne konference v organizacijah so pokazale, da so marsikdaj razumeli reorganizacijo le kot zunanjo spremembo organizacijskih tvorb. Opazajo, da je bilo vse premočno razpravo o temeljnih idejnih in političnih vprašanjih. To je po eni strani tudi pogojeno z dejstvom, da so komunisti premalo idejno usposobljeni in še vedno čakajo nav

Kdo naj krije izgubo na kočevski železnici?

Predstavniki gospodarstva predlagajo, da bi izgubo vkalkulirali v tarifo

KOČEVJE, 11. dec. Danes je bilo v Kočevju posvetovalno predstavnikov občinskih skupščin in gospodarskih organizacij, na katerem so razpravljali o pokrivanju izgube na železniškem dostavnem tiru Kočevje—Grosuplje, o financiranju narodne obrambe in o realizaciji letošnjega občinskega proračuna ter nekaterih predlogih oblikovanja proračuna za prihodnje leto.

Predstavniki ZTP Ljubljana, ki so se (skupaj s predstavniki občine Ribnica) tudi udeležili prvega dela sešanja, so najprej obravnavali, kakšno možnost so, da bi železniški dostavni tir Grosuplje—Kočevje po novem letu še obratoval. Med štirimi inštitucijami je dobila največjo podporo tista, po kateri bi na pokrivanje izgube se najprej prispeval izvršni svet 700.000 dinarjev na leto, ostalo izgubo pa naj bi plačevali uporabniki železnice v obliki zvišanih dostavnin, ki bodo višje za okoli 45 odstotkov.

Nekateri so sicer predlagali

Žrebanje hranilnih vlog v Brežicah

BREŽICE, 11. dec. — Kreditna banka Celje bo v soboto, 13. t. m. priredila v prostornem domu žrebanje hranilnih vlog, združenih z zabavnim glasbenim programom.

J. T.

V nekaj vrstah

NOVO MESTO
Kmetijski predavanja — Podružnica Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Novo mesto vabi na predavanji inž. Franca Krvine in inž. Slavka Cepina, ki bosta v soboto ob 9. uri na srednji kmetijski šoli na Grmu. Prvi bo predaval o strojni moči, drugi pa o pitju mlade govede.

SEVNICA
Proslava stoletnice gasilstva — Občinska gasilska zveza bo priredila v soboto sklepno proslavo ob stoletnici gasilstva na Slovenskem. Na sporedu je slonostni govor, kulturni spored in podelitev diplom ter odlikovanj.

TREBNJE
Pritožba zaradi radijske oddaje — Mladina Trebnja se je sklenila pritožiti nad oddajo vodstva sobotne javne radijske oddaje »Sporazgovor svet in domovini«, na kateri niso priznali pravih odgovorov trebnjske tehnološke ekipe, čemur je bila prila dva dvorana v Trebnju. Zmagal je šostanj z eno točko prednosti.

RIBNICA
Gripa — Epidemija gripe je zavzela v ribniški občini velik obseg. Za gripo oboleni bolniki najdemo v vsaki vasi. Bolezen je lažje obliko, vendar se kljub temu precejšnje število bolnikov obrača na pomoč v ambulante. Večjih zastojev v proizvodnji ni, čeprav je precej obolenih tudi med zaposlenimi.

SUSJE
Telefon — Prebivalci iz območja krajevnih skupnosti Sušje želijo, da bi imeli v tem kraju telefon, ki naj bi ga namestili v Zadržnem domu, v katerem ima prostore tudi trgovina kmetijske zadruge Ribnica. Krajevna skupnost Sušje je zaprosila občinsko skupščino Ribnica, da bi ta posredovala pri PTT podjetju.

GORENJI LAZI
Oskrbovana cesta — Gorenji Lazi, naselje sedmih hiš, je s svetom povezano z vaško cesto, ki vodi do Zlebiča. Vasi sami skrbijo za vzdrževanje ceste. Tudi leto se čisto lepo oskrbovali in sami prispevali za njeno vzdrževanje.

ZAPOTOK
Kanalizacija — Zapotok je ena najlepših vasi v občini. Letos so uredili kanalizacijo, kar je veljalo okoli 6000 dinarjev. V vasi so s prostovoljnim delom popravili in uredili 800 metrov vaške ceste, kar bi sicer veljalo 2000 dinarjev.

KOČEVJE
Krajevni uradi — V kočevski občini zaradi izredne obsežnosti območja delujejo krajevni uradi v Dragi, Oslinici, Vasi in Predragu. Pregled dosedanjega dela dokazuje, da so ti organi odigrali pri sprejemanju in informiranju državljanov pomembno vlogo. Razen tega predstavljajo približno in najtesnejšo zvezo z občinsko upravo. Volilci, zlasti v oddaljenih vaseh, pa menijo, da bi kazalo tem organom prepuščati in reševanje tudi nekatere ostale zadeve, s katerimi se srečujejo v vsakodnevni življenju. Zato predlagajo, da se naj obseg opravi let uradov podrobneje prouči.

ČUVSLARJI PRI KOČEVJU
Mleko — Kmetijski obrat združenega kmetijskogozdarskega podjetja je že kupil in uredil naprave za ohlajevanje mleka. Po določitih pravilih o kvaliteti mleka bo od začetka prihodnjega leta obvezno ohlajevati mleko, ki ga prodajajo mlekarjem in ostalim potrošnikom.

PONIKVE PRI DOBREPOLAH
Delovni zaščitni zavod — Uspešno poslovno sodelovanje s posameznimi delovnimi organizacijami omogoča delovnemu zaščitnemu zavodu, ki skrbi za priučetv in zaposlitev številnih invalidov, da posluje brez družbene pomoči. To je toliko bolj pohvalno, ker delajo sedaj v tem zavodu predvsem tisti, ki bi zelo težko dobili primerno zaposlitev v ostalih delovnih organizacijah.

ake delovne organizacije v primerjavi s ostalimi dvakrat tope: prvič pokriva izgubo na progi, oziroma dostavnemu tiru, drugič pa ne dobi regres.

Nadalje so bili udeleženci posveta seznanjeni, da bo letošnji občinski proračun dostojen v planirani višini 9,5 milijonov dinarjev. Če bi v prihodnjem letu hoteli zadošiti vsem potrebam, bi moral proračun imeti okoli 11,6 milijonov dinarjev, kar pa zelo verjetno ne bo možno, ker bi bilo gospodarstvo preveč obremenjeno.

J. P.

Klubske prostori za mladino

Ribniški mladini se bo dolgoletna želja kmalu uresničila

Za opremo bodo prispevala tudi podjetja. — Nobenih pravih ovir ni več, da ribniška mladina končno ne bi dobila svojih klubskih prostorov. Klub bodo imeli v kletnih prostorih novega gozdarskega doma, predsedstvo občinske konference Zveze mladine pa že zbira potreben denar za ureditev in opremo prostorov.

Mladinski klub bo v treh sobah, če bo šlo vse po sreči pa bo odprl že kmalu po novem letu. V bodočem klubu morajo napeljati dve centralni kurjavo, položiti pod, prebiti stene (in opraviti še nekaj drugih manjših del). Nato pa ga opremiti. Pred ureditvijo kluba se bodo posvetovali še z arhitektom, ki jih bo svetoval, kako naj svoje prostore uredijo in opremito, da bodo lepi, privlačni in najbolj izrabljeni.

Denarno in materialno pomoč za ureditev in opremo kluba so predsedstvu mladine obljubile še nekatere delovne organizacije. Nekateri mladinci — obrtniki in drugi pa so tudi že sklenili, da bodo organizirali prostovoljno delo za ureditev in opremo svojega kluba. Pri občinski konferenci Zveze mladine so izvolili poseben odbor, ki organizira in vodi dela za ureditev kluba.

Vse kaže, da bodo dve sobi uredili za razne družabne prireditve, v tretji pa bo čitalnica, kombinirana s šahovsko sobo.

Ribniška mladina je leta in leta zahtevala prostore za svoj klub, saj se doslej mladinci niso mogli nikjer sestajati. Dolgoletna želja se jim zdaj uresničuje.

J. P.

V Črnomlju osem odlikovanih

Na prisrčni slovesnosti, ki je bila v prostorih občinske skupščine, je inž. Martin Jančevski, predsednik občinskega odbora, podelil osmim občanom odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik republike. Za zasluge med NOB so dobili red zasluge za narod s srebrnim vencem naslednji udeleženci kočevskega zbora: Peter Horvat s Sinjega vrha, Rozalija Ilenc s Butorja, Janko Grdun z Zilj, Nikola Milčič s Milčev, Janes Simončič s Stražnjega vrha, Marija Smrekar s Kote pri Semčih in Peter Miketič iz Preloke.

Red dela s srebrnim vencem pa je dobil Vinko Škof, upravitelj pošte Črnomelj, v zvezi z dolgoletno delo v tej stroki.

R. B.

Kultura ponovno pri „skledi“?

V sevnjski občini bi morali obnoviti nekdanj živalno amatersko dejavnost

Pehanje za dohodkom, odstotki, kosi izdelkov, česar je vsako leto več in več, ne more povsem zadovoljiti človeka. Tega se vse bolj zavedajo tudi v občinah in vse več glasov je, ki vztrajajo, da je kulturna dejavnost bila dovolj časa zapostavljena.

V sevnjski občini, na primer, bi potrebovali nekaj 30.000 dinarjev, če bi hoteli uresničiti program, ki ga je pripravil odbor zveze kulturnih prosvetnih organizacij. Tudi če bi ta denar dobili od občinskega proračuna, kar pa je bolj malo verjetno, bi preračunano na prebivalca to znašalo manj kot 5 dinarjev, kar ni veliko več kot nekateri porabi dnevno za cigarete. Predlagani znesek pa je mnogo večji, kot je organizacija dobivala dosedanja leta.

Občina pa ima vrsto drugih problemov in komaj zmaga za silo poravnati svoje obveznosti. Res je, da se za kulturo nekaj prispeva tudi pri drugih nekaj glasbeno so-

le, delavske univerze. Res pa je tudi, da so kulturo glede dodeljevanja denarja leta in leta odpravili od skleda, tako da je močno zaostala, čeprav denar ni bil edini vzrok za to. Občina je zaoznanila na kulturnem področju in nima kulturne ustanove ali manifestacije, ki bi bila širšega pomena, tako kot jih že imajo v sosednjih posavskih občinah.

Amatersko kulturno življenje je bilo nekdanj, ko so bile drugačne razmere in mnogo manjše možnosti razvedila, mnogo bolj bogato. Težko je verjeti, da je mogoče obnoviti kulturno amatersko in predvseh let, toda narediti je treba vse, da bo zaživeo

vsaj tisto, kar že obstaja, vendar iz teh ali onih vzrokov ne deluje.

Te misli so vodile vodstvo zveze kulturnih prosvetnih organizacij, ki je na zadnji seji obravnavalo razmere v amaterskih kulturnih dejavnostih v občini, saj profesionalnih sploh ni.

To, kar je, pomeni vendarle osnovo, da bi vsaj v prihodnje naredili kaj več. V šentjanžu je že doslej delovala dramska sekcija pri vaskem mladinskem aktivu. V Krmelju bi se v okviru »Svobode«, kjer uspešno deluje športska in šahovska sekcija, dalo narediti kaj več tudi na drugih področjih. Na Bučki je na voljo dovolj mladine, ni pa vodi, ki bi jo pritegnili k delu. V Loku pri Zidanem mostu deluje v okviru PD »Primorje Trubarje pevski zbor, na Blanci živi še dramska sekcija, z

igrami se poskušajo tudi v Zabukovju.

Primer za sebe je Sevnica, ki so jo posebno letos začele pridno obiskovati različne komedijantske skupine, kot da bi vedele, da manjka kulturnih prireditev. Zveza kulturnih prosvetnih organizacij je izvedla posebno anketo, da bi ugotovila, kaj so pripravljali tudi sami sodelovalci. Republiški sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti je v prihodnje pomagal, da bo v kraju kdaj nastopila tudi celjsko gledališče in Slovenski okeet.

Svetlejša časa obeta tudi lokalna radijska postaja in otroška likovna galerija.

Kulturna skupnost, ki bi uvedla stalne vire financiranja, prihaja kot nalašč v času, ko z dosedanjim zaostajanjem kulture ni mogoče več nadaljevati.

M. LEGAN

V NOVEM VRTECU — Pred dnevi je začela v Metliki posloovati otroška varstvena ustanova v novih prostorih, ki so jih odprli pred prazniki. Vrtec, ki je sodobno opremljen, rudi varstvo 35 predšolskim otrokom. Na fotografiji: skupina deklic med igro.

Foto: Ria Bačer

V slabih učnih pogojih tudi slabi učni uspehi

Novomeška občinska skupščina je s skrbjo obravnavala slabe razmere v šolstvu

NOVO MESTO, 11. dec. Vse odbornike novomeške občinske skupščine je na današnji seji neprijetno presenetil podatek, da uspešno dokonča osnovno šolo v osmih letih samo 48,3 odstotkov učencev v novomeški občini. V dolgi razpravi se je pokazalo, da so za neuspeh krivi predvsem neprimerni šolski prostori, preobremenjenost šolarjev z domačim delom ter hitro menjavanje učiteljskega kadra.

Na nekaterih podružničnih obeh se učitelji menjajo vsako leto, ker nimajo primernih stanovanj in urejene prehrane, niti dobrih pogojev za svoje delo. Prav za take učitelje smo doslej premalo poskrbeli, kot da bi se ne zavedali, da je dober učitelj v Brunsu ali na Selih prav tako potreben kot v Novem mestu ali drugje.

Odborniki so obirno obravnavali problematiko šolstva in vzgoje. Menili so, da na osnovnih, srednjih in poklicnih šolah pogoje dela urejajo, da pa bo za hitrejšo urejanje problematike izobraževanja treba podaljšati program za graditev šol še za deset let. Osnovne šole obiskuje v novomeški občini v 13 popoldnih in 21 podružničnih šolah 7429 učencev.

V novomeško osnovno šolo je vključenih kar 1621 učencev, dočim je le 135 šolarjev na prevoški šoli. Podatki kažejo, da tisti učenci, ki prihajajo po končanem četrtem razredu s podružničnih šol na popolno osnovno šolo v večini primerov slabo zdelujejo. Otroci, ki obiskujejo podružnične šole, imajo običajno več ur ho do šole in prihajajo k pouku izčrpani od poti in

domačega dela in v takih primerih se zdalec ne moremo govoriti o enakih pogojih šolanja, ki smo jih dolžni zagotoviti vsem našim učencem.

O posebnih šol v Smihelu, ki jo obiskuje 116 otrok, na seji občinske skupščine menili, da bo treba v prihodnjih letih misliti na graditev nove posebne šole in na tak način zagotoviti šolanje duševno in telesno prizadetim otrokom in jih usposobiti za samostojno življenje.

Ni kaj razpravljati ni potreba tudi na srednjih in poklicnih šolah v Novem mestu. Obe poklicni šoli, ki sta se preimenovali v šolske centre, nimata najboljših pogojev za delo. Šolski center za kovinarsko stroko nima primerne delavnice, ki so za praktično delo učencev nujno potrebne. Na šolskem centru za gostinstvo pa nimajo dovolj učilnic za toliko učencev, kolikor se jih prijavlja na to šolo vsa zadnja leta. Teoretično in praktično pouk imajo na več krajih. Zato je za njega še kako pomembna vest, da bodo dobili za preureditev stavbe, v kateri bo šolska restavracija, 700.000 dinarjev posojila.

Gimnazija, ekonomska srednja šola in šola za zdravstvo.

ne delavce nimajo primernih delavnic; gimnazija, ki je v starih prostorih, pa tudi nima urejene kanalizacije in ogrevanja in tudi ne dobre električne napeljave.

Na seji so menili, da bi bilo treba priporočiti zavodu za šolstvo SRS, organizacijski enoti Novo mesto, da bi iz-

delala podrobno analizo vzrokov slabih učnih uspehov v osnovnih in srednjih šolah. Menili so tudi, da bo najbrž treba najeti posojila za graditev obeh šol v Novem mestu ter v Skočjanu in Dolenjskih Toplicah, ker zbranih sredstev ne bo dovolj.

MARJIA PADOVAN

Zaskrbljeni odborniki

Ekonomičnost poslovanja gospodarskih organizacij v Brežicah je letos slabša

BREŽICE, 11. dec. Oba zbora občinske skupščine sta na današnji seji pregledala položaj gospodarstva v občini kot ga je prikazala analiza službe družbenega knjigovodstva za obdobje od januarja do konca septembra.

Ekonomičnost poslovanja je letos poslabšala. Gospodarske organizacije so na 100 dinarjev porabljenih sredstev ustvarile 131 dinarjev celotnega dohodka, lani v istem obdobju pa 132 dinarjev. Podjetjem ostaja premalo denarja za obnovo in razširitev proizvodnje. Medtem ko na eni strani raste dohodek za razdelitev za 16,1 odstotek, pada dohodek za sklade za 5,5 odstotka. To se dogaja zaradi tega, ker je spričo povečanih življenjskih stroškov, močan pritisk za zviševanje osebnih odhodkov.

Skupščina je ponovno priporočila delovnim organizacijam, naj upoštevajo resolucijo, ki je predvidevala za sklad 20, za osebne prejemke pa 80 odstotkov dohodka. Delovni kolektivi naj bi se poskušali temu razmerju vsaj približati, če ga že ne morejo več doseči.

Težave pri medsebojnem poravnavanju obveznosti so še vedno precejšnje. Letos so porasle obremenitve gospodarstva iz dolgoročnimi in kratkoročnimi posojili in podjetja težko zmagujejo odplačilo dolgov.

Najboljši finančni uspeh so v devetih mesecih dosegla podjetja: Agraria Brežice, obrtno kovinarsko podjetje Dobova, Dekorles Brežice in Kovinoplast Jesenice. Zado volje uspehe so pokazali še: tovarna pohištva Brežice, rudnik Globoko in zdravilišče Čateške Toplice, vendar se še ubadajo s težavami.

Skupščina je sprejela predlog, da bo zbor delovnih skupnosti ali pa oba zbora namestila posebno sejo programiranja nadaljnega razvoja. Ker danes niso imeli podatkov, bodo tudi obrt in kmetijstvo obravnavali pozneje.

J. TEPPEY

ČRNO MELJ

Zaradi gripe prekinjen pouk

V Črnomlju je zadnje dni veliko obolenih za gripo, bolezen pa se je razpasla zlasti po šolah. Na črnomljski gimnaziji sta bila zdrava samo še 2 profesorja, zato so morali za dva dni prekiniti pouk. Zamujene učne ure bodo nadomestili v zimskih počitnicah. Gripa se še širi in če bo na osnovni šoli zavzela še večji obseg, kar pričakujejo, bodo morali tudi na tej ustanovi začasno prekiniti pouk.

R. B.

Kamenje ga je ranilo do smrti

Na Alberta Panorja se je usulo kamenje, ko so ga vlekli iz jame

NOVA GORIČA, 11. decembra — Albert Panorja iz Opčaja sela, star 32 let, je s sonci okoli 17. ure sel iskati v krasno jamo karkitana svoje ga lovkega psa, ki je padel vanjo pred sturajsumi dne. Vi. ko so ga vascani vlekli z vrvoj iz jame, se je zrusilo na nj kamenje in ga smrtno ranilo.

Alberta Panorja je spremljal o jame sovaščar Viktor Kener, ki ga je potem čakal pred jamo. Ko se je Panorja spuščal po vrvi v jamo mu je padla žepna svetilka in se razpadla. Zato si je moral svetiti s prižganim papirja. V dnu jame je res našel svojega poginulega psa. Ko pa se je vzpenjal iz 20 metrov globoke jame, so mu popustile miči. Tedaj je šel Viktor Kener iskati pomoč, da bi ga potegnili iz jame.

Medtem si je Pahor še naprej svetil s papirjem, pri čemer se je vnelo listje, ki je bilo v jami in ga začelo dušiti. Ko so prišli k jami še drugi vaščani in začeli vleči vrv, se je zrušilo kamenje in Pahorja ranilo. Ko so ga potegnili iz jame, je bil že mrtev.

L. K.

Dva mrtva v trčanju s tovornjakom

CUPRIJA, 11. dec. (Tanjug)

V hudih prometnih nesrečah, ki se v davi pred osmo zgodila na mednarodni cesti Beograd—Niš pri Cupriji, sta izginila življenja Srdjan Gruđen, 23-letni študent in njegov 28-letni brat Miroslav iz Beograda.

Avtomobil fiat 1300 z beograjsko registracijo 106-99, ki ga je vozil Srdjan, je trčil neposredno v tovornjak tovarne pohištva »Simpoz« iz Vranja, z registracijo 28-27. Tovornjak je vozil Aleksandar Janjić. Prijelja je zapeljal med prehitvanjem kombija z zagrebško registracijo 745-11 na levo stran ceste. Zaradi nesreče je promet dve in pol ure zastal.

Devet ur je trajalo, da smo premagali vzpon in se spustili na drugo stran v Kosovo. Ni šlo drugače, kot da smo se nekakrat vlekli med seboj, z lopatami kopali zame in si utirali pot naprej.

Ko si spet natočimo kozarce, se spomnim, da bi slavo precej bolj zaslužili naši avtomobili, kakor pa mi. In zato jih bomo še nočjo na bližnjem servisu postavili na dvigalo, da pogledamo, kako se prepletajo hude napora. Bojimo in namreč, da smo pri gaženju skozi visoki sneg poškodovali kakšno pomembno napeljavno na podvožju.

Pot gre naprej proti Skopju.

ANTE MAHKOTA

Novo mesto: 22. december — dan mladih

Novomeški srednješolci bodo 22. decembra obiskali obdobje, ki služijo vojaški rok v Bršlunu. Pester program, ki so ga starejši JLA in vodstvo mladinske organizacije že sprejeli, zagotavlja, da bo to srečanje preraslo v prijateljstvo in tovarništvo med mladimi ljudmi.

TIS bo razpisala nagrade za najboljši spis o sodobnem življenju in pomenu JLA. Tudi občinska konferenca ZMS se je odločila, da bo nagradila najboljše urejene šolske stenske, ki bodo posvečene dnevu JLA.

V vojašnicah bodo novomeški srednješolci poslušali predavanju o JLA in gledali filme, udeležili se bodo vojaške slovesnosti in si skupaj z vojaiki ogledali kabine učilnic in orožje. V dvorani bo razstavljen najboljši šolski stenski, pripravljena pa je tudi se razstava o SKOJ.

Vojaki in srednješolci bodo med seboj tekmovali tudi v šahu in streljanju.

M. P.

Čez gore Balkana

Testna skupina revije »Avto« se je »pregrizla« čez Čakor v Peč

PEČ, 11. dec. — »Točajka, en liter, en sod, dva, prišli smo čez Čakor!«

Sedmo v razkošnem hotelu Metohija v Peči in šest strelbe se še vedno neverjetno smeje, češ: fantje, da toda ne boste me naplitali, da ste prišli čez hribe. No, zdaj, ko je malo matančneje pogledal izdelane roke — od lopat in verig — nam že bolj verjame. In ko bi še šel pogledat naše štiri avtomobile — IMV 1300, zastavo 124, simco 1100 in ford escort, ki stoje pred hotelom in so še vsi zasuli od snega, ki smo ga rili ves dan — bi najbrž dvomili več.

Res, prišli smo čez sedlo v Prokletijah — 300 metrov višje je kot Vršič — in vodi iz Črne gore na Kosovo. Prvi smo, ki so se pripeljali čez Čakor od srede, pred osmimi dnevi, ko je planino zajel vihar.

Začelo se je namreč bolj ali manj žalostno. Odprava je nenadoma pridobila dva nova člana, ki se jima reče gripa. Matjaž Boben je tako obolen, da smo ga zavili v spalne vreče in ga položili na ležalne sedeže, volan pa je poprijel fotograf Marjan Zaplatil. Do večera smo se tako iz toplega Primorja privlekli v Kolašin. Čez noč smo Matjaža napolnili z antibiotiki in danes zjutraj je lahko že poprijel, ko smo na kolesa natakili vso zimsko opremo: ne le jezevke (gume z jeklenimi bodicami), ampak tudi snežne verige.

Začelo smo že ob šestih zjutraj. Po dveh dneh voženja, ko se neprestano menjajo za različni volani, se je spet izteklo tako, da smo sedeli v avtomobilu kot pri odhodu iz Ljubljane: Tom Pleterski v Escortu, Matjaž Boben v fiat 124. Takoj, ko smo zapustili Kolašin, se je začela zelo slaba cesta, ki se je v Ivangradu spremenila v pravi kolovoz, s kolesnicami udrtimi v globok sneg, ponekod tako globoko, da so avtomobili večkrat obstali na »trebuhu«.

Novomeški srednješolci bodo 22. decembra obiskali obdobje, ki služijo vojaški rok v Bršlunu. Pester program, ki so ga starejši JLA in vodstvo mladinske organizacije že sprejeli, zagotavlja, da bo to srečanje preraslo v prijateljstvo in tovarništvo med mladimi ljudmi.

TIS bo razpisala nagrade za najboljši spis o sodobnem življenju in pomenu JLA. Tudi občinska konferenca ZMS se je odločila, da bo nagradila najboljše urejene šolske stenske, ki bodo posvečene dnevu JLA.

V vojašnicah bodo novomeški srednješolci poslušali predavanju o JLA in gledali filme, udeležili se bodo vojaške slovesnosti in si skupaj z vojaiki ogledali kabine učilnic in orožje. V dvorani bo razstavljen najboljši šolski stenski, pripravljena pa je tudi se razstava o SKOJ.

Vojaki in srednješolci bodo med seboj tekmovali tudi v šahu in streljanju.

M. P.

Autobus zadel kolesarko

IVANČNA GORIČA, 11. dec. — Na cesti Dob—Stična pri Ivančnem gorci je večera ob 5.40 avtozbi, ki ga je vozil Rudi Požbek, zadel kolesarko Ančko Ostanek, staro 36 let. Kolesarko je na zasneženih cesti zaneslo. Zapeljala je na stran ceste, stopila s kolesa in odšla na desno stran. Medtem je pripeljal avtozbi, ki je kljub zaviranju zadel. Hudo ranjeno so pripeljali v polikliniko.

V. G.

UNIVERZALNI KUHNJSKI STROJ-HKU

z 12 priključki • za bolnišnice
restavracije • obrate družbene prehrane • šolske kuhinje...

Cena 8.800 din
(franko kupec; oproščeno zveznega prometnega davka)

CONTAL

IZVOZ UVOZ - ZASTOPSTVA
Ljubljana, Beethovnova 11/V
Tel. 24-211; telex 31-175
Telegram CONTAL Ljubljana

SILVESTROVANJE — SILVESTROVANJE — SILVESTROVANJE — SILVESTROVANJE — SILVESTROVANJE — SIL

globtour Travel agency turisticna agencija Ljubljana, tel. 24-541	PÖRTSCHACH (Forčič) ob Vrbskem jezeru 31. decembra 1969 — 1. januarja 1970 165 dinarjev	MÜNCHEN 31. 12. 1969 — 2. 1. 1970 595 dinarjev	VOŽNIKI OSEBNIH VOZIL
globtour Travel agency turisticna agencija Ljubljana, tel. 24-541	PÖRTSCHACH (Forčič) ob Vrbskem jezeru 31. decembra 1969 — 1. januarja 1970 165 dinarjev	MÜNCHEN 31. 12. 1969 — 2. 1. 1970 595 dinar	

Pogovor z bralci

„Majhna dejanja in velike besede...“

Ureja: FRANK SETING

Peter V. iz Maribora nam piše:

»Če mi dovolite, rad bi odkril spregovor o nekaterih pojavih v naši družbi. Ker so moje pobude povsem dobrosamne, se bo moje pisanje bistveno razlikovalo od pism, ki so preveč zaključiva in bi jih kdaj lahko mirne vesti odložili v koš. Imam namreč vtis, da se nekateri posamezniki v vaši rubriki, ki sicer opravlja hvalno poslanstvo, na svoj način izživljajo. Posamezniki si najbrž mislijo nekoliko takole: »Pismo mu, bom videl, kako bo odgovoril...« Ali pa: »Dajmo, spravimo ga v zadržko...« Na srečo so to zares izjemni primeri in si zavoljo njih ne smete beliti las. Kot uredniki takšne rubrike ste pa zelo izpostavljeni in s tem se morate sprizmati.

Sedaj pa lepo po vrsti:

Najprej me zanima vprašanje, ali bi šli v novo reformo. Če bi sedanja propadla. Zdi se mi namreč, da si nekateri reforme — mislim predvsem na njeno gospodarsko stran — ne predstavljajo kot neobhvatno nujnost, ki se ji ni moglo izogniti. Če ne bi uspela ena, bi morali v drugo, tretjo, četrto. Tako je menda rekli pokojni Boris Kraigher.

Se vam ne zdi, tovariši uredniki, da pri nas preveč obljublamo in licitiramo? Cesar ni, še vojaka ne more vzeti pravi pregovor. Če bi več govorili o tem, kaj smo ustvarili, in manj o tem, kaj bomo storili, bi bili ljudje mnogo bolj zadovoljni. Kajne?

Zakaj je pri nas toliko pavšalnih ugotovitev, poslovanja itd.? Verjamem v nevarnost tehnokratizma, sovravnega delovanja, primitivizma itd., toda naj bo opredeljena, konkretizirana ali, kakor pravimo, identificirana, ker se bo sicer znašalo na strani pavšalno obsojenih preveč nedolžnih. Preveč govorimo in pišemo samo o negativnostih, premalo o pozitivnih izkušnjah in rezultatih.

Ob poplavi besed o nujnosti boja proti deflacionizmu, samovolji, monopolizmu itd. bi bil že čas, da enkrat konkretno povemo, katero veliko deflacionizma, samovoljo, sinekuro ali kaj podobnega nam je uspelo razkiniti in odpraviti. Včasih so majhna dejanja več vredna kot velike besede...

P. S. Vprašali ste boste, zakaj želim, da ne objavite mojega pisma na vašem Morda boste rekli: bolj se... Jaz pa želim, da se ne prenašajo v sodbi.

Ni vsak, kdor želi biti anonimni, že strahopetec. Verjemi, da so po leg strahopetnosti, če drugi vzroki anonimnosti, kot so skromnost, občutljivost in podobni. Nekoč sem objavil pismo in sem se podpisal, potem pa sem dobil nekaj zaključivih dopisnic. Temu bi se rad izognil...

Odgovor. — K temu, kar ste napisali, je težko kaj dodati. Ne verjamem sicer, da je stanje v gospodarstvu tako kritično, da bo treba jutri v novo, to je tretjo reformo. Toda reforma je živa stvar. Če bi se pokazalo, da je treba k ukrepi, ki so pred leti tvorili gospodarsko operacijo, ki ji pravimo reforma (mislim samo na njeno gospodarsko stran), dodati še nov ukrep, ne bi pomisli, da bi to storili. Ako bi se pokazalo, da ena reforma ni uspela, bi šli v drugo in tretjo in četrto. Unifika nazaj na Za reformo se nisimo odločili, ker bi nam bilo všeč, da se kopljemo v tešaval, temveč je to pot, ki se ji ne moremo izogniti, če hočemo iz podpodročja tehnike, tehnologije, gospodarjenja itd. hiteje navzgor. To je potrebno tembol, ker se zavedamo, da mora reforma okrepiti materialne temelje samoupravnega socializma.

Reforma ima kajpak tudi svojo družbenopolitično stran, težnja za razvijanjem novih, socialističnih odnosov med ljudmi, za krepitev resnišnega, odločujočega samoupravnega položaja delovnega človeka. Vztrajati v kurzu reforme pomeni — vztrajati pri graditvi samoupravnega socializma.

Pri nas včasih res obljubljam stvari, ki jih celo razvita gospodarstva ne zmorejo. Ljudjem je treba natočiti čistega vina. Pravzaprav morajo kot samoupravljavci vedeti, kaj je mogoče uresničiti danes, kaj jutri, kaj čez mnoga leta in kaj še v daljni prihodnosti. Cimprej se moramo otresti slepila, ki se nam jutri, ko se sočimo s okviri resničnih možnosti, lahko brkajo. Nisem redko slišal koga, ki je rekel takole: »Rečite nam, da ni mogoče, pa se bomo sprizmatili s tem, da je treba potpeti...«

Nekoč sem bil na sestanku v Ljubljani pri Krmkem. Ko smo govorili o tem, kaj vse bi bilo treba storiti, da bi izboljšali položaj zasebnega kmetja, je eden izmed udeležencev rekel:

»Nikar ne obljublja preveč. Kmet je samo skromni ljudje: če bi se uresničila samo četrtina napovedi, bi bili zelo zadovoljni...«

Soglasam tudi s vami, da je v našem pisanju neredno preveč napovedi, kaj vse bomo storili, uresničili. Ne mislim, da to ni potrebno, vendar bi zares kazalo pogosteje preverjati, kako smo izpolnjevali zastavljene naloge. Če rečemo, da bomo več storili za vzgojo mladim, za otroško varstvo, za preprečevanje mladinske delinkvencije itd., potem vsak upravičeno pričakuje, da se bodo čez čas pokazali prvi rezultati. Ni mogoče, na primer, na obsevnem zboru društva prijateljev mladine govoriti o skrbi za človeka, obenem pa dopustiti, da bolna mater s neprekrbljenimi otroki prebiva v vlažni, zatohli sobi.

Nekateri pravijo, da je pisanje o uspehih, rezultatih, izkušnjah posledica naše nečimrnosti, ker pač želimo biti pohvaljeni. S takšno stavo se ne soglašam. Informirati je treba o dobrem in slabem, o sončnem in senčnem. Čelo tistega, kar sodi na gnojilo družbe, ne smemo prikrivati. To da če negativnosti napihemo, če jim damo razsežnosti, ki jih v resnici nimajo, ustvarimo pri mnogih bralcih vtis, kakor da je vse slabo. To pravnič spodbujajoče ne deluje na delovnega človeka. Vrniti tega pa kaže pozitivne izkušnje popularizirati tudi zato, da bi se na njih učili še drugi.

Strinjam se tudi, da o raznih negativnih, sovražnih in podobnih škodljivih pojavih ne smemo govoriti in pisati pavšalno, ker s tem nehotno po nerodnosti ali malomarnosti udarimo tudi po nedolžnih.

Tudi sam sem že pisal o tem, da bi mnogo bolj učinkovalo, ako bi se povsem konkretno spoprijeli s kakšno deformacijo, samovoljo, zlorabo, kakor pa, če preveč splošno pišemo samo o nujnosti boja proti tem škodljivostim. Ko sem nedolgo tega govoril s komunistom — znancom, kako si predstavlja uresničevanje sklepov osme seje CK ZKS v njegovi tovarni, je odgovoril:

»Če nam bo uspelo razbiti eno samo zaprt skupino, ki v tovarni samovoljno vlada v imenu delavcev, bomo storili za ugled Zveze komunistov več, kot če bi napisali deset novih resolucij...«

Zakaj je pri nas toliko pavšalnih ugotovitev, poslovanja itd.? Verjamem v nevarnost tehnokratizma, sovravnega delovanja, primitivizma itd., toda naj bo opredeljena, konkretizirana ali, kakor pravimo, identificirana, ker se bo sicer znašalo na strani pavšalno obsojenih preveč nedolžnih. Preveč govorimo in pišemo samo o negativnostih, premalo o pozitivnih izkušnjah in rezultatih.

Ob poplavi besed o nujnosti boja proti deflacionizmu, samovolji, monopolizmu itd. bi bil že čas, da enkrat konkretno povemo, katero veliko deflacionizma, samovoljo, sinekuro ali kaj podobnega nam je uspelo razkiniti in odpraviti. Včasih so majhna dejanja več vredna kot velike besede...

P. S. Vprašali ste boste, zakaj želim, da ne objavite mojega pisma na vašem Morda boste rekli: bolj se... Jaz pa želim, da se ne prenašajo v sodbi.

Ni vsak, kdor želi biti anonimni, že strahopetec. Verjemi, da so po leg strahopetnosti, če drugi vzroki anonimnosti, kot so skromnost, občutljivost in podobni. Nekoč sem objavil pismo in sem se podpisal, potem pa sem dobil nekaj zaključivih dopisnic. Temu bi se rad izognil...

Odgovor. — K temu, kar ste napisali, je težko kaj dodati. Ne verjamem sicer, da je stanje v gospodarstvu tako kritično, da bo treba jutri v novo, to je tretjo reformo. Toda reforma je živa stvar. Če bi se pokazalo, da je treba k ukrepi, ki so pred leti tvorili gospodarsko operacijo, ki ji pravimo reforma (mislim samo na njeno gospodarsko stran), dodati še nov ukrep, ne bi pomisli, da bi to storili. Ako bi se pokazalo, da ena reforma ni uspela, bi šli v drugo in tretjo in četrto. Unifika nazaj na Za reformo se nisimo odločili, ker bi nam bilo všeč, da se kopljemo v tešaval, temveč je to pot, ki se ji ne moremo izogniti, če hočemo iz podpodročja tehnike, tehnologije, gospodarjenja itd. hiteje navzgor. To je potrebno tembol, ker se zavedamo, da mora reforma okrepiti materialne temelje samoupravnega socializma.

Reforma ima kajpak tudi svojo družbenopolitično stran, težnja za razvijanjem novih, socialističnih odnosov med ljudmi, za krepitev resnišnega, odločujočega samoupravnega položaja delovnega človeka. Vztrajati v kurzu reforme pomeni — vztrajati pri graditvi samoupravnega socializma.

Pri nas včasih res obljubljam stvari, ki jih celo razvita gospodarstva ne zmorejo. Ljudjem je treba natočiti čistega vina. Pravzaprav morajo kot samoupravljavci vedeti, kaj je mogoče uresničiti danes, kaj jutri, kaj čez mnoga leta in kaj še v daljni prihodnosti. Cimprej se moramo otresti slepila, ki se nam jutri, ko se sočimo s okviri resničnih možnosti, lahko brkajo. Nisem redko slišal koga, ki je rekel takole: »Rečite nam, da ni mogoče, pa se bomo sprizmatili s tem, da je treba potpeti...«

Nekoč sem bil na sestanku v Ljubljani pri Krmkem. Ko smo govorili o tem, kaj vse bi bilo treba storiti, da bi izboljšali položaj zasebnega kmetja, je eden izmed udeležencev rekel:

»Nikar ne obljublja preveč. Kmet je samo skromni ljudje: če bi se uresničila samo četrtina napovedi, bi bili zelo zadovoljni...«

Soglasam tudi s vami, da je v našem pisanju neredno preveč napovedi, kaj vse bomo storili, uresničili. Ne mislim, da to ni potrebno, vendar bi zares kazalo pogosteje preverjati, kako smo izpolnjevali zastavljene naloge. Če rečemo, da bomo več storili za vzgojo mladim, za otroško varstvo, za preprečevanje mladinske delinkvencije itd., potem vsak upravičeno pričakuje, da se bodo čez čas pokazali prvi rezultati. Ni mogoče, na primer, na obsevnem zboru društva prijateljev mladine govoriti o skrbi za človeka, obenem pa dopustiti, da bolna mater s neprekrbljenimi otroki prebiva v vlažni, zatohli sobi.

Odgovor. — Najin dialog je včasih oster, a vedno strpen. Kot jaz ne morem vedno pričakovati, da boste soglašali s mojimi odgovori, tako se morate tudi vi sprizmati z dejstvom, da so moji pogledi na nekatere reči drugačni od vaših. To je povsem naravno, drugače ne more biti. Najbrž ste se tudi prepričali o tem, da ne skrivam svojih zmot in da rad objavim tudi bodice, ki so namenjene meni.

Zakaj večkrat prideva navzkriž v najinih pogovorih? Dovolite, da vam povem odkrito: nisem soglasen z vami, kadar ste bili v svoji kritiki preveč pavšalni. Pogosto ste namigavali tudi na razmere v samem Žužemberku ne da bi rekli bobu bob in... To mi ni bilo všeč. Vse pdkam, kadar objekt svoje kritike malo bolj konkretnizirate, je mnogo bolj simpatični kot tedaj, kadar udarjate preveč povprek in počez.

Strinjam se s vami, da karieristom ne sme biti mesta v Zvezi komunistov. Izločiti jih kajpak ni mogoče s dekretom. Najprej jih je treba identificirati, jim dokazati karierizem, potem pa pokazati vrata. To je naša skupna naloga, tudi vsa, če res poznate karierista, ki so mu pri srcu same osebe koristi. Proti karierizmu se moramo boriti tudi zunaj Zveze komunistov, saj komolcarstvo ni čednost tudi tedaj, kadar gre za nečista.

Pa brez zamere. Prepričan sem, da bova se sodelovala in da se bova pri naslednjih temah bolj sodelala.

Kaj je mislil tovariš Birska, ko je na seji CK ZKS govoril o »nižjem sloju«? Najbolje je, da vaše vprašanje naslovimo kar nanj in ga zaprosimo, da vam odgovori.

Diplome z dekretom

»Zadnje čase sembral razprave o izobraževanju in usposabljanju delavcev na delovnem mestu, torej v delovnem procesu,« piše M. Počes in Ljubljane, Volfova ulica. »Ne morem razumeti, zakaj v nekaterih tovarnah šele priti do raznih naslovov, kot so inženir in podobni, po poti, ki nikakor ni sprejemljiva. Čudi me tudi, zakaj se je te teme lotil predvsem »Komunist« (mislim na slovensko izdajo), medtem ko drugi o njej molijo. Govorim sem s nekaterimi odgovornimi ljudmi v tovarnah, med njimi so tudi komunisti, ki se jejo na takšno pisanje, češ zakaj brakajo častnikarji po starih, ki se jih ne tičejo. Zanima me vaš odgovor na vprašanje: ali priznavanje raznih naslovov zunaj šolskega sistema in njegovih institucij res ni dopustno?»

Odgovor. — Ker nisem strokovnjak za ta vprašanje, sem prošil sodelavca, naj mi v sodelovanju s ljudmi, ki so kvalificirani za to področje, pomaga pri odgovoru. Pogovarjal se je z več ljudmi o tem, ali je prav, da nekateri tovarne, na primer tovarna dekorativnih tkanin, podeljujejo nekakša priznanja oziroma naslove do stopnje industrijskega oziroma obratnega inženirja.

Sogovorniki so bili soglasni v tem, da je dopolnilno izobraževanje nujnost, zahteva našega sodobnega ekonomskega razvoja. A bili so vsi odločni proti temu, da bi podeljevali razne naslove zunaj šolskega sistema in njegovih institucij. Dejali so, da je dopolnilno izobraževanje potrebno zato, ker se tehnika, tehnologija in organizacija dela tako hitro razvijata, da človek, ki ima diplomu, ne more dolgo ostati na tekočem, če stalno ne izpolnjuje svojega znanja. To je mogoče samo skozi dopolnilni sistem izobraževanja. O tem ni spora.

Sporo je samo to, ali je po poti dopolnilnega izobraževanja mogoče priti do diplome, torej do formalne izobrazbe. Odgovor je ni mogoče. Nič, razen veljavnih institucij, ne more niti pravno niti družbeno niti moralno podeljevati takšnih diplom. To mora biti jasno. Če tega pojma ne bomo zajeli in odpravili, bomo s tem razvednotili obstoječi šolski sistem in njegove institucije, s tem pa tudi naša prizadevanja za redno izobraževanje ljudi.

Ponekod se izgovarjajo, češ da s takšnim podeljevanjem naslovov popolnoma delovna mesta, predvidena s sistematizacijo. Tak izgovor je jalov, pravijo strokovnjaki za to področje. S tem ko je kdo po tej poti prišel do naslova inženirja, smo spremljali samo ime, ne pa tudi vsebine. Marsikdo si želi s tem zavarovati pridobljene položaje, pa čeprav na škodo delovne organizacije in njenega napredovanja v prihodnosti.

Obdmevi na naše pogovore

Bolje preprečevati, kakor kaznovati

Franc Bergant iz Ljubljane piše:

»Od časa do časa je mogoče brati o tem, kako naj bi kaznovali krivice kaznivih dejanj. Pravijo, da kazen ne sme biti maščevalni ukrep. Poudarjajo humanost. Toda, pogledimo na stvar tudi z drugega zornega kota: kako zaščititi pošteno delovno ljudi pred nepridipravami? Pred kratkim smo brali v Delu, da je bil nekdo obsojen že 19-krat. To gotovo ni osamljen primer.

In kaj je z oškodovanimi ljudem, ki so bili oškodovani? Najpogostejše okraje, ogoljufajo in podobno pravilne ljudi, ki nimajo možnosti, da bi svoje premoženje zavarovali z visokimi ograji in na druge načine.

Kako je treba zavarovati pošteno ljudi pred nepridipravami, se lepo vidi iz članka »Zakon z zavezanimi očmi«, objavljenega v Delu 16. oktobra tega leta.

Odgovor. — Našega pisanja pod naslovom »Bolje je preprečevati zločine, kakor jih kaznovati, ne bi smeli razumeti, kakor da se zavzemamo predvsem za nepridiprave in nam je za pošteno ljudi malo mar. To ni res. Zavzemamo se za takšne družbene razmere, v katerih bi čimmanj nepridiprav. To je predvsem v prid poštenim ljudem. Da človek ne bi zašel na stranska pota, ni vedno odvisno samo od njega, temveč tudi od okolja in razmer, v katerih živi, pogosto torej tudi od nas, ki sodelujemo v tej razpravi.

Ali zares zaostajamo?

Jurij Stanjko nam piše:

»Z zanimanjem sem prebral pogovor o vprašanju, ali Slovenija zares zaostaja. Sem kmēt, pa vam pravim, da naša dežela še nikdar ni bila tako bogata. Seveda še ni vse tako, kar bi moralo biti, a vedeti moramo tudi, kje in s čim smo začeli. Bodimo skromni...«

F. K. iz Novega mesta pravi, da je Slovenija po vojni zares hitro napredovala, a bilo je tudi marsikaj, kar je oviralo, da nismo mogli še hitreje napredovati. Vse preveč radi iščemo krivice drugje, namesto da bi pomislili pred lastnim pragom. Pogosto kritiziramo kmetijstvo, češ da je preveč razdrobljeno. Vprašam vas: mar mislite, da je slovenska industrija kaj manj razdrobljena, manj »razparcelirana«?

Še nekaj o monopolizmu?

Ivan B. iz Ljubljane piše, da je veseli, ko vidi, da nekateri stvari, ki na primer pojav monopolizma, niso več tako. Zaprti tržnica so po njegovem rakasta rana našega gospodarstva, zato jih je treba razbiti. Pri nas moramo podpirati le tista integracijska gibanja, ki težijo k zniževanju stroškov in cene, ne pa ona, ki jim je le do delitve v interese sfer. Ni vse zlato, kar se svetli pravi pregovor. Tu di ni vsaka integracijska napredna in socialistična samo zato, ker se pač tako imenuje...

Botvinnik : Ivkov

REBROGRAD, 11. decembra — Rezultati prvenstva svetovnega košarskega prvenstva najboljši zpleten del priprav na veliko prireditve. V prisotnosti članov tehnične komisije FIBA in njene generalnega sekretarja Williama Jonesa ter zastopnikov nekaterih držav udeleženc, bodo izbrali predtekmovalne skupine in razpored finalnega dela v Ljubljani.

Pol točke za Parno

SAH

Pol točke za Parno

V Val d'Iseru je bil danes na sporedu valeslalom

VAL D'ISERE, 11. dec. (Po telefonu). Prvo mednarodno tekmovalno v alpejskem smučanju letošnje sezone se je danes nadaljevala v valeslalomu za moške. Veliko presenečenje je pripravila mladi italijanski tekmovalci Gustav Thöni, ki je premagal vse svetovno elito. Naši so se uvrstili takole: 60. Gazvoda, 63. Gašperšič, 66. Jakopič in 72. Bedrač.

Prvi start bil je bil precej hude krvi, kar privedlo niso pušili tekmovalci vseh prihodnjih tekmovalcev, ki jih je bilo kar 130. Tekmovalci so s slabimi točkami FIS so zato izločili in jih niso pustili na start. Še tako se je tekmovalci, ki je trajalo tako rekoč ves dan, močno zavleklo. V lepem vremenu je udeleženi kar štiri dopolne na prvi progi, ki je imela 72 vrst in 380 m visinske razlike. Dolga je bila 1850 m, po dolžini pa na drugi progi s 64 vrst in 1800 m dolžine. Obe progi je trasiiral domačin Mattia.

Ze dopolne je Italijan Thöni dokazal, da se bo potegoval za najvišja mesta, saj se je uvrstil na 60. mesto. Prvi, 63. Gašperšič, 66. Jakopič in 72. Bedrač. Po dolžini pa je bil najhitrejši Thöni.

Odgovor. — Ker nisem strokovnjak za ta vprašanje, sem prošil sodelavca, naj mi v sodelovanju s ljudmi, ki so kvalificirani za to področje, pomaga pri odgovoru. Pogovarjal se je z več ljudmi o tem, ali je prav, da nekateri tovarne, na primer tovarna dekorativnih tkanin, podeljujejo nekakša priznanja oziroma naslove do stopnje industrijskega oziroma obratnega inženirja.

Sogovorniki so bili soglasni v tem, da je dopolnilno izobraževanje nujnost, zahteva našega sodobnega ekonomskega razvoja. A bili so vsi odločni proti temu, da bi podeljevali razne naslove zunaj šolskega sistema in njegovih institucij. Dejali so, da je dopolnilno izobraževanje potrebno zato, ker se tehnika, tehnologija in organizacija dela tako hitro razvijata, da človek, ki ima diplomu, ne more dolgo ostati na tekočem, če stalno ne izpolnjuje svojega znanja. To je mogoče samo skozi dopolnilni sistem izobraževanja. O tem ni spora.

Sporo je samo to, ali je po poti dopolnilnega izobraževanja mogoče priti do diplome, torej do formalne izobrazbe. Odgovor je ni mogoče. Nič, razen veljavnih institucij, ne more niti pravno niti družbeno niti moralno podeljevati takšnih diplom. To mora biti jasno. Če tega pojma ne bomo zajeli in odpravili, bomo s tem razvednotili obstoječi šolski sistem in njegove institucije, s tem pa tudi naša prizadevanja za redno izobraževanje ljudi.

Ponekod se izgovarjajo, češ da s takšnim podeljevanjem naslovov popolnoma delovna mesta, predvidena s sistematizacijo. Tak izgovor je jalov, pravijo strokovnjaki za to področje. S tem ko je kdo po tej poti prišel do naslova inženirja, smo spremljali samo ime, ne pa tudi vsebine. Marsikdo si želi s tem zavarovati pridobljene položaje, pa čeprav na škodo delovne organizacije in njenega napredovanja v prihodnosti.

Obdmevi na naše pogovore

Bolje preprečevati, kakor kaznovati

Franc Bergant iz Ljubljane piše:

»Od časa do časa je mogoče brati o tem, kako naj bi kaznovali krivice kaznivih dejanj. Pravijo, da kazen ne sme biti maščevalni ukrep. Poudarjajo humanost. Toda, pogledimo na stvar tudi z drugega zornega kota: kako zaščititi pošteno delovno ljudi pred nepridipravami? Pred kratkim smo brali v Delu, da je bil nekdo obsojen že 19-krat. To gotovo ni osamljen primer.

In kaj je z oškodovanimi ljudem, ki so bili oškodovani? Najpogostejše okraje, ogoljufajo in podobno pravilne ljudi, ki nimajo možnosti, da bi svoje premoženje zavarovali z visokimi ograji in na druge načine.

Kako je treba zavarovati pošteno ljudi pred nepridipravami, se lepo vidi iz članka »Zakon z zavezanimi očmi«, objavljenega v Delu 16. oktobra tega leta.

Odgovor. — Našega pisanja pod naslovom »Bolje je preprečevati zločine, kakor jih kaznovati, ne bi smeli razumeti, kakor da se zavzemamo predvsem za nepridiprave in nam je za pošteno ljudi malo mar. To ni res. Zavzemamo se za takšne družbene razmere, v katerih bi čimmanj nepridiprav. To je predvsem v prid poštenim ljudem. Da človek ne bi zašel na stranska pota, ni vedno odvisno samo od njega, temveč tudi od okolja in razmer, v katerih živi, pogosto torej tudi od nas, ki sodelujemo v tej razpravi.

Ali zares zaostajamo?

Jurij Stanjko nam piše:

»Z zanimanjem sem prebral pogovor o vprašanju, ali Slovenija zares zaostaja. Sem kmēt, pa vam pravim, da naša dežela še nikdar ni bila tako bogata. Seveda še ni vse tako, kar bi moralo biti, a vedeti moramo tudi, kje in s čim smo začeli. Bodimo skromni...«

F. K. iz Novega mesta pravi, da je Slovenija po vojni zares hitro napredovala, a bilo je tudi marsikaj, kar je oviralo, da nismo mogli še hitreje napredovati. Vse preveč radi iščemo krivice drugje, namesto da bi pomislili pred lastnim pragom. Pogosto kritiziramo kmetijstvo, češ da je preveč razdrobljeno. Vprašam vas: mar mislite, da je slovenska industrija kaj manj razdrobljena, manj »razparcelirana«?

Še nekaj o monopolizmu?

Ivan B. iz Ljubljane piše, da je veseli, ko vidi, da nekateri stvari, ki na primer pojav monopolizma, niso več tako. Zaprti tržnica so po njegovem rakasta rana našega gospodarstva, zato jih je treba razbiti. Pri nas moramo podpirati le tista integracijska gibanja, ki težijo k zniževanju stroškov in cene, ne pa ona, ki jim je le do delitve v interese sfer. Ni vse zlato, kar se svetli pravi pregovor. Tu di ni vsaka integracijska napredna in socialistična samo zato, ker se pač tako imenuje...

Botvinnik : Ivkov

REBROGRAD, 11. decembra — Rezultati prvenstva svetovnega košarskega prvenstva najboljši zpleten del priprav na veliko prireditve. V prisotnosti članov tehnične komisije FIBA in njene generalnega sekretarja Williama Jonesa ter zastopnikov nekaterih držav udeleženc, bodo izbrali predtekmovalne skupine in razpored finalnega dela v Ljubljani.

Pol točke za Parno

SAH

Pol točke za Parno

Pismo iz Trsta

TRST — Odborščaki Bora so v soboto izobrazili letošnje četrti smučarski svetovni prvenstvo. Smučarski svetovni prvenstvo, ki je bilo prvič v Trstu, se je odprlo s svetovnim prvenstvom v alpejskem smučanju. Smučarski svetovni prvenstvo, ki je bilo prvič v Trstu, se je odprlo s svetovnim prvenstvom v alpejskem smučanju.

IVER DNEVA

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

30.000 turistov

